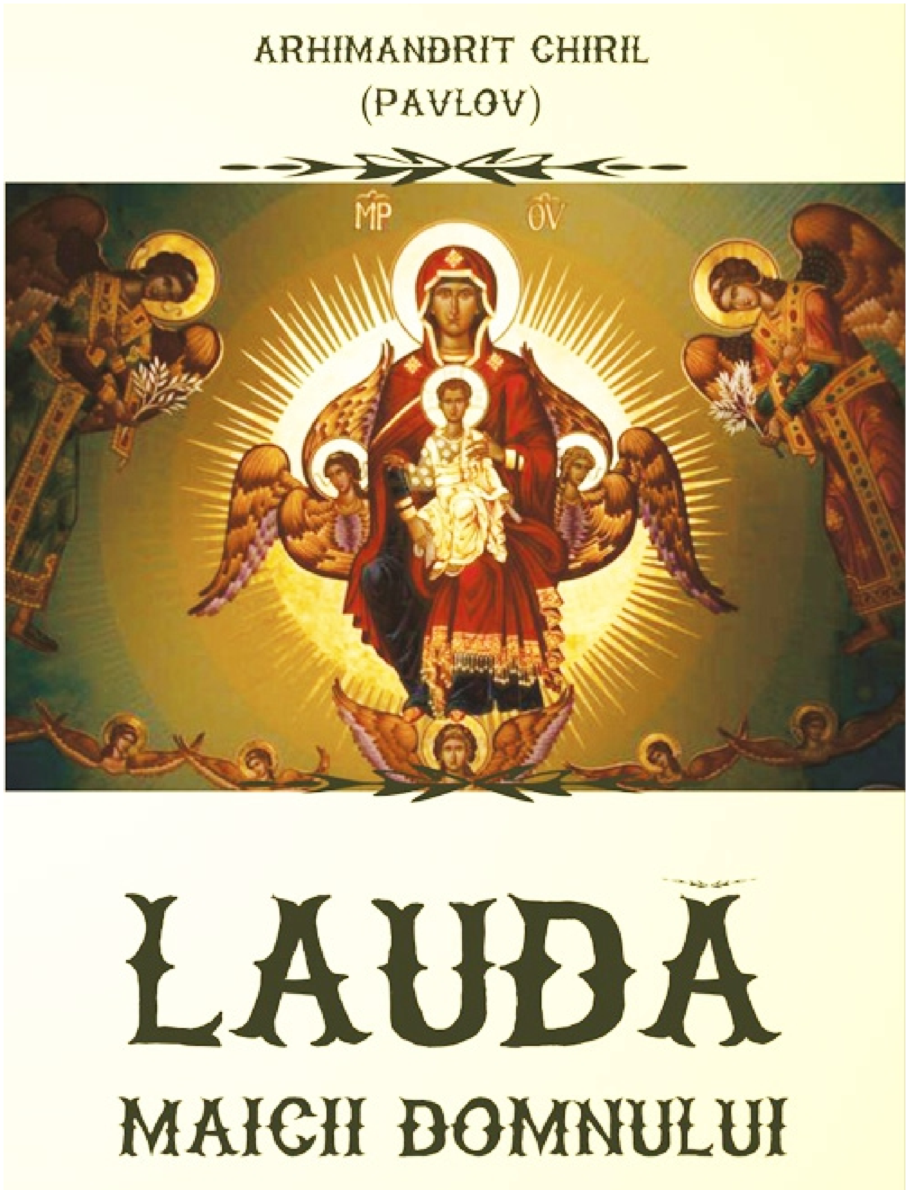
Arhimandrit Chiril (Pavlov) [1919 - prezent]

Laudă Maicii Domnului

Editura Egumenița, 2012

Traducere de Cristea Florentina

Cuprins

Observ că predicile au fost rostite în plină perioadă comunistă.

LAUDĂ MAICII DOMNULUI

Biserica dreptmăritoare cinsteşte, mai presus de toate făpturile cereşti şi pământeşti, pe cea mai cinstită decât Heruvimii şi mai slăvită fără de asemănare decât Serafimii, pe Preasfânta, Preacurata, Preabinecuvântata, Slăvita Stăpâna noastră, de Dumnezeu Născătoarea şi Pururea Fecioara Maria.

După învăţătura Bisericii, ea este singura nădejde a credincioşilor, izbăvirea tuturor celor ce aleargă la ea, de necazuri şi nenorociri, izvor al milei şi zid nebiruit, mijlocire către Ziditorul, nădejdea neschimbată a credincioşilor şi Bucuria tuturor celor necăjiţi. Ea mijloceşte fără încetare pentru noi în rugăciuni înaintea lui Dumnezeu. În faţa ochilor ei, zi de zi, noapte de noapte, ceas de ceas şi clipă de clipă, stă mulţimea oamenilor, dintre care unii sunt împresuraţi de nevăzuţii vrăjmaşi ce caută pieirea lor, alţii sunt îngreunaţi de necazuri şi nenorociri nemăsurate, iar alţii suferă de neputinţe şi boli grele; şi pe toţi îi vede Preabinecuvântata Maică a lui Dumnezeu.

Nu se pricepe nici-o limbă a te lăuda după vrednicie, ci se întunecă şi mintea cea mai presus de lume să cânte ţie, de Dumnezeu Născătoare. Însă, fiind bună, primeşte credinţa; că ştii râvna noastră cea dumnezeiască; că tu creştinilor eşti ocrotitoare, pe tine te mărim!

Ce laudă putem aduce după vrednicie cu buzele noastre slabe şi păcătoase Celei mai cinstite decât toate făpturile, mai mărită decât Îngerii şi Arhanghelii, Preabinecuvântatei Fecioare Maria, care s-a învrednicit a fi Maica Dumnezeului celui Preaînalt - Ocrotitoarea neamului creştinesc? După puterea noastră am cuprins în această carte o serie de cuvinde de laudă adresate Maicii Domnului prin care o lăudăm pe Pricinuitoarea mântuirii noastre.

Cuvânt în ziua prăznuirii icoanei Maicii Domnului „Bucuria tuturor celor necăjiți”

Anul 1962

„Bucuria tuturor celor necăjiţi şi Ocrotitoarea celor obijduiţi, Hrănitoarea celor flămânzi şi Mângâierea celor străini, Adăpostirea celor înviforaţi şi grabnica Vindecătoare a celor bolnavi, Acoperământul şi Apărătoarea celor neputincioşi, Toiagul bătrâneţii, Maica Dumnezeului Celui Preaînalt tu eşti, Preacurată, şi pe Tine te rugăm: mânecă degrabă şi mântuieşte poporul Tău”. Cu aceste cuvinte înduioşătoare şi profunde se adresează Sfânta Biserică, în numele tuturor creştinilor, Preacuratei Fecioare Maria, învăţându-ne şi pe noi să alergăm totdeauna sub Acoperământul ei de Maică.

Iubiţi fraţi şi surori, fericit este omul care are o mamă bună, iubitoare! Totdeauna are parte de iubire sinceră, alinare şi vorbe calde spuse din inimă.

Totdeauna are lângă el un îndrumător şi un păzitor bun al vieţii lui curate, neprihănite. Şi ce rugăciuni fierbinţi, pline de ardoare şi osârdie înalţă buzele mamei la Tronul Celui Preaînalt pentru copilul său! Chiar şi atunci când ea se desparte de viaţa sa, principala ei grijă rămâne cea pentru copii. În persoana mamei, fiecare are o comoară scumpă, faţă de care nimic nu este mai preţios pe lume. Şi, dimpotrivă, cei ce rămân de timpuriu fără mamă sunt nevoiţi să sufere, simţind o mare lipsă în viaţa lor. Pe aceşti nefericiţi îi compătimim, îi numim orfani. Însă, iubiţilor, Biserica spune astăzi în auzul tuturor că la Dumnezeu nu sunt, nu au fost şi nici nu vor fi orfani! Toţi cei ce trăim pe pământ avem o Mamă scumpă, sfântă, foarte iubitoare şi bună mângâietoare, care ne îngrijeşte cu duioşie din leagăn până la mormânt, şi această Maică este Împărăteasa noastră Cerească.

În viaţa sa, ea a îndurat tot chinul, toate frământările, toate grijile, toată crucea

unei mame. Nu o dată a trecut sabia durerii prin sufletul ei şi nu o dată a pricinuit răni inimii ei curate şi neprihănite. Ea a văzut cum Fiul ei, Cel ce crease cerul şi pământul, nu avea unde să-Şi plece capul. A văzut batjocurile, scuipările, ocările şi prigoanele împotriva dumnezeiescului ei Fiu. A văzut cum El, Fiul ei cel Atotdrept şi Atotsfânt, a fost osândit de răutatea omenească la moarte ruşinoasă în rând cu tâlharii şi ucigaşii. A văzut cum El a căzut sub greutatea Crucii; L-a văzut pe Cruce când, înaintea ochilor ei, cununa de spini de pe capul Lui s-a făcut roşie de la sângele Lui. În aceste cumplite clipe ea a suferit, a pătimit atât de mult şi a simţit atâta durere! Ce chinuri grele a îndurat sufletul ei! Însă după slăvita ei Adormire, când s-a mutat cu preacuratul trup la cer, toate chinurile ei au încetat.

Acum Maica Domnului şade de-a dreapta Fiului ei; înaintea ei, a celei mai cinstite decât Heruvimii şi mai slăvite decât Serafimii, se închină toţi Arhanghelii şi Îngerii în ceruri, şi ei îi aduc slavă toţi credincioşii creştini pe pământ. Totuşi, aflându-se în cea mai mare bucurie şi simţind nespusă fericire, ea îşi aduce aminte şi nu uită de valea plângerii şi a tânguirii, adică de pământ, căci în sufletul ei au rămas şi s-au întipărit adânc şi pentru totdeauna amintirile despre chinurile pe care le-a trăit şi le-a îndurat ca maică. Şi aceste amintiri au născut şi au întărit în inima ei cea mai profundă iubire pentru surorile şi fraţii mai mici ai Fiului ei dumnezeiesc, aflaţi în suferinţă.

De aceea ea este pururea cu noi - oriunde am fi şi oricum am trăi. Ea este gata totdeauna să ne dea ajutorul ei, să ne aline suferinţele, să reverse mângâiere în sufletul nostru chinuit, frământat şi pârjolit, şi în braţele sale de maică să ne liniştească, să ne mângâie, să ne sprijine şi să ne îmbărbăteze. În inima ei de maică nu există „nu” pentru nici-o rugăciune, pentru nici-o rugăminte! Chiar mai mult decât atât, ca o mamă iubitoare aleargă degrabă către copilaşii ei, când aceştia suferă, se chinuiesc şi pier. Şi, ca Maică a Dumnezeului Celui Preaînalt, are har şi putere dumnezeiască să ne ajute.

Aşadar, iubiţilor, vedeţi că toţi cei ce trăiesc pe pământ au o Maică iubitoare,

plină de lumină, atotputernică. Ea este zid nebiruit, nădejdea celor deznădăjduiţi, ea este bucuria tuturor celor necăjiţi. Şi, când suferiţi, când sunteţi chinuiţi, când vă este cu adevărat greu să trăiţi, când vă aflaţi în pragul pieirii, când vă pierdeţi nădejdea şi cădeţi în deznădejde, aduceţi-vă aminte că, în ciuda murdăriei, a necurăţiei vieţii voastre, aveţi o Maică foarte iubitoare! Şi să credeţi că, îndată ce o veţi chema, ea va veni la voi şi va veni cu ajutor, cu mângâiere, cu uşurare şi cu mântuire! Numai s-o chemaţi, numai să-i spuneţi cu lacrimi, cu nădejde, cu credinţă: „nu avem alt ajutor, nu avem altă nădejde, decât numai pe tine, Stăpână! Tu ne ajută nouă, că întru tine nădăjduim şi întru tine ne lăudăm, căci robii tăi suntem, să nu ne ruşinăm!”. Şi să nu vă îndoiţi că ea, auzind plânsul vostru îndurerat, va veni la voi, vă va şterge lacrimile, vă va alina suferinţele şi vă va izbăvi de primejdie, de pieire, de întristarea cea rea şi de deznădejde.

Odată, Sfântul Andrei cel nebun pentru Hristos a fost răpit la ceruri şi a văzut slava sfinţilor, dar nu a putut-o vedea acolo pe Preasfânta Fecioară Maria.

Când a întrebat unde este ea, îngerul, care îl însoţea pe sfânt, i-a răspuns că Maica Domnului se afla în momentul acela pe pământ, cercetându-i pe cei bolnavi şi uscând lacrimile tuturor celor împovăraţi şi strâmtoraţi de necazuri. Este cu neputinţă a număra toate cazurile în care Maica Domnului oferă ocrotire şi ajutor. Ca exemplu al milei Împărătesei Cereşti, ne poate sluji şi sărbătoarea de astăzi - rânduită în cinstea icoanei ei: „Bucuria tuturor celor necăjiţi”.

S-a întâmplat în secolul al 17-lea, în Moscova: sora bună a patriarhului Ioachim, cu numele Eufimia, se îmbolnăvise grav şi nu avea nici-o nădejde de însănătoşire. Toţi au înţeles că boala ei era cu neputinţă de tămăduit şi, de aceea, se grăbeau s-o împărtăşească pe bolnavă cu Sfintele Taine şi s-o pregătească pentru plecarea în veşnicie. Dar, zăcând pe patul de boală după împărtăşanie, Eufimia a început a se ruga cu râvnă Mântuitorului, şi cu deosebită înflăcărare Maicii Domnului, zicând: „O, întru-tot-milostiva mea Stăpână, Născătoare de Dumnezeu! Auzi-mă pe mine, cea neputincioasă, şi

miluieşte-mă pe mine, ceea ce sunt necăjită şi pe patul de moarte zac. Toată lumea întru tine se laudă şi toţi primesc milele tale cele nesecate; numai eu singură am pierdut acest har al tău şi, desigur, primesc pedeapsa cuvenită pentru nenumăratele mele fărădelegi. Dar, o, întru-tot-milostiva mea Stăpână! Nu cu mânie, nici cu grăbire să mă pedepseşti pe mine, ci caută cu milostivire la această cumplită neputinţă a mea şi mă miluieşte".

Şi, deodată, după rugăciune ea a auzit un glas, zicându-i: „Eufimia! Suferi de atâta timp, dar de ce nu alergi la Tămăduitoarea tuturor?". Când bolnava, în uimire, a întrebat: „Unde, dar, să o găsesc pe această Tămăduitoare?", glasul i-a răspuns, zicând: „În biserica «Schimbării la Faţă» a Fiului meu este icoana mea, numită «Bucuria tuturor celor necăjiţi». Cheamă preotul acestei biserici cu icoana aceasta şi, când el va sluji înaintea ei cântarea moleben-ului (Moleben-ul este o slujbă necunoscută în cultul ortodox de dincoace de Prut; în Basarabia se cunoaşte din influenţa rusească. Este un fel de Paraclis, care se poate adapta oricărui Sfânt) cu sfinţirea apei, vei primi tămăduire de boala ta. Şi, tămăduindu-te, să nu uiţi mila mea faţă de tine, ci s-o mărturiseşti spre lauda numelui Fiului meu Iisus Hristos şi a numelui meu".

Aflând că în biserica „Schimbării la Faţă" din Ordânka se afla, într-adevăr, icoana Maicii Domnului „Bucuria tuturor celor necăjiţi", Eufimia l-a chemat pe preot cu această icoană la ea acasă şi, după săvârşirea înaintea icoanei a moleben-ului cu sfinţirea apei, ea a primit tămăduire.

De aceea, dragii mei, să credeţi din toată inima şi din tot sufletul că Împărăteasa Cerească niciodată nu ne părăseşte, niciodată nu ne uită, ci este pururea cu noi - şi în necazuri, şi în bucurii; şi când ne naştem, şi când murim; şi aici, pe pământ, şi dincolo, în cer. Şi tuturor ne arată aceeaşi dragoste şi milă - şi celor drepţi, şi celor păcătoşi, şi acum şi pururea până la sfârşitul veacului. Căci ea este Maica noastră, neschimbată, iubitoare şi mântuitoare.

De aceea şi noi, iubiţi fraţi şi surori întru Hristos, să căutăm totdeauna cu

nădejde şi îndrăznire către Maica Domnului, cea milostivă, şi, închinându-ne preacuratei sale icoane „Bucuria tuturor celor necăjiţi”, cu smerenie şi cu dragoste, cu o gură şi cu o inimă să-i cântăm, grăind: Bucură-te, Ocrotitoare plină de osârdie, bucură-te, ceea ce eşti plină de bucurie, bucură-te, Bucuria noastră, ceea ce ne acoperi pe noi de tot răul cu cinstitul tău Acoperământ. Amin.

Anul 1962

Cuvânt în ziua prăznuirii icoanei Maicii Domnului „Bucurie neaşteptată”

Bucură-te, ceea ce dăruieşti bucurie neaşteptată celor credincioşi!

9/22 decembrie 1962

Iubiţi fraţi şi surori întru Hristos, praznicul rânduit astăzi în cinstea icoanei Maicii Domnului, numită „Bucurie neaşteptată”, descoperă înaintea noastră nădejdea luminoasă în mijlocirea Preacuratei Fecioare Maria, mila ei faţă de neamul creştinesc - nu numai faţă de cei cu viaţă neprihănită, ci şi faţă de cei afundaţi în păcate, faţă de cei ce au conştiinţa necurată, faţă de cei ce trăiesc în fărădelegi. Nu în zadar Sfânta Biserică, la dumnezeiasca slujbă, în rugăciunile şi cântările ei, se adresează mai întâi de toate Maicii Domnului, cunoscând negrăita ei milă şi iubire de oameni, prin aceasta învăţându-ne ca şi noi în necazurile şi lipsurile noastre totdeauna să alergăm sub Acoperământul atotputernicei şi milostivei noastre Maici Cereşti şi să primim ajutor.

Ştiţi din istorie că înaintaşii noştri, creştini ortodocşi, erau oameni foarte temători de Dumnezeu, şi totdeauna aveau credinţă tare şi adâncă în mijlocirea cea cerească a Maicii Domnului. Şi Împărăteasa Cerească nu lăsa fără răspuns credinţa lor, ci trimitea totdeauna ajutor tuturor celor ce alergau la ea cu nădejde.

Este greu să arătăm vreun necaz sau nenorocire, de care să nu-i fi izbăvit Maica Domnului, când ei alergau la ea cu credinţă şi rugăciune fierbinte. Prin mijlocirea şi ocrotirea ei erau tămăduiţi cei ce sufereau de boli cu neputinţă de tămăduit, iar cei morţi erau înviaţi; mulţi erau izbăviţi de moarte năprasnică, de tâlhari, de înec, de foc, de îngheţ; prin mijlocirea ei se curmau nenorocirile omenirii: incendiile, foametea, războaiele; sate,

oraşe şi regiuni întregi, prin rugăciunile Împărătesei Cereşti, erau izbăvite de boli aducătoare de moarte şi pierzătoare. Şi multe alte exemple ale ocrotirii ei cunosc dreptslăvitorii creştini, însă mai important decât orice este faptul că nu o dată a înlăturat dreapta mânie a lui Dumnezeu, îndreptată asupra păcătoşilor, și i-a povăţuit pe aceştia şi i-a ajutat să se întoarcă de la rătăcirea cea pierzătoare la calea pocăinţei şi a îndreptării vieţii lor.

Printre aceste cazuri se află şi evenimentul, prăznuit de noi astăzi, care este înfăţişat în icoana „Bucurie neaşteptată”. Un păcătos avea obiceiul de a sta în fiecare zi în camera sa, înaintea icoanei Maicii Domnului, la rugăciune, şi de a înălţa către ea lauda Arhanghelului: „Bucură-te, ceea ce eşti plină de dar!”. Odată, gătindu-se spre fapta sa cea păcătoasă, a intrat după obicei în camera sa şi a stat înaintea icoanei Maicii Domnului. Dar ce s-a întâmplat? Ea a devenit vie înaintea ochilor lui, chipul Preacuratei şi al Pruncului dumnezeiesc au devenit vii înaintea lui; pe mâinile, picioarele şi coasta Pruncului s-au deschis răni, şi din ele a început a curge sângele în şiroaie. Văzând aceasta, păcătosul de frică a căzut cu faţa la pământ, şi a strigat:

- O, Doamna mea, cine a făcut aceasta?

Iar Născătoarea de Dumnezeu i-a răspuns:

- Tu şi ceilalţi păcătoşi, cu păcatele voastre Îl răstigniţi iarăşi pe Fiul meu, ca iudeii.

- Miluieşte-mă, Maica Milostivirii! - a început atunci a se ruga tâlharul îngrozit.

Iar ea i-a răspuns:

- Iată, mă numiţi Maica Milostivirii, dar mă supăraţi cu faptele voastre nelegiuite.

- Nu! - a strigat păcătosul - să nu biruiască răutatea mea bunătatea Ta

nespusă, căci Tu eşti singura nădejde a tuturor păcătoşilor. Roagă-L, dar, pentru mine, pe Fiul tău şi Ziditorul meu!

Atunci, Preabinecuvântata Maică a lui Dumnezeu a început a-L ruga pe Fiul său, zicând:

- Bunul meu Fiu! Pentru dragostea mea, pomeneşte-l pe acest păcătos şi iartă păcatele lui!

La acestea, Fiul i-a răspuns:

- Nu te mânia, Maica mea, că nu te voi asculta, căci şi Eu L-am rugat pe Tatăl Meu să treacă de la Mine paharul suferinţelor, iar El nu M-a ascultat.

De trei ori L-a rugat Preasfânta Maică a lui Dumnezeu pe Fiul său pentru iertarea păcătosului, dar El a rămas neînduplecat. Atunci ea s-a ridicat, L-a aşezat în locul ei pe Fiul său, şi a voit să se arunce la picioarele Lui.

- Ce voieşti să faci, o, Maica Mea?! - a strigat Fiul.

- Voi sta la picioarele Tale până când îi vei ierta acestui păcătos păcatele lui - a răspuns Maica Domnului.

- Legea porunceşte fiecărui fiu să-şi cinstească mama sa, iar dreptatea cere ca dătătorul legii să fie şi împlinitorul legii; aşadar, voi împlini rugămintea ta, fie după dorinţa ta. Pentru tine i se iartă astăzi omului acestuia păcatele lui. Iar ca semn al iertării păcatelor lui să fie sărutarea de către el a rănilor Mele.

Cu mare bucurie s-a ridicat păcătosul, cel ce s-a căit şi a fost iertat, şi cu evlavie a sărutat preacuratele răni ale Mântuitorului, şi de atunci a început a vieţui în chip bineplăcut lui Dumnezeu.

Iubiţi fraţi şi surori, faptul pomenit astăzi adevereşte, mai întâi de toate, iubirea nespusă a Maicii lui Dumnezeu nu numai faţă de cei drepţi, ci şi faţă de cei

păcătoşi, grija ei de maică faţă de copiii ei, care se afundă în adâncul păcatului, dar - în acelaşi timp - dezvăluie înaintea noastră şi cel mai mare rău, ce se ascunde în păcat. Păcatul este un rău cumplit, pentru nimicirea căruia a fost nevoie de moartea Fiului lui Dumnezeu, Celui Unuia-Născut. Iar noi prin păcatele noastre iar şi iar Îl răstignim pe Mântuitorul şi adâncim rănile Lui. Câte asemenea răni I-am pricinuit noi Domnului nostru Iisus Hristos, trăind în fărădelegi şi nedreptăţi! De aceea, să fugim, iubiţii mei, de păcat şi să ne ferim de el mai mult decât de toate nenorocirile.

Fiecare dintre noi poate spune că este neputincios şi că peste tot în jurul lui întâmpină piedici şi ispite, care nu sunt prea uşor de ocolit. Într-adevăr, suntem neputincioşi şi slabi, iar ispitele sunt foarte multe: de la propriul nostru trup, care luptă totdeauna împotriva duhului nostru; de la lume care, după cuvântul lui Dumnezeu, zace cu totul în rele şi, în sfârşit, de la vrăjmaşul diavol care, răcnind ca un leu, caută să piardă câte un suflet creştin.

Însă, dragii mei, noi avem o scăpare de nădejde şi un acoperământ în persoana Maicii Domnului. Să avem nădejde tare că ea totdeauna va fi cu noi, oriunde am fi şi oricum am trăi, şi că nu ne va uita de vom alerga la ea cu rugăciune fierbinte. Să ne rugăm şi astăzi, în ziua prăznuirii icoanei ei, ca să ne trimită şi nouă, celor afundaţi în patimi şi păcate, bucuria ei neaşteptată, să înmoaie inimile noastre şi să le umple de smerenie şi dragoste faţă de aproapele ca, miluiţi şi mântuiţi fiind de ea, neîncetat să-i înălţăm slavoslovie, grăind: Bucură-te, Ceea ce eşti plină de bucurie, bucură-te, Bucuria tuturor celor necăjiţi, bucură-te, Ocrotitoare plină de osârdie! Amin.

9/22 decembrie 1962

Cuvânt la Înainteprăznuirea Adormirii Preasfintei Născătoare de Dumnezeu

Anul 1960

Astăzi, iubiţi fraţi şi surori, prăznuind odovania Schimbării la Faţă, am coborât de pe Tabor şi tot astăzi, intrând în înainteprăznuirea Adormirii, trebuie să mergem în Ghetsimani - la mormântul Maicii Domnului, să vedem cea din urmă taină, ce s-a petrecut cu ea. Minunat este Taborul, încântătoare este şi grădina Ghetsimani. Sfânta Biserică numeşte Adormirea Maicii Domnului cea din urmă taină ce s-a petrecut cu ea, cea din urmă dintre toate, câte au însoţit toată viaţa ei cea pământească. Toată viaţa Preasfintei Fecioare, prin felul şi conţinutul ei, a fost ceva tainic şi minunat, care a purtat în sine pecetea dumnezeiască. Spre lauda Maicii Domnului şi spre zidirea noastră, cu credinţă şi cu dragoste să ne amintim care au fost tainele ce s-au săvârşit prin Pronia lui Dumnezeu asupra ei.

Cea dintâi taină din viaţa Maicii Domnului s-a arătat chiar la naşterea ei, la venirea ei pe lume. Din cine s-a născut ea? Din nişte părinţi bătrâni - în urma rugăciunii deosebite şi a unui legământ. Înţelepciunea lui Dumnezeu a binevoit ca aceea, care trebuia să-L nască pe Dumnezeu-Omul, să fie ea însăşi rodul, nu atât al puterilor fireşti ale naturii omeneşti, cât al umbririi Harului dumnezeiesc. Şi, iată, Ioachim şi Ana, ajunşi la adânci bătrâneţi, când oamenii nu mai au nici-o nădejde de a deveni părinţi, mulţumită credinţei şi nădejdii lor stârnitoare în atotputernicia lui Dumnezeu, pentru rugăciunile lor primesc un adevărat dar ceresc - pe Preabinecuvântata Maria, astfel săvârşindu-se cea dintâi taină asupra ei.

Cea de-a doua taină s-a petrecut cu ea la intrarea ei, ca pruncă de trei ani, în biserică. Însăşi intrarea ei în biserică la această vârstă a fost ceva neobişnuit, ca urmare a

legământului deosebit al drepţilor Ioachim şi Ana de a închina Domnului rodul rugăciunilor lor. Astfel, încă din pruncie ea s-a putut înrudi cu duhul şi cu inima cu toţi sfinţii. Aflându-se în biserică, ea trebuia, ca şi celelalte fecioare, să petreacă numai în pridvorul ei, dar, printre altele, vedem cum marele preot, în urma unei descoperiri deosebite, o introduce pe Prunca cea sfântă în Sfânta Sfintelor, unde putea să intre numai el şi numai o dată pe an. Dumnezeiasca înţelepciune a binevoit ca viitoarea Maică a lui Dumnezeu, Chivotul cel însufleţit al Domnului, să petreacă acolo unde se păstra prototipul ei - chivotul Legământului cu mana şi cu tablele de piatră, pe care erau scrise cele zece porunci. Astfel s-a săvârşit cea de-a doua taină asupra Fecioarei - în vremea intrării ei în biserică.

Cea de-a treia taină ce s-a petrecut cu Maica Domnului s-a descoperit când aceasta a atins vârsta cea desăvârşită. Vechiul Testament, precum se ştie, nu cunoştea starea fecioriei închinată lui Dumnezeu şi sfinţită prin Lege, aşa cum o cunoaşte şi o înţelege Biserica nou-testamentară, de aceea Preasfânta Fecioară Maria, atingând vârsta rânduită, după exemplul celorlalte fecioare, trebuia să-şi aleagă un soţ. Însă Fecioara Maria a adus la cunoştinţă că ea a hotărât cu tărie ca toată viaţa să nu aparţină nimănui decât numai lui Dumnezeu.

Mai-marii preoţilor au căzut în nedumerire, neştiind ce să facă; după consfătuiri şi rugăciuni au hotărât s-o logodească cu un asemenea om care să se învoiască a purta numele de soţ fără însă a se folosi de drepturile lui. Sorţii au căzut pe bătrânul şi dreptul Iosif şi astfel Preacurata a devenit soţie fără a înceta să fie fecioară, întrunind astfel în sine fecioria şi căsătoria, binecuvântarea Vechiului Testament şi harul Noului Testament. Această taină a logodirii a fost până la un moment dat un acoperământ necesar pentru săvârşirea marii taine a întrupării Fiului lui Dumnezeu.

Cum s-a săvârşit însăşi taina dumnezeieştii întrupări, se ştie din Evanghelie. Fecioara a spus: Iată roaba Domnului (Luca 1, 38), şi puterea Celui Preaînalt a umbrit-o,

iar Cuvântul S-a făcut trup. Aceasta a fost taina tainelor, însă cu ea nu s-au sfârşit tainele, ce se cuveneau să se săvârşească asupra ei. Ele doar s-au adâncit, au devenit mai ascunse, nevăzute, rămânând totodată foarte ziditoare şi mângâietoare pentru noi.

După tainele acestea urmează şi taina Răstignirii; pe Cruce nu a fost numai Fiul, ci şi Maica Lui. În toată vremea vieţii sale, ea a fost pe cruce dar mai ales atunci - pe Golgota; şi altfel nici nu putea fi. Căci Însuşi Fiul ei dumnezeiesc a spus: Cel ce nu-şi ia crucea şi nu-Mi urmează Mie nu este vrednic de Mine (Matei 10, 38). Cine, dar, a fost mai vrednic de Domnul decât Maica Lui? De aceea, nimeni niciodată nu a purtat o asemenea cruce în toată viaţa sa, ca Preabinecuvântata Fecioară Maria.

Crucea ei a fost alcătuită nu din lemn sau din materie, ci din acele necazuri şi umilinţe în care Maica Domnului a trăit până la moartea sa. Pregătită să devină Maica Făcătorului cerului şi al pământului şi numită de Arhanghel binecuvântată între femei, ea a trebuit în acelaşi timp să sufere din partea păzitorului fecioriei ei bănuiala cum că ar fi trădat căsnicia. Oare nu a fost aceasta o cruce?

Apoi s-a apropiat vremea să-L nască pe Acela a Cărui împărăţie nu va avea sfârşit, însă pentru familia lor nu s-a găsit loc în casele de oaspeţi ale Betleemului, şi L-a născut într-o peşteră, punându-L într-o iesle. Nu a fost o cruce aceasta? Îngerii cântau: Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu (Luca 2, 14), păstorii şi magii se închinau şi aduceau daruri, iar duşmănosul Irod căuta să-L ucidă pe Prunc; şi au fost nevoiţi să fugă noaptea în Egipt. Oare aceasta nu a fost o cruce? Iar pe Golgota ce a simţit inima ei curată, când Fiul ei în chinuri a strigat: Dumnezeul Meu, Dumnezeul Meu, pentru ce M-ai părăsit? (Matei 27, 46). Aici, fără îndoială, s-a împlinit în toată puterea cuvântului cumplita prevestire a lui Simeon: Şi prin sufletul tău va trece sabie (Luca 2, 35).

După taina răstignirii, au urmat înfierea de către Născătoarea de Dumnezeu a ucenicului lui Hristos, Ioan, şi intrarea în casa acestui Apostol, ca maică a lui. Astfel, în toată viaţa ei i-a fost dat să rămână o necunoscută, purtând crucea unei creştine simple şi

smerite. Şi întru aceasta s-a aflat marea taină a lui Dumnezeu, căci nu fără însemnătate au fost spuse aceste minunate cuvinte de pe Cruce: Femeie, iată fiul tău! (Ioan 19, 26); ele au determinat caracterul întregii vieţi ulterioare a Maicii Domnului. Când Dumnezeirea Fiului s-a descoperit în toată puterea ei, odată cu învierea şi înălţarea Lui la Cer, când lumea a început să se închine înaintea numelui Celui Răstignit, atunci Maicii lui Iisus i-a revenit în chip firesc cea mai mare cinste şi slavă, ce se cuveneau Maicii Fiului lui Dumnezeu, a Mântuitorului tuturor oamenilor. Nimeni, fără îndoială, nu putea fi mai vrednic decât Maria, de toată lauda, de toată cinstirea; totuşi, slava şi cinstea dăruite Preasfintei Fecioare în toată vremea vieţii ei celei pământeşti, ar fi lipsit-o pe Maică de asemănarea desăvârşită cu dumnezeiescul ei Fiu, Care până la sfârşitul vieţii Sale nu a avut unde să-Şi plece capul; iar această proslăvire a ei ar fi fost însoţită şi de unele greutăţi în lucrarea răspândirii Evangheliei.

Iubiţi fraţi şi surori, Sfânta Biserică ne porunceşte să nu ne întristăm în ziua Adormirii Maicii Domnului, ci să ne bucurăm, pentru că în acest sfârşit minunat al Preabinecuvântatei Fecioare s-a arătat puterea Domnului spre mângâierea tuturor, cu deosebită solemnitate, Care prin moartea şi învierea Sa a sfărâmat boldul morţii, şi din înfricoşată şi chinuitoare a făcut-o - pentru credincioşii Săi următori - aducătoare de bucurie şi fericire. Aici este cel dintâi temei al bucuriei noastre.

În al doilea rând, ne bucurăm pentru cea Preacurată deoarece, după necazurile şi suferinţele de care, după prezicerea dreptului Simeon, a fost plină toată viaţa ei, ea a primit, în cele din urmă, răsplata cuvenită virtuţii ei. Preacurata Fecioară până la fericitul ei sfârşit s-a micşorat pe sine, s-a smerit şi a răbdat; dar din acel moment, din ziua Adormirii ei, au început şi mărirea şi proslăvirea ei. Astfel, la mormântul Maicii Domnului s-a descoperit noua semnificaţie a morţii, dăruită de Cel ce a înviat din mormânt: ceea ce fusese până atunci pedeapsă a păcatului, a devenit acum martoră a virtuţii, răsplată pentru nevoinţele săvârşite în timpul vieţii.

A treia pricină a bucuriei o lămureşte cântarea bisericească: „Pe Născătoarea de Dumnezeu, Ceea ce este în rugăciuni şi în folosinţe neadormită, nădejdea cea neschimbată, mormântul şi moartea nu au ţinut-o” (Condacul Adormirii). Dacă în viaţa ei a fost mijlocitoare pentru cei sărmani înaintea Fiului ei, după Adormirea şi Înălţarea ei la cer au început să se împlinească în toată puterea lor cuvintele pe care ea le-a spus spre alinarea celor ce sufereau din pricina plecării ei: „Nu vă voi lăsa orfani după plecarea mea - nu numai pe voi, ci pe toată lumea o voi cerceta şi pe cei sărmani îi voi ajuta”. După adormirea ei, Preasfânta Fecioară a devenit cea mai puternică Mijlocitoare şi Ocrotitoare a tuturor, cu adevărat Maica întregii lumi creştine.

Amintindu-ne, iubiţi fraţi şi surori, de fericitul sfârşit al Maicii Domnului, trebuie să avem grijă să ne pregătim şi noi cum se cuvine pentru moarte, ca să o întâmpinăm nu cu frică, ci cu bucurie; iar pentru aceasta trebuie să ne aducem mereu aminte de ea. Această amintire va pregăti treptat sufletul nostru pentru trecerea în viaţa veşnică, va dezlega inima noastră de toate legăturile cele pământeşti, trupeşti şi pătimaşe. Sfinţii Părinţi spun: „Cine a dobândit aducerea-aminte de moarte, acela niciodată nu va putea greşi”.

Al doilea mijloc împotriva temerii de moarte este conştiinţa curată. Omul, care are conştiinţa curată, va putea trece liniştit pragul veşniciei - moartea trupească. Un asemenea om va putea spune liniştit împreună cu dreptul Simeon: „Acum slobozeşte pe robul Tău, după cuvântul Tău, în pace” (Luca 2, 29). Dar a cui conştiinţă poate fi cu adevărat liniştită? - A celui ce s-a străduit să vieţuiască cu adevărat creştineşte, a fost fiu ascultător al Bisericii, s-a împăcat cu Dumnezeu şi cu oamenii, s-a pregătit de moarte prin taina Pocăinţei, care înlătură povara păcatelor ce apasă conştiinţa, şi a gustat Trupul şi Sângele lui Hristos în Taina Împărtăşaniei.

Următorul mijloc, care-i dă putere omului împotriva temerii de moarte, este credinţa lui în nemurirea sufletului. Trupul se descompune şi putrezeşte, iar duhul, creat

de Dumnezeu pentru nemurire, rămâne viu în veci.

Iar cel din urmă şi cel mai puternic mijloc este credinţa nu numai în faptul că sufletul este nemuritor, ci şi în faptul că va veni cândva momentul ca el să se unească cu trupul său cel înviat şi proslăvit pentru viaţa veşnică de dincolo de moarte - fericită pentru drepţi şi chinuitoare pentru păcătoşi. Având credinţă vie în acest adevăr, creştinul nu numai că nu se va teme de moarte, dar o va întâmpina chiar cu bucurie atunci când ea va veni la el. Această credinţă vie - în existenţa după moarte a vieţii veşnice şi fericite - a însufleţit mulţimea nenumărată a mucenicilor în primele veacuri ale creştinismului şi a făcut ca moartea să fie pentru ei cel mai îmbucurător fapt, în ciuda chinurilor lor cumplite.

Iubiţi fraţi şi surori, luând aminte la fericita adormire a Maicii Domnului, să stăruim şi noi cu osârdie pe calea vieţii presărate cu virtuţi şi să dobândim sfârşit bun şi cu pace prin dispreţul faţă de păcat. Cum a ajuns Preasfânta Fecioară la un sfârşit atât de fericit? Prin curăţia fecioriei, prin asprimea înfrânării, prin stăruinţa în rugăciune, prin smerenie şi răbdare în împrejurările grele, prin nădejdea în Pronia lui Dumnezeu. Aşadar, urmând exemplul Maicii Domnului, mergeţi pe calea cea strâmtă, care duce la viaţa veşnică. Da, într-adevăr, pe această cale este nevoie de răbdare. Şi, întărindu-vă cu nădejdea în Dumnezeu, răbdaţi şi în bucurie spre a nu cădea în înşelare, răbdaţi şi în nenorocire spre a nu cădea în deznădejde printre grelele ispite. Răbdaţi toate necazurile şi bolile şi toate greutăţile, pe care se cuvine a le răbda, spre a rămâne pe calea cea dreaptă. „Căci cel ce va răbda până în sfârşit, acela se va mântui" (Matei 10, 22). Procedând astfel, fiecare dintre noi va avea în suflet pace adevărată şi nădejdea unui sfârşit fericit, cu pace; ceasul cel din urmă nu ne va înfricoşa şi sfârşitul vieţii acesteia va fi pentru noi începutul vieţii veşnice, iar mormântul - scară către cer. Amin.

Anul 1960

Cuvânt la Adormirea Preasfintei Născătoare de Dumnezeu

Anul 1961

Iubiţi fraţi şi surori, astăzi toată lumea creştină prăznuieşte solemn şi cu bucurie ziua luminatei adormiri a Maicii lui Dumnezeu. Deşi pare că evenimentul prăznuit ne întristează şi ne umple de lacrimi, pentru că aici ne întâlnim cu moartea, totuşi Sfânta Biserică este îmbrăcată astăzi în haine de sărbătoare, se bucură și se veseleşte şi ne cheamă şi pe noi să ne bucurăm şi să ne veselim. De ce trebuie astăzi, în ziua Adormirii Maicii Domnului, să ne bucurăm? - pentru că însuşi cuvântul „adormire" arată că moartea Maicii Domnului a fost neobişnuită. Ea a fost un somn după care îndată a urmat trezirea cea plină de bucurie.

Cu câteva zile înainte de adormirea Preasfintei Fecioare, s-a arătat Arhanghelul Gavriil cu vestea despre plecarea ei din viaţa aceasta. Plină de credinţă adâncă în viaţa viitoare, viaţa veşnic-fericită, ea a primit această veste nu cu frică şi întristare, ci cu cea mai vie bucurie şi cu cea mai mare mulţumire către Dumnezeu; în acelaşi timp, puterea cea mare a lui Dumnezeu i-a adunat din toată lumea pe Apostoli în Ierusalim, ca aceştia să-i dea Maicii Domnului cinstirea cuvenită şi s-o înmormânteze. Chiar în ceasul adormirii, o lumină neobişnuită a luminat căsuţa Preasfintei Fecioare şi, pe cerul deschis, cei prezenţi L-au văzut pe Însuşi Domnul Slavei cu îngerii şi sfinţii, venind în întâmpinarea Maicii Sale. Apostolul Toma, prin iconomia deosebită a lui Dumnezeu, a ajuns după îngroparea Preacuratei, şi a dorit să i se închine acesteia, şi au deschis mormântul pentru el, însă trupul Maicii Domnului nu l-au mai găsit acolo.

În acest sfârşit minunat al Preabinecuvântatei Fecioare Maria s-au arătat spre mângâierea tuturor creştinilor - cu deosebită solemnitate - puterea şi măreţia Domnului nostru Iisus Hristos care, prin moartea şi învierea Sa, a sfărâmat boldul morţii şi, din

înfricoşată şi chinuitoare, a făcut-o pentru credincioşii Săi ucenici aducătoare de bucurie şi fericire.

Până la venirea lui Hristos pe pământ, moartea era foarte înfricoşătoare pentru om, căci ea îl răpea, cum îşi răpeşte fiara sălbatică prada, fără putinţă de întoarcere şi nu exista nici un mijloc prin care să se izbăvească de ea, căci păcatul domnea peste oameni. Dar, după arătarea Domnului în trup şi biruinţa dobândită de El asupra păcatului şi a morţii, grozăvia morţii a dispărut şi aceasta a devenit ca un somn liniştit, după care va veni dimineaţa cea plină de bucurie a învierii celei de obşte.

În măsura în care fiecare dintre noi biruieşte păcatul ce încă mai locuieşte în el, piere şi frica morţii, astfel încât biruitorii păcatului o întâmpină cu bucurie şi nu mai mor, ci doar se cufundă într-un somn liniştit. Cel mai grăitor exemplu al biruinţei asupra morţii îl vedem astăzi în Adormirea Preacuratei Fecioare Maria. Ea a fost pusă în mormânt doar pentru odihnă de scurtă vreme. După Maica Domnului îi vedem pe Apostoli, pe mucenici şi pe toţi sfinţii, întâmpinând moartea cu bucurie, ca pe cel mai scump prieten care, în schimbul bunătăţilor celor grabnic-trecătoare ale acestei lumi, al necazurilor şi nenorocirilor ei, le dăruieşte fericirea veşnică.

Sfânta Biserică se străduieşte să sădească şi în noi aceeaşi neînfricare faţă de moarte, îndemnându-ne să alungăm frica prin dezrădăcinarea treptată a păcatelor din noi şi pe morţii ei numindu-i adormiţi, pentru că viaţa cea fără de moarte este un adevăr neîndoielnic pentru creştin, astfel încât el priveşte moartea doar ca pe un somn. Amin.

Anul 1961

Cuvânt la Adormirea Preasfintei Născătoare de Dumnezeu

Iubiţi fraţi şi surori întru Domnul, astăzi toată Biserica lui Hristos şi odată cu ea şi noi prăznuim şi ne veselim duhovniceşte, lăudând slăvita Adormire şi mutare de pe pământ la cer a Maicii noastre, a tuturor creştinilor, a Puternicei noastre Ocrotitoare, a Preabinecuvântatei Fecioare Maria. Preamărită fiind de Proorocii din vechime şi fericită de Duhul Sfânt pentru bucuria şi fericirea ce i-au fost dinainte hotărâte de Dumnezeu, ea, Preacurata, vieţuind pe pământ, încă nu vede împlinindu-se în sine aceste preziceri dumnezeieşti; dimpotrivă, necazuri mari, lipsuri şi încercări sufleteşti însoţesc viaţa ei cea pământească. În viaţa ei pământească s-au împlinit asupra ei întocmai cuvintele dreptului Simeon: Şi prin sufletul tău va trece sabie (Luca 2, 35). Câtă durere a răbdat Preasfânta Fecioară, câte lacrimi ascunse a vărsat pe pământ când a văzut suferinţele cumplite şi moartea Iubitului ei Fiu!

Şi, iată, astăzi, în ziua Adormirii Maicii Domnului, se pune capăt lucrării ei, în vremea căreia a semănat cu lacrimi. Din clipa mutării ei de pe pământ la cer, încep - şi se descoperă înaintea ochilor întregii lumi - măreţia ei nepământeană, slava şi fericirea ei.

Sfânta Tradiţie povesteşte despre slăvita Adormire a Maicii Domnului următoarele: după înălţarea Domnului nostru Iisus Hristos la cer, Preacurata Lui Maică a cercetat cu deosebită dragoste acele locuri de lângă Ierusalim care purtau semnul rugăciunii, al suferinţei şi al morţii Iubitului ei Fiu. Muntele Eleonului, Golgota, peştera în care fusese îngropat Trupul Mântuitorului - au devenit locurile ei preferate de rugăciune, în care îşi revărsa în voie sfintele simţăminte ale inimii. Deseori şi îndelung cugeta la moartea ei şi la viaţa viitoare de după moarte, deseori chiar se ruga Domnului pentru grabnica ei plecare din această viaţă şi pentru unirea fericită cu El - cu Fiul său şi Dumnezeu. Şi, iată, odată, când se ruga pe muntele Eleonului, i s-a arătat Vestitorul cel

Ceresc - Arhistrategul lui Dumnezeu, Gavriil, cel ce îi binevestise oarecând zămislirea cea fără sămânţă şi naşterea din ea a Mântuitorului lumii. Acum, stând înaintea Preacuratei, el îi prevesteşte că a venit vremea mutării ei de la pământ la cer şi a împărtăşirii de mângâierile harului Duhului Sfânt.

Plină de credinţă adâncă în viaţa viitoare, veşnic-fericită, ea a primit această veste a Arhanghelului nu cu frică şi întristare, ci cu cea mai vie bucurie şi cea mai mare mulţumire către Dumnezeu. Dumnezeiescul Arhanghel i-a înmânat o ramură din Rai, ca simbol al viitoarei ei bucurii şi fericiri.

Înaintea morţii ei, Preacurata a dorit să-i vadă pe Sfinţii Apostoli şi L-a rugat pe Fiul ei să-i împlinească dorinţa aceasta. Apostolii erau în acea vreme răspândiţi în toată lumea, propovăduind Evanghelia Împărăţiei tuturor noroadelor. Şi, iată, la rugăciunea Preasfintei Fecioare, fiind răpiţi de puterea dumnezeiască, într-o clipită au fost aduşi prin văzduh pe nori la locul unde petrecea Preacurata în Ierusalim, spre a-i da acesteia ultima cinstire şi cu sfintele lor mâini să dea îngropării trupul ei neprihănit, însă minunea aceasta nu a fost de ajuns; în clipa Adormirii ei, s-a deschis însuşi cerul şi Domnul Slavei, cu mulţimea îngerilor şi a sfinţilor, a coborât El Însuşi în întâmpinarea Preacuratei Sale Maici.

S-a arătat Însuşi Domnul ca să arate tuturor veacurilor şi noroadelor acea măreţie, la care ajunsese Preasfânta Fecioară Maria prin înălţimea smereniei sale şi prin sfinţenia vieţii celei întocmai cu a îngerilor. Însuşi preacuratul ei trup, ce îl purtase în sine pe Dumnezeu-Cuvântul, nu a cunoscut stricăciunea, nefiind supus legii descompunerii fireşti; în a treia zi după Adormirea ei, Preasfânta Fecioară a fost înviată de Domnul şi cu noul ei trup proslăvit a fost înălţată de la pământ la cer. De această minunată mutare a ei la ceruri, Sfinţii Apostoli au fost încredinţaţi prin următoarele fapte minunate: prin purtarea de grijă a lui Dumnezeu, unul dintre cei doisprezece Apostoli ai lui Hristos, Apostolul Toma, nu a ajuns în Ierusalim la timp cu toţi ucenicii, ci a ajuns abia în a treia zi, suferind

puternic din pricina faptului că nu s-a învrednicit să fie în cele din urmă clipe alături de Preacurata Maică a lui Dumnezeu şi să primească binecuvântarea ei.

Atunci ceilalţi Apostoli, ca să-l aline, au mers împreună cu el în Ghetsimani, unde fusese îngropat trupul Preacuratei, ca să se închine acolo înaintea ei; însă, când au deschis mormântul, trupul ei nu mai era acolo. Apostolii s-au întristat cumplit şi erau nedumeriţi, neştiind ce s-a întâmplat. Dar, iată, către seară, când erau adunaţi toţi în cetatea Sionului, li s-a arătat Maica Domnului, strălucind în slavă cerească, cu mulţimea îngerilor şi a sfinţilor şi le-a grăit: „Bucuraţi-vă, căci eu sunt cu voi în toate zilele!”. Şi, desigur, foarte mult s-au bucurat Apostolii şi s-au alinat la gândul că Maica Domnului, după cum ea însăşi grăise, era nedespărţită de ei, păzindu-i prin rugăciunea şi mijlocirea sa pe toate căile vieţii anevoioase, pline de primejdii şi încredinţându-i totodată şi mai mult de adevărul învierii morţilor.

Aşadar, moartea Maicii Domnului este doar un somn uşor, liniştit sau, cum o numeşte Biserica Ortodoxă, o adormire. Moartea Maicii Domnului nu are în sine nimic înfricoşător şi trist pentru mintea şi inima creştinului; dimpotrivă, plecarea Preasfintei Fecioare îl încredinţează pe creştin că şi pentru el moartea trebuie să fie un prilej nu de frică şi de deznădejde, ci de cea mai mare bucurie şi de cea mai strălucită nădejde, căci ea este doar un somn - mai lung sau mai scurt, după care va urma trezirea cea plină de bucurie într-un trup nou, plin de slavă pentru viaţa cea fericită în cer.

Maica Domnului, gustând moartea, ne încredinţează în chip deosebit de acest lucru, pentru că, dacă în moarte şi după răscumpărarea noastră de către Domnul Iisus Hristos ar fi fost ceva nefiresc, rău şi înfricoşător, atunci, cine alta dacă nu Preasfânta Fecioară ar fi fost supusă de Domnul acestui rău? Însă ea moare, plătind astfel datoria faţă de natură împreună cu toţi pământenii - spre bucuria şi alinarea noastră şi ale tuturor celor ce vor trebui să treacă pragul morţii, ca să ştim că moartea este cu neputinţă de ocolit şi că, în acelaşi timp, ea nu este pentru om un rău. Moartea este cu neputinţă de ocolit şi nu

vatămă - iată cele două adevăruri, pe care trebuie să le ţinem minte totdeauna spre a ne pregăti cum se cuvine pentru ceasul sfârşitului şi a nu ne speria de el şi a nu tremura în faţa lui. Moartea era foarte înfricoşătoare pentru om înainte de venirea pe pământ a Mântuitorului Hristos, când păcatul - care era puterea morții - domnea în neamul omenesc şi nu exista nici un mijloc, prin care omul să se izbăvească de păcat şi de moarte. Dar, după arătarea Domnului pe pământ, când El a biruit păcatul şi moartea, toată grozăvia ei a dispărut şi ea a devenit ca un somn paşnic, după care va veni dimineaţa cea plină de bucurie a învierii de obşte.

Iubiţi fraţi şi surori, să cinstim cum se cuvine praznicul de astăzi, pregătindu-ne cum se cuvine pentru moarte. În acest sens, trebuie să ne străduim după puterile noastre să biruim păcatul ce sălăşluieşte întru noi, ca pricină a ei. Urmând exemplul Preacuratei Maicii Domnului, să mergem pe calea cea strâmtă, ce duce la viaţa veşnică. Pe această cale avem nevoie de răbdare cu care, întărindu-ne întru nădejdea în ajutorul lui Dumnezeu, va trebui să îndurăm cu mulţumire toate neplăcerile, suferinţele şi bolile ca, rămânând pe aceasta, să dobândim fericirea cea fără de sfârşit a Împărăţiei Cereşti. De ne vom petrece viaţa asemenea Preacuratei Fecioare Maria, în chip bineplăcut lui Dumnezeu, în păzirea poruncilor Lui, în curăţia duhului şi a trupului şi în neîncetată căinţă pentru păcatele noastre, atunci în ziua adormirii noastre se va săvârşi şi asupra noastră minunea cea mare şi mormântul nostru va deveni scară către cer.

Să alergăm astăzi cu rugăciune fierbinte la Maica Domnului, ceea ce a urcat apoi şi la cer ca să fie acoperământ şi ocrotitoare pentru lume; să-i cerem cu umilinţă Acoperământul ei de Maică asupra întregii noastre vieţi ca prin ocrotirea ei toţi să dobândim sfârşit bun, în pace şi odihnă veşnică cu drepţii. Să ne rugăm ei din adâncul sufletului şi cu dragoste să-i strigăm: Bucură-te, Ceea ce eşti plină de bucurie, care întru Adormirea ta nu ne părăseşti pe noi. Amin.

Anul 1962

Cuvânt la Acatistul Buneivestiri a Maicii Domnului

Anul 1963, Vinerea din săptămâna slăbănogului

Iubiţi fraţi şi surori, oarecând o femeie, încântată de minunata învățătură a Mântuitorului Hristos, ridicând glasul, a grăit: „Fericit este pântecele care Te-a purtat şi fericiţi sunt sânii pe care i-ai supt” (Luca 11, 27). În aceste puţine cuvinte sunt exprimate acea măreţie şi acea slavă a Maicii Domnului pe care i le oferă toată lumea, văzută şi nevăzută, pentru dragostea şi mila ei faţă de omenirea cea chinuită.

Prilej de bucurie este pentru inima creştină să-şi amintească totdeauna de această dragoste şi milă a Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, dar mai ales pentru noi, vieţuitorii şi vizitatorii acestei sfinte mănăstiri, care s-a învrednicit de minunata cercetare a Maicii Domnului, şi peste care ea a făgăduit că-şi va întinde fără încetare dumnezeiescul ei Acoperământ.

Biserica dreptslăvitoare a lui Hristos cinsteşte mai presus de toate făpturile cereşti şi pământeşti pe cea mai cinstită decât Heruvimii şi mai slăvită fără de asemănare decât Serafimii, pe Preasfânta, Preacurata, Preabinecuvântata, Slăvita Stăpâna noastră, de Dumnezeu Născătoarea şi Pururea Fecioara Maria. După învăţătura Bisericii, ea este singura nădejde a credincioşilor, izbăvirea tuturor celor ce aleargă la ea, de necazuri şi nenorociri, izvor al milei şi zid nebiruit, mijlocire către Ziditorul, nădejdea neschimbată a credincioşilor, Bucuria tuturor celor necăjiţi şi Ocrotitoarea celor obijduiţi. Ea mijloceşte fără încetare pentru noi în rugăciuni înaintea lui Dumnezeu. În fața ochilor ei - zi de zi, noapte de noapte, ceas de ceas şi clipă de clipă - stă mulţimea oamenilor, dintre care unii sunt împresuraţi de hoardele nenumărate ale nevăzuţilor vrăjmaşi ce caută pieirea lor, alţii sunt îngreunaţi de necazuri şi nenorociri nemăsurate, iar alţii suferă de neputinţe şi boli grele; şi pe toţi îi vede Preabinecuvântata Maică a lui Dumnezeu.

În iubirea ei nemărginită pentru neamul omenesc, ea pune la inimă fiecare lacrimă, fiecare nenorocire şi fiecare suspin, şi Îl roagă fără încetare pe dumnezeiescul ei Fiu şi Domn să fie milostiv către nedreptăţile omeneşti şi să-i izbăvească pe robii Săi de tot răul.

Sfântul Dimitrie al Rostovului scrie: „Fiind Mijlocitoare între Dumnezeu şi păcatele noastre, Preasfânta Născătoare de Dumnezeu nu dă păcatelor noastre posibilitatea de a urca aproape înaintea lui Dumnezeu şi, prin glasul rugăciunilor ei săvârşite pentru noi, respinge glasurile păcatelor noastre, ce strigă împotriva noastră către Dumnezeu". De aceea, nu există nici-un creştin adevărat, care să nu fi înălţat cu deplină încredere şi dragoste rugăciunile sale către Maica Domnului, şi să nu fi simţit ajutorul ei binecuvântat.

Iubiţi fraţi şi surori, Cuvântul lui Dumnezeu ne înştiinţează că există o lume a duhurilor rele, care caută neîncetat pieirea sufletelor omeneşti. Sfântul Apostol Petru le spune creştinilor: „Fiţi treji, privegheaţi! Potrivnicul vostru, diavolul, umblă, răcnind ca un leu, căutând pe cine să înghită" (1 Petru 5, 8). Unde, dar, să se ascundă omul sărman şi neputincios şi să-şi găsească izbăvirea de cursele acestor vrăjmaşi? Izbăvirea aceasta o poate găsi creştinul numai sub Acoperământul Maicii Domnului.

În acatistul închinat ei, auzim următoarele cuvinte:

Bucură-te, ceea ce eşti rană de mult plâns a diavolilor (Acatistul Bunei vestiri a Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, Icosul al 2-lea); bucură-te, ceea ce ai lepădat dintru dregătorie pe tiranul cel fără de omenie (Acatistul Bunei vestiri a Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, Icosul al 5-lea); bucură-te, ceea ce eşti muncire pentru vrăjmaşii cei nevăzuţi (Acatistul Bunei vestiri a Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, Icosul al 4-lea); bucură-te, căderea diavolilor (Acatistul Bunei vestiri a Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, Icosul al 6-lea). Cuvintele acestea ne încredinţează că Maica lui Dumnezeu izgoneşte diavolii de la noi, că numai numele ei pune duhurile rele pe fugă. Şi Sfânta Biserică a lui Hristos cunoaşte o mulţime de cazuri, în care Preabinecuvântata

Maică a lui Dumnezeu i-a izbăvit pe oameni de vrăjmaşii cei nevăzuţi. În Proloage se povesteşte despre un om cu numele Codrat, care era îndrăcit. Odată diavolii l-au hăituit prin pustiu timp de zece săptămâni şi, simţind că piere de foame, îşi aştepta moartea. Dar, iată, într-un moment de luminare a minţii s-a rugat Maicii Domnului şi Preasfânta Fecioară i s-a arătat ea însăşi în pustiu, i-a izgonit din el pe diavoli, l-a întărit, i-a arătat drumul înspre casa părinţilor, iar el s-a făcut întru totul sănătos; şi multe alte exemple din acestea sunt.

Însă Preasfânta Născătoare de Dumnezeu nu izbăveşte numai de vrăjmaşii nevăzuţi; ea îi izbăveşte pe oamenii dreptcredincioşi şi de vrăjmaşii cei văzuţi. În Alexandria vieţuia un bărbat cucernic, milostiv şi iubitor de Hristos, care avea o soţie smerită şi postitoare, şi o fiică de şase ani. Odată a trebuit să meargă pentru negoţ din Alexandria la Constantinopol, însă, când a plecat, soţia lui l-a întrebat: „Cui ne vei încredinţa pe noi, domnul nostru, în lipsa ta?” „Stăpânei noastre, Născătoarei de Dumnezeu!” - a răspuns bărbatul. Şi, lăsând în casă un singur slujitor, a plecat; însă vrăjmaşul a tot binele, diavolul, i-a insuflat acestui slujitor gândul cel rău de a ucide pe soţia şi fiica stăpânului său, de a-i prăda averea şi a fugi cu ea. Cu acest scop a luat un cuţit şi a pornit spre camera unde se aflau mama şi fiica, însă doar s-a apropiat de uşa camerei, unde ele se îndeletniceau cu lucrul mâinilor, că îndată a fost lovit de orbire şi, nevăzând nimic, nu se putea mişca nici înainte, nici înapoi. Chinuindu-se şi negăsind ieşirea, a început să strige şi s-o cheme pe stăpâna sa, să iasă la el şi să îl ajute. Nebănuind intenţia lui cea rea, stăpâna i-a răspuns: „Vino tu la noi”. Atunci el a început s-o cheme pe fiica ei, însă mama nu a lăsat-o nici pe fetiţă să meargă la el. În cele din urmă, văzând că planurile lui nu s-au împlinit, într-o pornire de răutate s-a lovit cu cuţitul pe sine însuşi şi cu un urlet îngrozitor a căzut la pământ. Auzind zgomotul, vecinii au venit în fugă, a ieşit şi stăpâna, iar el, fiind încă viu, le-a povestit despre reaua sa intenţie şi nenorocirea ce i se întâmplase. Şi toţi cei adunaţi au dat slavă lui Dumnezeu şi Preacuratei Maicii Lui, care au păzit viaţa binecredincioşilor Lor robi.

Iată, exemplul acesta ne învaţă şi pe noi, dragii mei, să alergăm totdeauna la ajutorul şi ocrotirea Maicii Domnului. Creştinii au avut şi au şi acum un obicei foarte bun de a-i încredinţa pe cei ai casei lor ocrotirii şi Acoperământului Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, când îi trimit pe aceştia departe în călătorii sau, dimpotrivă, când se despart ei înşişi de cei ai casei pentru anumite trebuinţe.

Iubiţi fraţi şi surori, viaţa noastră pământească este plină de necazuri şi dureri. Nu în zadar este numită, atât de des, valea plângerii şi a tânguirii. Plângând se naşte omul şi în lumea cealaltă pleacă cu multe suspine şi chinuri. Astfel că nimeni nu poate scăpa în viaţa aceasta de lacrimi şi necazuri; omul are parte aici de mai multe necazuri şi nenorociri, decât de bucurii. Fiecare ştie din experienţă cum uneori amărăciunea vieţii îi copleşeşte sufletul din toate părţile, inima îi este chinuită de tristeţe şi durere şi fără voie îi curg uneori lacrimi din ochi. Greu îi este omului să rabde nenorocirea şi cade uneori în deznădejde, şi sentimentul tristeţii îl stăpâneşte. Însă, dragii mei, cel mai important este să nu deznădăjduiţi, să vă îmbărbătaţi! Când vă împresoară norii necazurilor astfel încât parcă nici-o ieşire nu mai aveţi din această situaţie, amintiţi-vă atunci că aveţi în ceruri o Maică, pe Împărăteasa Cerurilor, care vă vede, vă aude şi ştie toate mişcările sufletului vostru. Chemaţi-o cu credinţă şi ea va veni la voi îndată şi vă va izbăvi de rele şi nenorociri!

Să ne rugăm, aşadar, ca ea să ne audă pe toţi şi în ceasul acesta, şi să ne izbăvească de tot necazul şi nenorocirea, să ne curăţească de tot păcatul şi patima, şi să ne învrednicească de bucurie în veşnica Împărăţie a Fiului ei, ca totdeauna cu dragoste să-i strigăm: Bucură-te, atotbună, grabnică ascultătoare, Ceea ce toate cererile noastre bine le împlineşti! Amin.

Anul 1963, Vinerea din săptămâna slăbănogului.

Cuvinte la paraclisul Maicii Domnului

După prăznuirea Naşterii Preasfintei Născătoare de Dumnezeu

Anul 1960, Săptămâna a 16-a după Cincizecime

Iubiţi fraţi şi surori, astăzi Sfânta Biserică a lui Hristos şi odată cu ea şi noi prăznuim luminos zilele cele sfinte şi pline de bucurie de după sărbătoarea Naşterii Preasfintei Născătoare de Dumnezeu. Biserica ne vesteşte: „Naşterea ta, de Dumnezeu Născătoare Fecioară, bucurie a vestit la toată lumea; pentru că din tine a răsărit Soarele dreptăţii, Hristos Dumnezeul nostru” (Troparul Naşterii Preasfintei Născătoare de Dumnezeu).

Femeia, după cuvântul Mântuitorului Hristos, după ce a născut copilul, nu-şi mai aduce aminte de durere, pentru bucuria că s-a născut om în lume (Ioan 16, 21), adică naşterea fiecărui om în lume aduce bucurie şi alinare părinţilor noului născut şi tuturor rudelor şi apropiaţilor lor. Şi nu numai naşterea, ci însăşi amintirea despre naşterea unui membru al familiei, ziua lui (de naștere) este aproape întotdeauna pentru familie o zi deosebită şi plină de bucurie, o zi de sărbătoare. Iar în ceea ce-i priveşte pe oamenii mari, care s-au proslăvit prin activităţi binefăcătoare spre slava patriei lor, zilele lor de naştere sunt sărbătorite în fiecare an cu bucurie la vremea cuvenită, chiar şi după moartea lor.

Este limpede pricina acestei bucurii, căci naşterea omului totdeauna este un eveniment însemnat - ca triumf al vieţii şi al fiinţei asupra nefiinţei. Dar, dacă oamenii se bucură de naşterea chiar a oamenilor obişnuiţi, care dintr-o oarecare pricină le sunt apropiaţi, şi cu atât mai mult de naşterea oamenilor ce sunt mari în ţara lor, cât de mare trebuie să fie bucuria cea de obşte! Iară astăzi pomenim Naşterea Preasfintei Născătoare

de Dumnezeu, din care s-a născut nu un simplu om şi nici măcar un om mare, ci S-a născut Hristos, Dumnezeul nostru, Soarele Dreptăţii, Cel ce ne-a izbăvit pe noi de păcat şi de robia faţă de stăpânul păcatului - diavolul - şi ne-a dăruit nouă mântuirea veşnică, viaţa veşnică. Închipuiţi-vă un călător, pe care îl prinde noaptea pe drum şi e întuneric beznă; se abate din drum şi nu ştie încotro să meargă; se stârneşte furtuna, începe ploaia, îl străpunge frigul, este istovit şi cade în deznădejde la pământ, strigând cu frică şi cutremur după ajutor către Preaînaltul Dumnezeu, aştepându-şi deja moartea. Şi cu câtă bucurie, de nedescris, întâmpină el zorii dimineţii, ce prevestesc răsăritul soarelui!

Iată, un asemenea dezastru a trăit tot neamul omenesc şi a fost asemenea călătorului nefericit timp de aproape cinci mii de ani, cât a fost împresurat de noaptea cea duhovnicească a rătăcirii şi a fărădelegilor. Şi, care au fost fărădelegile acestea, ne spune cu convingere Sfântul Apostol Pavel în primul capitol al Epistolei sale către Romani. După amăgirea de către ispititorul cel viclean a protopărinţilor, când păcatul - iar prin păcat - şi moartea au intrat în lume, neamul omenesc s-a rătăcit, s-a înstrăinat de viaţa cea dumnezeiască şi a pierit. Domnul, Care a văzut dinainte această pieire, nu S-a mâniat până în sfârşit ci, după căderea oamenilor în păcat, a rostit o hotărâre îmbucurătoare pentru neamul omenesc şi pierzătoare pentru ispititorul diavol. Şi, iată, zorii dimineţii, ce prevestesc împlinirea mântuitoarei făgăduinţe, au devenit - pentru omenirea chinuită - naşterea Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, a Preacuratei şi Preaneîntinatei Fecioare Maria. Amin.

Anul 1960, Săptămâna a 16-a după Cincizecime.

Maica Domnului - Mijlocitoare pentru noi, păcătoşii

Anul 1960

Iubiţi fraţi şi surori, într-una dintre cântările bisericeşti se spune: „Nu se pricepe nici-o limbă a te lăuda după vrednicie, ci se întunecă şi mintea cea mai presus de lume să cânte ţie, de Dumnezeu Născătoare. Însă, fiind bună, primeşte credinţa; că ştii râvna noastră cea dumnezeiască; pentru că tu creştinilor eşti ocrotitoare, pe tine te mărim!” (Irmosul Cântării a 9-a a Canonului întâi de la sfânta şi dumnezeiasca arătare a Domnului Dumnezeu şi Mântuitorului nostru Iisus Hristos).

Şi, de fapt, ce laudă putem aduce după vrednicie cu buzele noastre slabe şi păcătoase Celei mai cinstite decât toate făpturile, mai mărite decât îngerii şi Arhanghelii, Preabinecuvântatei Fecioare Maria, care s-a învrednicit a fi Maica Dumnezeului celui Preaînalt - Ocrotitoarea neamului creştinesc? Totuşi, pentru a fi creştini vrednici, trebuie totdeauna să o lăudăm (şi să fim totodată ascultători faţă de voia lui Dumnezeu!) pe Pricinuitoarea mântuirii noastre, având în vedere iubirea ei faţă de noi.

Preasfânta Fecioară Maria este şi se numeşte Maica lui Dumnezeu şi Maica tuturor creştinilor. Ea este Maica lui Dumnezeu, pentru că din ea S-a născut în chip firesc Dumnezeu Cuvântul, Domnul nostru Iisus Hristos, şi este Maica tuturor creştinilor datorită harului înfierii. Căci, dacă Domnul nostru Iisus Hristos i-a numit pe toţi cei ce cred în El fraţii Săi (Matei 12, 49-50; Luca 8, 21) şi, dacă El Se află printre credincioşi ca Cel dintâi născut între mulţi fraţi (Romani 8, 29), noi suntem, prin urmare, fiii Născătoarei de Dumnezeu.

Ca Maică a lui Dumnezeu, după vrednicia de mamă, ea trebuie să aibă la Dumnezeu acel har şi acea cinste pe care se cuvine a le avea o mamă faţă de fiul ei; pe de

altă parte, ca Maică a creştinilor, în virtutea iubirii de mamă, ea trebuie să le arate creştinilor aceeaşi milă pe care o mamă trebuie să o arate copiilor ei. Însă harul, pe care îl are Preasfânta Fecioară de la Dumnezeu, trebuie să corespundă vredniciei Maicii lui Dumnezeu, iar această vrednicie este nemărginită; prin urmare şi harul, pe care ea îl primeşte, este nemărginit.

La fel şi mila, pe care ea o arată creştinilor, trebuie să corespundă iubirii unei mame faţă de copiii ei, iar această iubire este, de asemenea, nemărginită.

Punând faţă în faţă harul nemărginit pe care îl primeşte ca Maică a lui Dumnezeu de la Dumnezeu şi iubirea şi mila nemărginită pe care ea, ca Maică a creştinilor, le arată acestora, trebuie să recunoaştem că Preasfânta Fecioară Maria este un adânc nemăsurat de puteri şi daruri binecuvântate.

Şi, într-adevăr, Biserica după vrednicie o laudă şi o preamăreşte pe Preacurata Fecioară prin multe cântări şi laude duhovniceşti, alcătuite în cinstea ei, ştiind că alt ajutor, atât de grabnic şi credincios, după Dumnezeu, la nimeni nu mai găsim. Ca Maică a lui Dumnezeu, ea are mai mult decât toţi sfinţii şi toţi îngerii îndrăznire la Fiul şi Dumnezeul ei, iar ca Maică a creştinilor, mai mult decât sfinţii şi îngerii ne arată nouă, fiilor ei, binefaceri. De aceea, Sfânta Biserică, numind-o pe Maica Domnului, Ocrotitoarea şi Mijlocitoarea noastră înaintea Fiului ei şi Dumnezeului nostru Iisus Hristos, ne porunceşte să alergăm în chip deosebit în rugăciune la Preasfânta Fecioară.

Dar, poate va întreba cineva: Pentru ce trebuie să alergăm la mijlocirea ei când Hristos Mântuitorul nostru ne-a răscumpărat din păcat şi primeşte El Însuşi rugăciunile noastre în chip nemijlocit? Da, într-adevăr, noi, credincioşii, avem îndrăznire către Domnul, dar numai în cazul în care conştiinţa noastră nu este împovărată de păcate, când inima noastră nu ne osândeşte (1 Ioan 3, 21). Dar cine se poate lăuda că are inima curată? Cine nu îşi dă seama că nu numai după botez, dar şi după multe spovedanii, foarte adesea L-a mâniat şi Îl mânie pe Răscumpărătorul său prin încălcarea poruncilor Lui? Greşim în

fiecare zi, în fiecare ceas şi în fiecare clipă; să spună aceasta conştiinţa fiecăruia. Vai nouă! Cu cât de multe şi felurite păcate s-a întinat viaţa noastră şi se înfăţişează ca un şir neîntrerupt de fărădelegi dintre cele mai grele! Câtă necurăţie este în gândurile noastre, câte vorbe ruşinoase sunt pe limba noastră! Câtă viclenie vede în faptele noastre Fiul lui Dumnezeu! Vede şi rabdă, pentru că este îndelung-răbdător.

Dar, atât timp cât noi, nepricepuţii, vom rămâne nepocăiţi, neîndreptaţi, şi vom stărui în răutatea noastră, prin nerecunoştinţa noastră Îl vom mânia pe El şi vom stârni mânia Lui cea dreaptă asupra noastră. Şi atunci El nu ne va mai răbda ci, fiind gata să ne pedepsească, ne va ameninţa cu chinul veşnic şi cu durerea, cu moartea trupească şi cu alte nenorociri. Sabia Sa o va luci, arcul Său l-a încordat şi l-a pregătit şi în el a gătit unelte de moarte (Psalmii 7, 12-13). Unde, dar, vom fugi noi, păcătoşii şi nenorociţii, de la dreapta mânie a Fiului lui Dumnezeu? Altă scăpare nu avem decât să ne pocăim şi să cădem la picioarele Dumnezeului nostru, Celui iubitor de oameni. Dar, pentru că am încălcat poruncile Mântuitorului nostru, ne pierdem îndrăznirea către El, şi după păcatele noastre nu îndrăznim să strigăm la Dumnezeu, ci avem nevoie de mijlocire înaintea Lui. Iar această mijlocire o găsim în persoana Preasfintei Născătoare de Dumnezeu. Noi cerem ocrotirea ei şi ea Îl înduplecă spre noi pe Fiul ei prin mijlocirea ei, ce este mai puternică decât mijlocirea tuturor sfinţilor şi a tuturor îngerilor pentru că ea, ca Maică a lui Dumnezeu, este mai presus decât toţi sfinţii, ea este mai cinstită decât Heruvimii şi mai mărită fără de asemănare decât Serafimii. Şi, când Preasfânta Născătoare de Dumnezeu Îl roagă pentru cineva pe Fiul ei şi Dumnezeu, Domnul nu îi lasă cererea fără răspuns. Cu dragoste mijloceşte ca înaintea lui Dumnezeu pentru toţi cei ce cred în El, când ei hotărăsc să renunţe la fărădelegile lor, şi să fie creştini adevăraţi şi râvnitori. Spunem cu dragoste, pentru că ea este din neamul nostru; ea ştie neputinţele noastre, ispitele noastre, şi cât de greu este să luptăm cu ele fără ajutor de sus.

Preasfânta Fecioară îi iubeşte pe creştini cu iubire de Maică şi, de aceea, este

cu neputinţă să nu-i ajute pe cei ce, chiar dacă din neputinţă greşesc, totuşi se căiesc şi doresc să se mântuiască, în pofida tuturor piedicilor întâlnite pe calea mântuirii. Iar aceste piedici le ştie oricine a început să trăiască creştineşte, cu dorinţa de a dobândi fericirea veşnică sau Împărăţia Cerurilor, cea gătită drepţilor. Însă îl purtăm mereu cu noi pe vrăjmaşul vieţii creştineşti - trupul, care luptă împotriva duhului şi ne trage spre pământ. Iar în afara noastră - avem lumea păcătoasă cu nenumăratele ei sminteli şi pe cel mai rău potrivnic al mântuirii noastre - diavolul, care umblă, răcnind ca un leu, căutând pe cine să înghită (1 Petru 5, 8). Asupra celor ce se îngrijesc puţin de mântuirea lor, puţin năvăleşte şi el cu ispitele lui, însă cei ce doresc a dobândi desăvârşirea în viaţa creştinească, se află în neîncetată luptă cu el, cu cursele lui viclene, care sunt fără de număr. Şi unde, dar, să aflăm puteri pentru izbânda în lupta cu piedicile arătate? - în harul lui Dumnezeu şi în rugăciunile către Maica Domnului. „Că de nu ai fi stătut Tu înainte rugându-Te, cine ne-ar fi izbăvit pe noi din atâtea nevoi?”.

Iubiţi fraţi şi surori, înaintaşii noştri o cinsteau în chip deosebit pe Maica Domnului, şi nădejdea lor niciodată nu era acoperită de ruşine. Istoria patriei noastre mărturiseşte despre mila deosebită pe care Maica Domnului a arătat-o faţă de ea în zilele cele mai grele ale încercărilor poporului ortodox rus. Minunile săvârşite de Preasfânta Fecioară sunt atât de multe, încât este cu neputinţă a le număra pe toate. Întreaga istorie a neamului nostru este plină de mărturii despre aceste mile ale Maicii Domnului, care a binevoit în chip deosebit asupra Rusiei pentru simplitatea şi bunătatea sufletească a credinciosului rus, pentru tăria şi curăţia dreptslăvitoarei lui credinţe. În vieţile sfinţilor se povesteşte că binecredincioşii noştri înaintaşi aveau obiceiul de a se încredinţa pe ei înşişi şi pe cei apropiaţi lor Acoperământului sfinţilor şi îndeosebi al Născătoarei de Dumnezeu. Împărăteasa Cerească şi plăcuţii lui Dumnezeu erau ocrotitori nebiruiţi pentru cei ce le erau încredinţaţi.

Un om binecredincios avea ca soţie o femeie blândă şi evlavioasă şi o fetiţă de

şase ani, pe care, de asemenea, o crescuse în evlavie şi în frica lui Dumnezeu. Odată a trebuit să plece de acasă pentru negoţ, iar femeia, petrecându-l, l-a întrebat: „Cui ne vei încredinţa pe mine şi pe fiica ta?" - „Doamnei noastre, Născătoarei de Dumnezeu" - a răspuns bărbatul şi, luându-şi rămas-bun de la ele, a plecat la drum.

Şi, iată, diavolul i-a insuflat slujitorului acestei familii binecredincioase să ridice mâna asupra stăpânei sale şi, omorând-o, să fure cele mai preţioase lucruri și să fugă. Nelegiuitul a luat din bucătărie un cuţit şi a pornit spre camera ei să săvârşească această nelegiuită faptă. Însă abia s-a atins de uşa ei, că îndată a fost lovit de orbire, şi nu se putea mişca nici înainte, nici înapoi. Îndelung s-a străduit să intre, însă o putere nevăzută îl oprea. Nebunul, necunoscând atotputernicia Proniei lui Dumnezeu, ce poartă grijă de toată lumea şi mai ales de om, voia cu orice preţ să-şi ducă la îndeplinire gândul, ce i-l pusese diavolul în inimă! Şi a început s-o cheme pe stăpâna sa, cerându-i să vină la el. Nebănuind nimic, stăpâna, totuşi, s-a mirat de rugămintea lui şi nu a mers la el, ci i-a poruncit lui însuşi să vină la ea. Atunci el i-a cerut să vină fiica ei, la care ea, deşi nu ştia nimic despre intenţia lui, i-a răspuns prin acelaşi refuz. După aceea, nelegiuitul, fără a se cuminţi, în deznădejde şi răutate din pricină că nu-şi putuse duce la îndeplinire gândul său, s-a lovit pe sine însuşi cu cuţitul. Auzind ţipătul stăpânei, îndată s-au adunat vecinii şi, găsindu-l pe slujitor încă viu, au aflat ce şi cum s-a întâmplat. Toţi au cunoscut atunci căile, nepătrunse în acest caz, ale Proniei lui Dumnezeu şi au dat slavă lui Dumnezeu şi Ocrotitoarei celor credincioşi, Născătoarei de Dumnezeu şi Pururea Fecioarei Maria.

Aşadar, cunoscând mila nespusă a Maicii lui Dumnezeu, să preţuim dragostea ei faţă de noi şi pe a noastră - faţă de ea, să ne păzim curaţi de toată fărădelegea şi păcatul, şi cu credinţă adâncă să îl cinstim pe Fiul ei, pe Domnul nostru Iisus Hristos, aşa cum Îl cinsteau binecredincioşii noştri înaintaşi. Să alergăm totdeauna la ea, la minunata Ocrotitoare a neamului creştinesc. De ne va lovi vreo nenorocire sau necaz sufletesc, degrabă să alergăm la rugăciune către Stăpâna; de ne chinuiesc păcatele sau patimile, sau

ne stăpânesc obiceiurile rele, să alergăm la Mijlocitoarea mântuirii noastre. De ne va lovi amărăciunea, durerea sau boala, să ne amintim de Preabinecuvântata Fecioară, care a stat la Crucea Fiului său, să îndreptăm către ea rugăciunile noastre cu suspine şi să fim încredinţaţi că ea înţelege necazurile noastre, ea vede nenorocirea noastră, ea revarsă milă şi încălzeşte cu iubirea ei de Maică sufletul nostru bolnav, şi ne izbăveşte de primejdie şi de relele împrejurări. „Către cine voi striga, Stăpână, la cine voi alerga întru necazul meu, dacă nu la tine, Împărăteasa Cerurilor! Tu ne ajută nouă, că întru tine nădăjduim şi întru tine ne lăudăm. Bucură-te, Bucuria noastră, acoperă-ne pe noi de tot răul cu cinstitul tău Acoperământ”. Amin.

Anul 1960

Despre păzirea şi întărirea legăturii noastre cu Preasfânta Născătoare de Dumnezeu

Anul 1960, Săptămâna a 7-a după Cincizecime.

Iubiţi fraţi şi surori, istoria Bisericii cunoaşte foarte multe exemple ale ocrotirii deosebite şi ale ajutorului pe care Maica Domnului le-a arătat, în general, câte unui popor sau unui oraş întreg şi, în special, creştinilor iubitori de Dumnezeu. Acoperământul Împărătesei Cereşti s-a întins îndeosebi peste Biserica grecilor, ce aveau capitala la Bizanţ - Constantinopol, peste Sfântul Munte Athos şi vieţuitorii lui - sfinţii călugări, şi peste Pământul nostru rusesc - când strămoşii noştri se distingeau prin buna cuviinţă şi evlavie, prin credinţă tare şi adâncă. Despre exemplele acestei ocrotiri nu vom vorbi acum, însă ele sunt foarte alinătoare şi preţioase pentru toţi şi în toată vremea.

Acoperământul Preasfintei Stăpânei noastre, Născătoarea de Dumnezeu, ne învaţă să avem nădejde vie şi tare în Pronia lui Dumnezeu şi în mijlocirea ei plină de milă şi atotputernică îndreptată către noi. Acoperământul ei ne încredinţează în mod grăitor că toată viaţa noastră se află sub influenţa şi lucrarea binefăcătoare şi mântuitoare pentru noi ale Proniei celei de sus; ne încredinţează că Preacurata Fecioară, la fel ca toţi sfinţii, este prezentă în viaţa noastră, izbăvindu-ne de mari rele şi nenorociri, trimiţându-ne de sus binecuvântare şi ajutor ceresc.

Acoperământul Maicii Domnului şi al sfinţilor ni se arată în chip diferit. Ni se arată prin dăruirea bunătăţilor pământeşti, prin păzirea vieţii noastre şi prin nenumăratele binefaceri, ce se revarsă fără încetare asupra noastră de la Dumnezeu, insuflându-ne să-L iubim, să-I mulţumim şi să-L slăvim din toată inima şi din tot sufletul. Ni se arată chiar în

necazurile şi nenorocirile noastre, care ne învaţă să răbdăm, să nădăjduim în Dumnezeu şi să ne lăsăm în voia Lui cea întru-tot-sfântă. Şi, în sfârşit, ni se arată în ajutorul cel mai presus de fire. E drept, după originea lor, toate lucrările acestea sunt lucrările Proniei lui Dumnezeu şi izvorăsc din Dumnezeu care, fiind Singurul Stăpân Atotputernic şi Preabun al lumii, toate le cârmuieşte şi pentru toţi este Izvor nesecat al tuturor bunătăţilor sufleteşti şi trupeşti. Dar, când revarsă asupra noastră nespusele daruri ale milelor şi îndurărilor, Domnul lucrează prin uneltele harului, alese special pentru aceasta.

El a proslăvit cetele sfinţilor Săi care, fiind plini de har, revarsă harul din belşug tuturor celor ce cer şi se roagă. Totuşi, aşa cum în lumea văzută toate stelele revarsă una şi aceeaşi lumină, dar nu în aceeaşi măsură, aşa şi în lumea duhovnicească, toţi sfinţii preamăriţi şi proslăviţi de Dumnezeu pot dărui harul lui Dumnezeu celorlalţi, dar nu în aceeaşi măsură. Maica Domnului, fiind mai presus decât toţi sfinţii, mai cinstită decât Heruvimii şi mai slăvită fără de asemănare decât Serafimii, este cea dintâi Mijlocitoare pentru noi înaintea lui Dumnezeu şi cea dintâi, care dăruieşte daruri binecuvântate tuturor celor ce le caută. „Nimeni din cei ce aleargă la Tine nu iese ruşinat, Născătoare de Dumnezeu Fecioară; ci, cerând dar bun, primeşte dăruirea către cererea cea de folos” - aşa crede şi învaţă Sfânta Biserică.

Însă, ca acest Izvor nesecat al tuturor bunătăţilor duhovniceşti şi trupeşti să fie deschis totdeauna pentru noi, ca noi să fim totdeauna vrednici de Acoperământul Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, trebuie să ne străduim din răsputeri să păzim şi, pe cât va fi cu putinţă, să întărim legătura noastră lăuntrică cu ea. Cu cât mai strânsă va fi legătura duhovnicească între noi şi Preasfânta Născătoare de Dumnezeu, cu cât mai puternică va fi legătura noastră lăuntrică cu ea, cu atât mai mult şi mai des ne vom bucura de atotputernicul ei Acoperământ şi vom primi de la ea mare milă. Dar ce măsuri, vom fi întrebaţi, trebuie să luăm pentru a păzi şi a întări această legătură duhovnicească cu Împărăteasa Cerească? - Aceleaşi măsuri, care ajută la apropierea dintre oameni şi întăresc

legăturile de prietenie între ei.

În viaţa obişnuită de zi cu zi, mai mult decât orice, îi apropie pe oameni revederile dese, discuţiile ziditoare, schimbul de gânduri şi simţăminte. Aceleaşi lucruri sunt necesare şi pentru păzirea şi întărirea legăturii noastre lăuntrice cu Maica Domnului. De aceea, adresările dese în rugăciune către Preasfânta Născătoare de Dumnezeu şi contemplarea plină de evlavie a acelei măreţii, ce o înalţă deasupra tuturor fiinţelor pământeşti şi cereşti - sunt cele dintâi condiţii spre a păzi şi a spori legătura noastră duhovnicească cu ea. Ştim că mulţi sfinţi nevoitori, prin rugăciune neîncetată către Preasfânta Fecioară Maria, au izbutit să intre în legături filiale desăvârşite cu ea, atât de apropiate, încât s-au învrednicit să fie vizitaţi în chip văzut de aceasta, cum li s-a întâmplat, de exemplu, Sfântului Grigorie al Neo-Cezareei, Cuviosului Serghie de Radonej, Cuviosului Serafim de Sarov şi multor, multor altora. Să ne străduim şi noi, iubiţi fraţi şi surori, cât mai des cu putinţă şi mai sârguincios să alergăm cu rugăciuni către Cereasca noastră Împărătească. Dacă în îndeletnicirile noastre obişnuite ne sunt cu neputinţă rugăciunile îndelungi, pe care le săvârşeau marii nevoitori, atunci cele mai scurte şi săvârşite cu atenţie - întotdeauna vor fi cu putinţă.

Cine şi ce ne va putea împiedica să citim la pravila de dimineaţă şi de seară cu osârdie, cu dragoste şi evlavie câteva rugăciuni către Maica Domnului? Cine şi ce ne va putea împiedica să mergem la slujbele bisericeşti, îndeosebi în zilele de sărbători şi duminici ca, lepădând toate grijile lumeşti, să ne îndreptăm cu rugăminţi osârdnice către Preasfânta Născătoare de Dumnezeu? Să ne străduim să sporim rugăciunile noastre către Împărăteasa Cerească - atât pe cele de acasă, cât şi pe cele obşteşti. Un exemplu bun de urmat să ne fie în această privinţă binecredincioşii noştri înaintaşi care nu numai la vreme de necaz ci în toată vremea se îndreptau cu rugăminţi osârdnice către Preasfânta Născătoare de Dumnezeu şi de multe ori primeau de la ea ajutor minunat şi mai presus de fire. Nici pe noi nu ne va lăsa să pierim, ci totdeauna ne va ajuta şi ne va mântui, de vom

alerga la ea mai des şi cu mai multă însufleţire, strigând şi suspinând din inimă.

Să ne amintim, totuşi, iubiţi fraţi şi surori, că nici în viaţa noastră obişnuită revederile dese şi discuţiile vii nu alcătuiesc singura condiţie a sporirii cunoaşterii şi apropierii dintre oameni. Cel mai mult îi apropie pe oameni şi întăresc legătura de prietenie între ei unitatea de idei, îndeletnicirile, ostenelile şi plăcerile comune, asemănarea firilor şi a viziunii asupra lucrurilor. Aşadar, un alt mijloc important pentru susţinerea şi întărirea legăturii dorite de noi şi a comuniunii religioase cu Preasfânta Născătoare de Dumnezeu constă în a avea aceleaşi deprinderi cu aceasta în ceea ce priveşte virtutea şi a urma însuşirile ei cele asemenea cu Dumnezeu.

Minunate şi multe la număr sunt aceste însuşiri; nu există virtute în privinţa căreia Maica Domnului nostru să nu fie cel mai înalt model. Tot ceea ce ştim despre ea din sfintele cărţi şi tradiţia bisericească, totul este vrednic de urmat. Dacă vom dori să dobândim credinţa în Domnul Dumnezeu şi lăsarea în voia Lui cea sfântă, dacă vom dori să învăţăm răbdarea, dacă vom dori smerenia creştină sau curăţia şi fecioria duhovnicească - în toate aceste cazuri va trebui să căutăm la Preacurata Fecioară Maria şi să împrumutăm din viaţa ei reguli pentru viaţa şi purtarea noastră.

Năzuinţa ei neîntreruptă către Dumnezeu, desprinderea ei neîncetată de pământ şi urcuşul ei spre cer reprezintă trăsături caracteristice ale vieţii pământeşti a Preasfintei Născătoare de Dumnezeu. Ca pruncă de trei ani, a fost dusă la templu pentru buna creştere şi acolo, departe de toate smintelile lumii, a petrecut în neîncetată rugăciune şi în citirea Cuvântului lui Dumnezeu. Cu atenţie şi dragoste s-a deprins cu aceste nevoinţe ale bunei credinţe Preasfânta Fecioară Maria, şi a urcat pe culmea de neatins a sfinţeniei şi a desăvârşirii morale, astfel încât s-a învrednicit a deveni Maica Fiului lui Dumnezeu.

Şi după chinurile de pe cruce ale Mântuitorului, după învierea şi înălţarea Lui, Preacurata Maică a lui Dumnezeu şi-a dorit mai mult decât orice un singur lucru - să se

mute mai degrabă de pe pământ la cer, spre a se uni acolo pentru totdeauna cu dumnezeiescul ei Fiu. Iată, aşadar, iubiţi fraţi şi surori, cât de important este pentru noi să împrumutăm de la Maica Domnului această desprindere de pământ, această năzuinţă către Patria Cerească, această cugetare la cele sfinte prin rugăciune şi această dragoste sinceră pentru Domnul Iisus Hristos!

Cu durere trebuie să spunem şi să recunoaştem că, astăzi, evlavia noastră creştină a început să slăbească tot mai mult şi că nepăsarea faţă de tot ceea ce învaţă Iisus Hristos în Evanghelia Sa a început să sporească. Deşertăciunea neîncetată, grijile pentru nevoile, confortul şi plăcerile vieţii pământeşti atrag toată atenţia noastră, de parcă am trăi pe pământ în veci; însă aceasta este calea pierzării. Să căutăm mai des, iubiţi fraţi şi surori, la chipul luminos al Împărătesei Cereşti şi să ne amintim mai des de viaţa ei cea sfântă. Să ne străduim totdeauna să urmăm trăsăturile sufletului ei, cele asemenea cu Dumnezeu. Să ne fie binecredincioşii noştri înaintaşi, şi în această privinţă, exemplu bun de urmat, care se distingeau prin evlavie creştină sinceră şi prin dragoste faţă de sfânta şi dreptslăvitoarea credinţă. De vom năzui şi noi, asemenea lor, cu sinceritate şi cu toată puterea spre evlavie şi sfinţenie, Preasfânta Născătoare de Dumnezeu ne va lua cu dragoste sub Acoperământul ei şi în tot ce este bun ne va da ajutor.

Anul 1960, Săptămâna a 7-a după Cincizecime.

Despre slava cerească a Preasfintei Născătoare de Dumnezeu

Anul 1960

Iubiţi fraţi şi surori, prăznuind astăzi odovania Schimbării la Faţă, am coborât de pe Tabor, luminaţi de ultimele raze ale slavei dumnezeieşti a Domnului, Celui ce S-a schimbat la faţă; şi tot astăzi, în noua zi bisericească ce a sosit, intrând în înainteprăznuirea Adormirii Maicii Domnului, ne apropiem de Ghetsimani, de mormântul în care a fost pus preacuratul trup al Preabinecuvântatei Fecioare Maria. Dar găsim mormântul gol, pentru că acesta nu a putut-o ţine în sine pe Maica Vieţii. Nici ea, asemenea Fiului ei dumnezeiesc, nu poate fi ţinută de lanţurile morţii; trupul ei nici în mormânt nu vede stricăciunea şi după trei zile urcă cu slavă la cer.

Adormirea Maicii Domnului, ca şi întreaga ei viaţă pământească, poartă în sine pecetea celei mai mari taine şi minuni, încredinţându-ne de harul dumnezeiesc deosebit ce s-a sălăşluit întru ea, de grija deosebită a lui Dumnezeu faţă de ea. Uitaţi-vă încă de la început la naşterea ei. Din cine s-a născut Maica Domnului? Din bătrânii Ioachim şi Ana, în urma rugăciunii lor fierbinţi şi a unui legământ. Ioachim şi Ana, ajunşi la adânci bătrâneţi, când oamenii îşi pierd orice nădejde de a deveni părinţi, mulţumită credinţei şi nădejdii lor stăruitoare în atotputernicia lui Dumnezeu primesc un adevărat dar ceresc - pe Preabinecuvântata Fecioară Maria. Abia împlinise trei ani când au închinat-o lui Dumnezeu şi ca pruncă de trei ani au dus-o la templu ca acolo, încă din pruncie, ea să se poată înrudi cu duhul şi cu inima cu toţi sfinţii. Aflându-se în templul lui Dumnezeu, ea ar fi trebuit, după exemplul celorlalte fecioare, să stea în pridvorul lui, însă marele preot, în urma unei descoperiri deosebite, o duce în Sfânta Sfintelor, unde putea intra numai el - o dată pe an. Dumnezeiasca înţelepciune a binevoit ca Fecioara Maria - Sfânta Sfintelor

cea însufleţită - să petreacă acolo unde se afla prototipul ei.

Atingând vârsta cea desăvârşită, Preasfânta Fecioară trebuia, după legea iudaică, să-şi găsească un logodnic şi să se cunune cu el. Însă Preacurata fără şovăială a adus la cunoştinţă că a hotărât cu fermitate ca în toată viaţa ei să nu aparţină nimănui decât numai lui Dumnezeu. După consfătuiri şi rugăciuni, mai-marii preoţilor au hotărât s-o logodească cu un asemenea om, care să se învoiască a purta numele de soţ, fără însă a se folosi de drepturile lui; şi acesta a fost dreptul Iosif. În sfârşit, vine Bunavestire şi Arhanghelul Gavriil îi bine vesteşte Fecioarei zămislirea cea fără sământă şi naşterea din ea a Mântuitorului Hristos. Arhanghelul, Vestitorul cel Ceresc, o salută cu cuvintele: „Bucură-te, ceea ce eşti plină de har, Domnul este cu tine” (Luca 1, 28).

Şi cui, parcă, i se cuveneau mai mult cinstea şi bucuria, dacă nu Maicii lui Dumnezeu?! Însă Dumnezeu a binevoit ca până la sfârşitul vieţii sale pământeşti să rămână o necunoscută, o simplă creştină, urmând Iubitului ei Fiu, Cel ce nu avusese pe pământ unde să-Şi plece capul. Şi, supusă în toate voii Domnului, până la moartea sa, Preacurata Fecioară rămâne o necunoscută, prin aceasta dând cel mai înalt exemplu de smerenie, devenind astfel şi mai vrednică de acea cunună a slavei, care de mult îi aparţinea de drept.

Mai devreme sau mai târziu în cele din urmă, cununa aceasta trebuia să coboare pe capul celei mai cinstite decât Heruvimii şi Serafimii, şi a coborât în clipa Adormirii ei, când s-a săvârşit asupra ei marea taină a lui Dumnezeu. Maica Domnului Slavei moare, ca toţi oamenii, deşi parcă, după toate meritele ei nespuse, ar fi trebuit să se învrednicească de cele de care s-au învrednicit mai demult Enoh şi Ilie, care au fost luaţi la cer de vii; totuşi, Fecioarei Maria i s-a rânduit altceva. Spre bucuria şi alinarea noastră, a tuturor celor ce vom trebui să trecem pragul morţii, moare şi Preacurata, dând această datorie naturii împreună cu toţi pământenii. Dar, ca Maică a lui Dumnezeu, nu este ţinută de moarte, ci cu slavă se înalţă la cer şi stă de-a dreapta Împăratului Dumnezeu, stă ca

Împărătească a celor cereşti şi a celor pământeşti. Sfântul psalmist David, văzând dinainte slava ei, a glăsuit: „Stătut-a Împărăteasa de-a dreapta Ta, îmbrăcată în haină aurită şi prea înfrumuseţată” (Psalmi 44, 11).

Stătut-a Împărăteasa de-a dreapta Ta - Împărăteasa celor pământeşti, pentru că ei i se închină şi pe ea o laudă tot neamul creştinesc: oameni de toate vârstele şi stările, de parte bărbătească şi femeiască. Şi oameni de vază, şi oameni de rând îşi pleacă înaintea ei genunchii, dându-i slavă şi cerându-i ajutor în necazurile şi nevoile lor. Şi pe cei ce cer, ea nu îi respinge, ci împlineşte cererile lor, căci ea este Izvor de bunătăţi şi adânc de daruri binecuvântate. Este şi Împărăteasa celor cereşti - căci ei i se închină şi pe ea o cinstesc şi Cetele cele Cereşti ale duhurilor celor netrupeşti: Îngerii, Arhanghelii, Începătoriile, Stăpâniile, Puterile, Domniile, Tronurile, Heruvimii şi Serafimii; şi o salută acum în ceruri Însăşi Dumnezeirea cea în trei străluciri, ca pe Prunca cea iubită a lui Dumnezeu.

Îmbrăcată în haină aurită şi prea înfrumusețată... Preaslăvita Fecioară Maria - cam aşa spune Sfântul Prooroc David - străluceşte astăzi cu lumina neapusă a slavei dumnezeieşti. Astfel că, deşi toate sufletele drepţilor sunt luminate cu lumină dumnezeiască de la Soarele cel neapus al Dreptăţii şi strălucesc ca nişte astre cereşti, totuşi, Preaslăvita Fecioară Maria, dintre toate fericitele Puteri este mai minunată decât toţi. Fiind mai curată decât toţi oamenii şi îngerii, ea primeşte în toată plinătatea lumina Soarelui dumnezeiesc, şi ea însăşi răspândeşte această lumină, fiind cel de-al doilea Soare al Dreptăţii, Soare al slavei. Sfântul Grigorie Teologul spune: „Fiecăruia dintre cei aleşi i s-a dăruit harul în parte, iar Fecioarei - toată plinătatea harului”. De aceea este ea proslăvită - adică are plinătatea slavei dumnezeieşti, aşa cum dinainte a văzut şi Sfântul Prooroc Iezechiel: „şi am privit, şi iată slava Domnului umplea templul Domnului” (Iezechiel 44, 4).

Mintea noastră, iubiţi fraţi şi surori, nu îşi poate închipui acea lumină scânteietoare, cu care străluceşte în Rai, Fericita Fecioară; soarele şi luna sunt nişte pete

întunecate în comparaţie cu această frumuseţe negrăită, cu a cărei contemplare se desfată la nesfârşit sufletele fericite ale drepţilor. Ce vedere minunată, plină de lumină pentru ochii tuturor sfinţilor şi chiar pentru serafimi! Pe aceasta a voit s-o vadă un tânăr, cucernic cinstitor al Fecioarei, şi s-a rugat către ea astfel: „Marie, Dulce Nume, pe care eu îl cinstesc şi căruia mă închin, după Dumnezeu, cu toată dragostea şi evlavia sufletului meu, căci Tu eşti mângâierea şi bucuria lui! De am aflat har înaintea ta eu, smeritul tău rob, te rog, arată-mi mila aceasta: printre multele binefaceri, învredniceşte-mă a te vedea pe tine aşa cum eşti în Rai. Învredniceşte-mă, Preacurată Maică, de mila aceasta! Sunt gata să-mi pierd un ochi, numai să te văd pe tine!".

Preacurata Stăpână a ascultat rugăciunea cucernicului său rob şi în timpul nopţii i s-a arătat în vis în toată strălucirea acelei slave, cu care străluceşte ea în cer.

Când s-a trezit, tânărul într-adevăr şi-a pierdut vederea unui ochi însă datorită bucuriei pe care a simţit-o, fiindcă s-a învrednicit s-o vadă pe Împărăteasa cerului şi a pământului, nu a suferit deloc. Chiar mai mult decât atât, a rugat-o iarăşi s-o mai vadă încă o dată, învoindu-se să-şi piardă vederea şi de la celălalt ochi, ce îi rămăsese întreg. Şi iarăşi s-a învrednicit s-o vadă pe Împărăteasa celor de sus şi a celor de jos; dar ce credeţi, iubiţi fraţi şi surori? Credeţi că a orbit de tot? Întru-tot-milostiva Stăpână, arătându-i-se a doua oară, nu numai că nu i-a luat celălalt ochi, dar i l-a înapoiat şi pe cel pierdut. Tânărul s-a trezit cu amândoi ochii sănătoşi şi, cuprins de o bucurie fără margini, i-a adus Maicii Domnului mii de mulţumiri cu lacrimi de umilinţă, vărsate din belşug.

O, Întru-tot-milostivă Stăpână, Împărăteasa cerului şi a pământului, primeşte acum şi rugăciunile noastre osârdnice şi ne acoperă pe noi cu dragostea ta!

Primeşte şi nevoinţa postului, săvârşit de dreptslăvitorii creştini pentru numele tău cel sfânt şi arată-ne nouă mila ta. Depărtează de la noi mânia lui Dumnezeu, cea cu dreptate pornită asupra noastră, păzeşte-ne de toate cursele vrăjmaşului şi ne învaţă să-L iubim pe Fiul tău, pe Domnul nostru Iisus Hristos. Întăreşte credinţa în noi, că Tu eşti

temelia tare a credinţei şi ne învredniceşte şi în viaţa viitoare să te mărim pe tine şi să grăim: Bucură-te, Împărăteasa cerului şi a pământului, bucură-te, Ceea ce eşti plină de bucurie, bucură-te, Ocrotitoare plină de osârdie a neamului creştinesc! Amin.

Anul 1960

Despre însemnătatea lucrurilor mărunte din viața noastră

Anul 1961, Săptămâna a 3-a după Cincizecime

„Ceea ce eşti păzitoare creştinilor nebiruită şi rugătoare neîncetată către Făcătorul, nu trece cu vederea glasurile cele de rugăciune ale păcătoşilor; ci sârguieşte ca o bună spre ajutorul nostru, care cu credinţă ne rugăm ţie: Grăbeşte spre rugăciune şi te nevoieşte spre îmblânzire, apărând pururea pe cei ce te cinstesc pe tine, Născătoare de Dumnezeu" - aşa glăsuieşte deseori, cu deosebită înduioşare, Sfânta Biserică spre cinstirea şi lauda Preabinecuvântatei Fecioare Născătoare de Dumnezeu, aşternând înaintea ei toate rugăciunile noastre nevrednice şi atribuindu-i ei tot ajutorul cel venit, la bună vreme, de sus.

Biserica admite ca adevăr neîndoielnic faptul că Acoperământul Preasfintei Născătoare de Dumnezeu se întinde peste tot neamul omenesc şi îndeosebi peste neamul creştinesc şi peste fiecare dintre noi în parte. Preasfânta Fecioară, ca o Maică multiubitoare, iubeşte tot neamul omenesc, dar cel mai mult pe creştini; poate ea să rămână indiferentă faţă de viaţa şi soarta oamenilor, să nu poarte grijă de ei, să nu îi acopere cu Acoperământul ei? Rugăciunile Împărătesei Cereşti, săvârşite pentru noi, sunt primite cu bunăvoire de Fiul ei şi Dumnezeu. La rugămintea ei, El a săvârşit prima Sa minune, prefăcând apa în vin în Cana Galileii. Şi această lecţie evanghelică este pentru creştini cea mai îmbucurătoare dovadă a acelui adevăr, că Maica Domnului mijloceşte în chip neobosit pentru creştini înaintea Fiului ei.

Să ne amintim, iubiţilor, această istorie evanghelică şi să ne oprim la ea, cercetând-o mai în amănunt. Să luăm aminte la faptul că evenimentul petrecut în Cana Galileii nu are, parcă, o aşa de mare însemnătate; totuşi, Preasfânta Fecioară nu a lăsat

nici acest lucru mărunt al vieţii fără atenția ei deosebită, încredințându-ne că Acoperământul ei se întinde peste toată viaţa noastră, peste toate împrejurările, atât peste cele neînsemnate, cât şi peste cele ce au mare însemnătate pentru noi.

Viaţa fiecărui om în parte, dar şi a noroadelor întregi, este alcătuită în principal din mărunţişuri - din grija pentru hrană, îmbrăcăminte, locuinţă, din satisfacerea modestă a nevoilor modeste, din supărările, necazurile şi bucuriile de zi cu zi. Au loc şi evenimente importante, însă mult mai rar decât cele mărunte, în care se scurge cea mai mare parte a vieţii omeneşti. Aceste mărunţişuri, cu toate că par neînsemnate, în totalitatea lor au cea mai mare însemnătate - şi trupească şi sufletească. Ele fac viaţa noastră amară sau plăcută, anevoioasă sau uşoară. În funcţie de ele se formează şi orientarea şi starea morală, caracterul moral al oamenilor. Sub influenţa împrejurărilor fericite, unii oameni se desăvârşesc în virtuţi, alţii, dimpotrivă, încep să se afunde în păcate. Astfel, de exemplu, în bunăstare şi fericire, într-un om sporesc mulţumirea de sine, bunătatea, bunăvoinţa, binefacerea, mulţumirea faţă de Dumnezeu, iar într-altul se dezvoltă iubirea de sine, moleşeala, nepăsarea faţă de nenorocirile altora, înclinaţia către desfătări şi alte patimi, pe care le poate avea un om bogat şi fericit. La fel se întâmplă şi cu cei ce trăiesc sub povara lipsurilor, sub influenţa împrejurărilor nefericite: la unii sporesc virtuţile, iar la alţii - patimile; într-unii iau naştere răbdarea, lăsarea în voia lui Dumnezeu, bărbăţia, sârguinţa, rugăciunea, iar într-alţii - nerăbdarea, cârteala, lenevia, deznădejdea cu urmările ei cele pierzătoare.

Importanţa lucrurilor mărunte din viaţa noastră este foarte mare, de aceea este cu neputinţă să le trecem cu vederea şi trebuie să le dăm o atenţie de două ori mai mare, ca prin toate mijloacele să fie îndreptate şi să slujească spre folosul, spre binele omului. Şi prima confirmare a acestui lucru o vedem în faptul că Preasfânta Fecioară nu trece cu vederea nici evenimentele, care sunt neînsemnate la prima vedere în viaţa oamenilor, ci ele stau sub Acoperământul ei şi sunt obiectul mijlocirii ei înaintea Iubitului ei Fiu.

Cu ce prilej a mijlocit ea către Fiul ei, singura dată pomenită în Evanghelie? - Cu prilejul isprăvirii vinului la nunta din Cana Galileii. Nu era, oare, un lucru mărunt al vieţii faptul că la nuntă se sfârşise vinul, se sfârşise după ce îl băuseră? Se cuvenea, parcă, să dea atenţie acestui fleac Preasfânta Fecioară Maria - marea Sfântă şi Nevoitoare şi, cu atât mai mult, Dumnezeu-Omul Iisus Hristos? Şi, totuşi, ce au făcut? Şi Maica Domnului, şi Hristos au căutat cu milostivire la acest lucru mărunt!

Maica Domnului a înţeles cu inima ei iubitoare că lipsa vinului la nuntă ar fi pricinuit mâhnire şi mirilor şi oaspeţilor lor, ar fi întunecat veselia tuturor în cel mai solemn moment al vieţii noilor căsătoriţi şi le-ar fi lăsat pentru totdeauna o amintire neplăcută. Şi, iată, ea însăşi, fără să o fi rugat altcineva, hotărăşte să-i ajute pe aceşti oameni. Maica Domnului, după cum se vede, nu socoteşte acest lucru mărunt al vieţii un mărunţiş sufletesc. Şi se îndreaptă rugătoare către Fiul ei - Dumnezeu-Omul spre a înlătura necazul, ce îi aştepta pe oaspeţii chemaţi la nuntă. „Nu mai au vin” (Ioan 2, 3) - îi spune Ea lui Hristos, rugându-L prin această înştiinţare să-i izbăvească pe noii căsătoriţi de necazul ce părea cu neputinţă de înlăturat. Şi ce face Hristos? Socoteşte El, oare, că acest lucru mărunt al vieţii - lipsa vinului la nuntă şi mijlocirea Maicii Sale sunt nedemne de atenţia Sa? Nu, Începătorul nevoinţei, Purtătorul Crucii şi Învăţătorul Hristos spune numai că este prea devreme pentru împlinirea cererii Maicii Sale, însă nu socoteşte nici rugămintea ei nepotrivită, nici faptul însuşi nedemn de atenţia Sa. Şi acolo, ca şi în tot locul, le vine oamenilor în ajutor, încredinţându-ne că şi noi trebuie să fim atenţi cu tot ceea ce alcătuieşte viaţa, a noastră şi a aproapelui nostru. Căci în viaţă nimic nu este neînsemnat şi lipsit de importanţă. Amin.

Anul 1961, Săptămâna a 3-a după Cincizecime

Preasfânta Fecioară - nădejdea noastră neruşinată

Anul 1961, săptămâna a 13-a după Cincizecime

„Ceea ce eşti păzitoare creştinilor nebiruită şi rugătoare neîncetată către Făcătorul, nu trece cu vederea glasurile cele de rugăciune ale păcătoşilor; ci sârguieşte ca o bună spre ajutorul nostru, care cu credinţă ne rugăm Ţie: Grăbeşte spre rugăciune şi Te nevoieşte spre îmblânzire, apărând pururea pe cei ce Te cinstesc pe Tine, Născătoare de Dumnezeu" - aşa glăsuim deseori cu deosebită înduioşare spre cinstirea şi lauda Preabinecuvântatei Fecioare Născătoare de Dumnezeu, aşternând înaintea ei toate rugăciunile noastre nevrednice şi atribuindu-i ei tot ajutorul cel venit la bună vreme de sus.

De ce avem acest devotament total către Preasfânta Stăpâna noastră, Născătoarea de Dumnezeu, şi ce voieşte a ne insufla autorul acestei cântări prin acest simţământ atât de viu al evlaviei lui faţă de ea? Biserica îşi exprimă aici credinţa şi convingerea sa că cea dintâi, atotputernică şi grabnică Ajutătoare şi Mijlocitoare a tuturor înaintea lui Dumnezeu este, într-adevăr, Preabinecuvântata Fecioară Născătoare de Dumnezeu; că ea, stând înaintea Tronului Fiului ei şi Dumnezeului nostru, se roagă fără încetare pentru mântuirea, binecuvântarea şi păzirea avuţiei Lui. Astfel, Biserica ne insuflă că Preasfânta Fecioară, devenind Maica Fiului lui Dumnezeu - a Răscumpărătorului nostru -, a devenit Maica tuturor drepţilor şi limanul de nădejde al păcătoşilor. Peste toată lumea creştină sunt întinse preacuratele ei braţe, cu minuni şi semne binefăcătoare - zălogurile vădite şi dovezile neîndoielnice ale milei şi ocrotirii ei, atât de multe, încât este cu neputinţă a le număra cineva. Acea măreţie nemăsurată, prin care ea este înălţată în ceruri mai presus de Heruvimi şi Serafimi, este egalată cu adevărat

de mila ei nespusă pe care o arată în tot locul pe pământ printre creştini.

De aceea, cu vrednicie şi cu dreptate, Sfânta Biserică cu neîncetate glasuri o măreşte pe Maica lui Dumnezeu, îndemnându-ne şi pe noi, nevrednicii, să o lăudăm. Şi toţi ne aflăm sub ocrotirea şi Acoperământul ei atotputernic şi suntem îmbrăţişaţi de marea ei milostivire. În nimicnicia noastră, ne bucurăm să avem un ajutător bun şi credincios în nevoile noastre şi mai ales în primejdii; şi cu atât mai mult ne bucurăm să avem nădejdea în Preasfânta Fecioară Maria şi în mijlocirea ei pentru noi înaintea Tronului Celui Preaînalt. Multe nevoi avem, duhovniceşti şi trupeşti, pe care nimeni în afară de El nu le împlineşte, multe avem şi primejdii, de tot felul, pe care nimic în afară de atotputernicul Lui ajutor nu le înlătură.

Şi, printre altele, rugăciunile şi cererile noastre deseori nu ajung la Împăratul Ceresc din pricina păcatelor noastre şi a cumplitei noastre nevrednicii. Deseori cerem şi strigăm către Domnul, însă Domnul nu ne ascultă pentru că cerem fără credinţă, strigăm fără nădejde. Deseori avem înclinaţie spre bine, dar nu îl putem urma; dimpotrivă, facem ceea ce înăuntru ne dezgustă. Vrem să fim virtuoşi, însă rămânem, ca şi înainte, păcătoşi. Făgăduim să urâm păcatul, dar nu ne putem despărţi de obişnuinţa cu el şi nu putem nimici în inima noastră desfătarea cu acesta. Şi, după cuvântul Sfintei Scripturi, bem toată nedreptatea ca apa (Iov 15, 16).

Şi tocmai în aceste neputinţe, nevoi şi primejdii duhovniceşti ale noastre, Preasfânta Fecioară mijloceşte pentru noi, cei ce nu suntem cu desăvârşire întăriţi în credinţă, nădejde şi dragoste, şi apleacă milostivirea Fiului ei şi a Dumnezeului nostru către noi, nevrednicii, cerându-I milă, apărare şi ocrotire. Ştiind neputinţele noastre, ea caută cu milostivire la cele mai mici nevoi şi trebuinţe ale noastre.

Fiind de o fire cu noi, ea ne iubeşte cu iubire deplină, sfântă şi, cunoscând din experienţă multele nevoi, necazuri şi umilinţe, este deosebit de apropiată de cei nefericiţi, de cei cu inima zdrobită, orfani, bolnavi, neputincioşi, prigoniţi şi obijduiţi. Deschideţi

Istoria Bisericii şi uitaţi-vă în viaţa binecredinciosului neam în trecut şi se va înfăţişa înaintea voastră, în toată plinătatea, mulţimea binefacerilor şi a minunilor revărsate de Maica Domnului peste neamul omenesc. Amin.

Anul 1961, săptămâna a 13-a după Cincizecime

Despre puterea ajutorului binecuvântat, arătat de Maica Domnului creştinilor

Anul 1961, săptămâna a 15-a după Cincizecime

Iubiţi fraţi şi surori, în viaţa Cuviosului Moise Murin se povesteşte că, atunci când sfântul acesta a intrat în mănăstire, în ciuda marilor nevoinţe ale omorârii de sine, ale omorârii trupului său, era împresurat cu putere de gândurile cele necurate. Acestea l-au dus pe nevoitor la mare tulburare şi deznădejde, aşa încât s-a hotărât să plece din mănăstire în lume. Aflându-se într-o asemenea luptă trupească, Moise a mers la un bătrân înainte-văzător, Isidor, şi i-a destăinuit amărăciunea şi intenţia sa.

Bătrânul l-a luat pe cuvios de mână, l-a dus pe acoperişul casei sale şi i-a spus: „Uită-te către apus!”. El s-a uitat şi a văzut o mare mulţime de demoni, care forfoteau şi se pregăteau de luptă. Apoi Isidor a spus: „Uită-te spre răsărit!”. Moise s-a uitat şi înaintea ochilor lui s-au înfăţişat cete de îngeri luminoşi, strălucitori (mult mai mulţi decât vrăjmaşii demoni), care, de asemenea, se pregăteau de luptă, căci din mila lui Dumnezeu aceşti îngeri buni au fost şi sunt trimişi de Dumnezeu în ajutorul nevoitorilor virtuţii. După această vedenie şi după ce sfântul bătrân l-a povăţuit cum să-şi ducă lupta, Cuviosul Moise, însufleţit, s-a întors iarăşi la el în chilie şi, biruind ispitele vrăjmaşilor, a început să lucreze cu mai multă încredinţare la mântuirea sa.

Asemenea ispite întâmpină în calea sa orice creştin şi de nu ne-ar fi însufleţit nădejdea în puterea Oştirilor Cereşti, în rugăciunile sfinţilor şi, mai ales, ale Preabinecuvântatei Fecioare Născătoare de Dumnezeu, de mult am fi căzut fără a ne mai putea ridica vreodată. Însă nădejdea sfântă în ajutorul ceresc ne îmbărbătează, ne dă puteri spre a răbda cu mulţumire toate necazurile.

În împrejurările grele ale vieţii, nu ne pierdem curajul şi nu cădem în deznădejde, căci credem că avem în ceruri un Tată milostiv - pe Dumnezeu, o Maică preabună - pe Împărăteasa Cerească şi ocrotitori atotputernici - pe toţi sfinţii, care sunt fraţii noştri mai mari şi ajutătorii noştri. De aceea, inima creştinului totdeauna trebuie să fie liniştită şi blândă în necazuri, neclintită în nădejdea ei tare în Domnul. Domnul cel milostiv, în nespusa Lui iubire pentru noi, spre mângâierea şi mântuirea noastră, în vremurile nou-testamentare le-a dat oamenilor o singură Ajutătoare şi Ocrotitoare şi ne-a făcut pe noi fiii ei, făcând-o pe ea Maica întregului neam omenesc, aşa cum în Vechiul Testament Eva a fost maica tuturor celor vii de pe pământ.

De aceea, Sfânta Fecioară Maria este şi se numeşte Maică din două motive: în primul rând, este Maica lui Dumnezeu şi, în al doilea rând, este Maica tuturor creştinilor. Ea este Maica lui Dumnezeu în virtutea naşterii celei după fire, căci cu adevărat L-a născut din pântecele ei neîntinat pe Fiul lui Dumnezeu, Care a unit în trupul ei firea dumnezeiască cu cea omenească într-un întreg, într-un ipostas. Ea este Maica tuturor creştinilor în virtutea înfierii celei după har, pentru că noi toţi suntem numiţi de Cuvântul lui Dumnezeu fraţi ai lui Iisus Hristos (Evrei 2, 1-12) şi El, precum spune apostolul Pavel, este printre noi ca Cel dintâi născut între mulţi fraţi (Romani 8, 29); prin urmare, noi suntem fiii Născătoarei de Dumnezeu. Ca Maică a lui Dumnezeu, după vrednicia de mamă, Preasfânta Fecioară are la Dumnezeu acel har şi acea cinste pe care se cuvine a le avea o mamă faţă de fiul ei. Pe de altă parte, ca Maică a creştinilor, în virtutea iubirii de mamă, ea le arată creştinilor aceeaşi milă, pe care o arată o mamă copiilor ei.

Însă harul pe care îl are Preasfânta Fecioară de la Domnul, trebuie să corespundă vredniciei Maicii lui Dumnezeu; şi fiindcă această vrednicie este nemărginită, prin urmare, şi harul primit de ea este nemărginit. La fel şi mila pe care Împărăteasa Cerească o arată creştinilor trebuie să corespundă iubirii unei mame faţă de copiii ei; şi, precum iubirea aceasta este nemărginită, aşa şi mila, arătată de ea, este nemărginită. De

aceea, având în vedere, pe de o parte, harul ei nemărginit şi, pe de altă parte, iubirea ei nemărginită, trebuie să recunoaştem că Preasfânta Fecioară este un adânc nesecat de daruri binecuvântate. Ca Maică a lui Dumnezeu, ea are mai mult decât toţi sfinţii şi îngerii îndrăznire către Dumnezeu, Fiul său, iar ca Maică a creştinilor, ne arată, mai mult decât toţi sfinţii şi îngerii, nouă, copiilor ei, binefaceri.

Se cunoaşte din istorie următorul exemplu: Coriolan, cel mai nobil dintre patricieni şi brav comandant de oşti, a fost izgonit de locuitori din vechea Romă pe nedrept. Înfuriindu-se, el şi-a chemat armata şi a pornit război împotriva ţării nerecunoscătoare şi, biruitor, s-a apropiat de Roma; oştile lui au înconjurat oraşul, l-au asediat şi l-au strâmtorat, şi el însuşi a urcat cel dintâi pe zidurile cetăţii, ţinând în mână sabia şi ameninţând cu moartea, gata să ardă din temelii capitala Imperiului şi să-i ucidă pe locuitorii ei cu sabia, să-şi potolească cu sângele lor mânia lui cea dreaptă, şi să şteargă ruşinea ce i-a fost pricinuită pe nedrept.

Atunci romanii şi-au recunoscut greşeala, s-au căit pentru fapta lor nedreaptă, de frică şi ruşine s-au tulburat şi s-au adunat la sfat - gândindu-se ce să facă - şi nu au găsit nimic decât numai să meargă şi să cadă la picioarele acestui bărbat, cerându-i iertare şi îngăduinţă. Aşadar, au pornit: în frunte senatorii, după ei dregătorii, apoi poporul de rând şi femeile cu copiii - toţi cu lacrimi în ochi şi adâncă deznădejde pe chip.

Şi ce a făcut Coriolan? A rămas neînduplecat, nu şi-a plecat urechea la rugăminţi, nu s-a lăsat înmuiat de lacrimile lor; dimpotrivă, mai mult s-a înfuriat şi a vrut să dea semnalul de luptă, să ucidă şi să piardă tot. Deodată însă, a văzut în mulţime chipul întristat al nobilei femei Veturia - al mamei sale, şi şi-a adus aminte de iubirea ei duioasă de mamă; a văzut-o şi într-o clipă faţa lui s-a luminat, mânia a încetat, sabia s-a lăsat grea şi i-a căzut din mână. Coriolan a oprit atacul, s-a împăcat cu locuitorii Romei, şi a intrat în oraşul natal nu ca duşman, ci ca prieten. Astfel, prezenţa unei mame s-a dovedit a fi mai importantă decât rugăminţile nenumărate ale poporului, căci cu adevărat nimic nu este

mai plăcut pentru un fiu decât numele mamei lui, şi nimic nu este mai puternic decât lacrimile şi rugăciunile ei.

Acum să luăm aminte la noi înşine şi să aplicăm această povestire în viaţa noastră. Chiar dacă suntem creştini, totuşi suntem supuşi căderii în păcate şi greşim în fiecare zi, ceas şi clipă chiar, iar conştiinţa ne mustră pentru aceste greşeli pe fiecare dintre noi.

Foarte adesea viaţa noastră se prezintă ca un şir neîntrerupt de păcate şi fărădelegi dintre cele mai grele. Câtă necurăţie este în gândurile noastre, câte vorbe ruşinoase sunt pe limba noastră, şi câtă viclenie este în faptele noastre! Şi Domnul vede toate acestea, vede şi rabdă, totuşi, atâta vreme cât noi, nepocăiţi fiind şi înverşunaţi în rău, vom continua să mâniem fără frică dreptatea lui Dumnezeu, stârnind zi după zi mânia Lui cea dreaptă şi necugetând deloc la îndreptare; va veni vremea, când El nu ne va mai răbda ci, întrarmându-Se cu sabia şi cu săgeţile mâniei Lui înfricoşate şi neîmblânzite, ca un straşnic luptător se va ridica împotriva noastră şi ne va ameninţa cu desăvârşita nimicire, cu moartea şi cu chinul veşnic.

„O, neam necredincios şi îndărătnic, până când voi fi cu voi?” - le-a spus Domnul iudeilor (Matei 17, 17). După păcatele noastre, şi noi suntem asemenea poporului iudeu, şi nouă ne sunt adresate aceste cuvinte înfricoşătoare. „Neam necredincios” suntem - nu pentru că nu avem credinţă în general, ci pentru că nu avem faptele credinţei, am pierdut frica de Dumnezeu, am călcat în picioare legea lui Dumnezeu, ne-am înstrăinat de iubirea Domnului şi ne-am lăsat ademeniţi de poftele noastre. „Până când voi fi cu voi” - în Biserica şi în Tainele Mele? Până când vă voi suferi pe voi? Până când vă voi sprijini şi vă voi păzi cu blândeţea şi îndelunga Mea răbdare? Până când? - cu aceste cuvinte Domnul „sabia Sa o va luci, arcul Său l-a încordat şi l-a pregătit şi în el a gătit unelte de moarte” (Psalmi 7, 12-13).

Şi cine va răbda săgeţile lui Dumnezeu? Unde vom fugi noi, păcătoşii şi

nenorociţii, de această mânie a Fiului lui Dumnezeu? O singură scăpare avem - să ne pocăim şi să alergăm la mijlocirea preoţilor care sunt aici, pe pământ, în Biserică şi la mijlocirea sfinţilor, care sunt în Rai. Aşadar, să ne închipuim că toţi preoţii, şi monahii, şi arhiereii săvârşesc pe pământ rugăciuni şi, mai mult decât atât, toţi sfinţii în Rai - şi proorocii, şi apostolii, şi mucenicii şi cuvioşii înalţă rugăciuni la Tronul lui Dumnezeu şi cer să fim miluiţi. Măreţ este tabloul alcătuit de cei ce mijlocesc, însă mult mai măreţ decât el este cuvântul Maicii Domnului. Când Se întoarce Judecătorul cel înfricoşător şi vede chipul Maicii Sale, al acestei Maici întru totul sfinte şi iubite, care se roagă Lui, îndată Se înseninează şi devine blând, liniştit, aruncă sabia şi arcul mâniei Sale dumnezeieşti şi ne arată îngăduinţa şi iubirea Sa: „căci mult poate rugăciunea Maicii spre îmblânzirea Stăpânului" (Rugăciune către Născătoarea de Dumnezeu, Ceasul al 6-lea.). Ceilalţi sfinţi se roagă Domnului ca robi, însă ea - ca Maică a lui Dumnezeu Îl roagă pe Fiul, pe Care L-a născut, L-a hrănit şi L-a crescut, şi pe Care L-a iubit cu toată dragostea ei. Toţi sfinţii mijlocesc pentru noi ca pentru nişte fraţi, iară Preasfânta Fecioară - ca pentru nişte fii!

De aici să înţelegeţi cât de importantă este pentru noi alergarea în rugăciune la Maica Domnului, câtă milă şi ajutor ne arată ea nouă şi câtă evlavie şi cinstire trebuie să-i arătăm noi, creştinii! Ea este şi Maica lui Dumnezeu şi Maica noastră. Fiind Maica noastră, trebuie să o cinstim şi să avem evlavie faţă de ea, pentru că aceasta este îndatorirea noastră firească, întărită de legea lui Dumnezeu; de cealaltă parte, fiind Maica lui Dumnezeu, trebuie mai mult să o cinstim şi mai multă evlavie să arătăm faţă de ea, căci, fiind Maica Stăpânului cerului şi al pământului, o cinstesc cu evlavie înşişi sfinţii şi chiar îngerii şi arhanghelii. Cel ce nu o cinsteşte şi nu o respectă pe mama sa nu este vrednic să se numească om; cel ce nu o cinsteşte pe Născătoarea de Dumnezeu şi nu are evlavie către ea, nu este vrednic să se numească creştin. Despre felul în care Dreapta Judecată a lui Dumnezeu îi pedepseşte pe hulitorii şi defăimătorii numelui Împărătesei Cereşti, ne vorbeşte o istorioară legată de icoana ei din Kalujka, a cărei prăznuire am

săvârşit-o astăzi.

La şapte verste de oraşul Kaluga, în satul Tinkov, în casa boierului Hitrov locuiau două tinere slujnice. Odată s-a întâmplat să urce în pod, unde zăceau felurite vechituri. Una dintre aceste tinere, cu numele Evdokia, uşuratică şi neobrăzată, râdea mult şi spunea vorbe necuviincioase; cealaltă, dimpotrivă, o făcea să tacă şi o oprea pe prietena ei de la necuviinţe. Şi, iată, aranjând lucrurile, această tânără evlavioasă a găsit un sul de pânză aspră. Desfăcându-l, a văzut înfăţişarea minunată a unei femei, îmbrăcate în veşminte negre, ca ale unei monahii, şi care citea cu chipul evlavios şi smerit o carte. Arătând-o pe egumenă (aşa a numit-o tânăra pe femeia zugrăvită pe pânză), aceasta a încercat şi mai tare s-o oprească pe Evdokia de la vorbele neruşinate, însă aceea nu numai că nu s-a oprit, dar a şi scuipat pe icoană, zicând: „Iată cât mă tem eu de egumena ta!”. Însă chiar în clipa aceea, pe neaşteptate, parcă trăsnită de ceva, Evdokia a căzut fără simţire; mâinile şi picioarele i s-au strâmbat, tot trupul i-a căzut în slăbănogire, şi a rămas fără vedere şi fără grai.

Speriată, prietena ei a alergat degrabă la stăpânul lor şi i-a povestit totul. Evdokia a fost găsită abia vie, cu spume la gură, a fost mutată într-o cameră şi aşezată sub sfintele icoane în aşteptarea morţii ei. S-a întâmplat, totuşi, o minune: noaptea li s-a arătat în vis părinţilor ei Preasfânta Născătoare de Dumnezeu şi le-a spus: „Fiica voastră, prin fapta ei necuviincioasă faţă de chipul înfăţişat pe pânză, nu a jignit o călugăriţă, ci pe mine; fiindcă această înfăţişare este chipul meu prin care, din voia Fiului meu şi Dumnezeu, eu voi mijloci pentru oraşul vostru şi locuitorii lui. Mâine dimineaţă să-i înştiinţaţi pe preoţi şi, împreună cu ei rugându-vă înaintea icoanei mele ponegrite, s-o stropiţi pe cea slăbănogită cu apă sfinţită şi ea va primi tămăduire”.

Dimineaţa, îndată ce s-a săvârşit molebenul, bolnava s-a tămăduit într-adevăr, şi de atunci şi-a îndreptat viaţa. După aceea, icoana a fost pusă în ramă, şi a fost aşezată în casa boierului la loc de cinste. La scurt timp după aceea, slujbaşul Prohor, care locuia în

casa boierului Hitrov, şi care era surd de mulţi ani, de trei ori a văzut-o în vis pe Maica Domnului, care i-a poruncit să se roage pentru tămăduire înaintea icoanei ei. Prohor a împlinit această poruncă şi după rugăciune a adormit, căzând într-un somn lung şi profund (două zile şi două nopţi a dormit buştean); în acest timp, din urechile lui a ieşit multă infecţie, iar când s-a trezit, s-a simţit sănătos.

Tot atunci unica fiică a boierului, Evdokia, s-a îmbolnăvit grav şi nu mai avea nici-o nădejde de însănătoşire. Icoana Maicii Domnului i-a apărut în vis şi i-a poruncit să se roage înaintea ei pentru a dobândi tămăduire. Părinţii au început să se roage împreună cu ea, iar bolnava îndată s-a însănătoşit.

După aceste minuni boierul nu a mai cutezat să ţină icoana la el în casă şi cu cinste a mutat-o în biserica „Naşterii Maicii Domnului" din Kalujka. Şi aceasta a săvârşit acolo multe minuni. Astfel, un locuitor din Kaluga, cu numele Petelin, al cărui trup era slăbănogit, a fost dus la această biserică pe pat. După molebenul săvârşit înaintea icoanei, el a început să se închine, apoi să se ridice şi, în cele din urmă, s-a ridicat în picioare, iar peste câtva timp s-a însănătoşit deplin. În semn de mulţumire pentru vindecarea sa, Petelin a îmbrăcat icoana în ramă de argint.

În afară de binefacerile arătate anumitor persoane, icoana făcătoare de minuni a Maicii Domnului şi-a arătat puterea şi ajutorul ei binecuvântat şi în izbăvirea întregului oraş Kaluga, cum fusese prezis mai înainte de Împărăteasa Cerească. În anul 1771, când în Kaluga se dezlănţuise ciuma, la rugămintea locuitorilor, icoana Preasfintei Fecioare, cea proslăvită prin minuni, a fost adusă în oraş. Timp de trei zile s-au rugat înaintea ei, săvârşind în jurul oraşului procesiuni religioase, şi rugăciunea locuitorilor a fost auzită, căci molima ce se dezlănţuise a trecut. În amintirea acestei minunate izbăviri, s-a hotărât pe 2 septembrie, în fiecare an, prăznuirea în cinstea icoanei Maicii Domnului din Kalujka.

Mulţumită ocrotirii Maicii Domnului, în timpul năvălirii francezilor în anul 1812, oraşul a fost izbăvit în chip minunat de cei de alt neam. Mulţi locuitori evlavioşi au

văzut atunci icoana Maicii Domnului stând în văzduh, înconjurată de Puterile Cereşti, şi chiar în vremea aceea ruşii i-au învins pe duşmani. În amintirea acestui eveniment, s-a hotărât a doua prăznuire a icoanei Maicii Domnului din Kalujka - pe 12 octombrie.

Având asemenea dovezi ale ocrotirii neîncetate a Maicii Domnului, să sporim credinţa noastră faţă de ea, şi cu toţii, de la mic la mare, să o chemăm în ceasurile încercărilor, necazurilor şi bolilor pe Preasfânta Fecioară, ca să ne fie Ajutătoare în primejdii, iar ea, ca o maică bună şi multmilostivă, ne va auzi pe noi, ne va da mâna ei în ajutor şi ne va păzi de rău. Către cine voi striga, Stăpână, la cine voi alerga întru necazul meu, dacă nu la tine, Împărăteasa Cerurilor! Bucură-te, Ocrotitoare plină de osârdie a neamului creştinesc, bucură-te, Bucuria noastră, acoperă-ne pe noi de tot răul cu cinstitul tău Acoperământ. Amin.

Anul 1961, săptămâna a 15-a după Cincizecime

Despre arătările minunate ale Născătoarei de Dumnezeu

Anul 1961, săptămâna a 27-a după Cincizecime

„Bucură-te, ceea ce ai împreunat cu Domnul pe cei credincioşi” - îi cântă Biserica Maicii Domnului, punându-şi în ea toată nădejdea sa, ca în Mijlocitoarea mântuirii noastre şi a unirii noastre cu Dumnezeu, a logodirii tainice cu Mirele Ceresc. Şi câte suflete sfinte s-au unit deja cu Hristos sub binecuvântatul şi atotputernicul Acoperământ al Născătoarei de Dumnezeu, şi au intrat în cămara cerească, şi se bucură acum şi se fericesc în lăcaşurile cereşti! Iar aceşti aleşi ai Maicii lui Dumnezeu sunt fără de număr.

Ei şi-au pus în Împărăteasa Cerească toată nădejdea lor, au alergat la ea în toată vremea cu rugăciunile şi cererile lor, iar ea i-a îndreptăţit şi i-a mântuit. Împreună cu ea au trecut marea ispitelor şi au ajuns la liman liniştit în lăcaşurile veşnice ale cerului. Faptele pomenite mai sus, care s-au întâmplat anumitor creştini şi anumitor ţări şi oraşe, şi s-au săvârşit prin mijlocirea Maicii Domnului, sunt foarte alinătoare pentru toţi şi în toată vremea. Ele ne încredinţează în mod grăitor că toată viaţa noastră se află în grija binefăcătoare şi mântuitoare a Proniei Dumnezeieşti, şi că Preacurata Stăpână ia parte cât se poate de real la soarta noastră, izbăvindu-ne de mari rele şi nenorociri, şi trimiţându-ne binecuvântare şi ajutor ceresc.

„Nimeni din cei ce aleargă la Tine nu iese ruşinat, Născătoare de Dumnezeu Fecioară; ci cerând dar bun, primeşte dăruirea către cererea cea de folos” - spune Sfânta Biserică. Însă, ca acest Izvor nesecat al tuturor bunătăţilor, duhovniceşti şi trupeşti, să fie deschis totdeauna pentru noi, ca noi să fim totdeauna vrednici de Acoperământul Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, trebuie să ne străduim din răsputeri să păzim şi, pe

cât va fi cu putinţă, să întărim legătura noastră lăuntrică cu ea.

Cu cât mai strânsă va fi legătura duhovnicească între noi şi Preasfânta Născătoare de Dumnezeu, cu cât mai puternică va fi legătura noastră lăuntrică cu ea, cu atât mai mult şi mai des ne vom bucura de atotputernicul ei Acoperământ, şi vom primi de la ea mare milă. Pentru întărirea acestei legături lăuntrice a noastră cu Împărăteasa Cerească sunt necesare adresările dese în rugăciune către Preasfânta Născătoare de Dumnezeu şi contemplarea plină de evlavie a acelei măreţii ce o înalţă pe ea deasupra tuturor fiinţelor pământeşti şi cereşti. De asemenea, trebuie să ne sârguim a o urma în ceea ce priveşte dumnezeieştile ei virtuţi - smerenia, răbdarea, năzuinţa ei neîntreruptă către Dumnezeu, lepădarea neîncetată de pământ şi lăsarea totală în voia lui Dumnezeu. Ştim din istoria Bisericii că mulţi sfinţi nevoitori, prin rugăciune neîncetată şi asemănarea cu Preacurata în ceea ce priveşte stările lor sufleteşti, au izbutit să intre în legături filiale cu ea atât de apropiate încât s-au învrednicit să fie vizitaţi în chip văzut de ea. Despre aceste arătări ale Maicii Domnului vom discuta acum.

Paginile Istoriei Bisericeşti sunt pline de dovezi minunate ale apropierii deosebite a Maicii Domnului faţă de cei cu credinţă în Hristos. În cele douăzeci de veacuri de existenţă pe pământ a Bisericii Creştine, Istoria Bisericească a înregistrat o mulţime de cazuri în care Născătoarea de Dumnezeu s-a arătat nevoitorilor bunei credinţe - aievea sau în vis. Arătările Maicii Domnului creştinilor aveau ca scop să-i însufleţească pe aceştia în nevoinţele bunei credinţe, să-i aline în necazuri, şi să-i înveţe pe credincioşi căile mântuirii.

Înfăţişarea Maicii Domnului, care se arăta aievea, era atât de luminoasă, încât lumina binecuvântată, ce izvora din ea, era pentru mulţi nevoitori cu neputinţă de îndurat şi îşi pierdeau puterea de a o vedea şi a o percepe. Le revenea din nou această putere numai dacă erau atinşi. În unele vedenii, Împărăteasa Cerească se arăta învăluită în purpură împărătească cu cruci de aur, iar pe cap avea cunună de aur cu o cruce în partea

de sus, iar alteori apărea în mantie albastră peste hiton (Hitonul este o cămaşă lungă de in fără mâneci, deseori împodobită cu chenar decorativ, cusut uneori cu aur. Hitonul lui Hristos este, de obicei, de culoare roşie, simbolizând firea omenească a Mântuitorului). Rareori avea ca haină mantia călugărească, iar în acest caz ţinea în mâini cârja stăreţească. Însoţitorii ei, în vremea arătărilor, erau diferiţi sfinţi: Ioan Înaintemergătorul, apostolul Ioan Teologul, mai-marele apostolilor - Petru, Sfântul Nicolae - Făcătorul de minuni, cuvioşii Lavrei Pecerska din Kiev, cuvioşii de la Athos, din Pskov, Novgorod, Solovăţ, Valaam, mucenici, muceniţe şi alţi drepţi şi, de asemenea, cete de îngeri.

Ceasurile şi locurile în care Maica Domnului se arăta nevoitorilor erau, de asemenea, foarte diferite. Ea li se arăta în vremea şederii lor la rugăciune - dimineaţa, în miezul zilei, seara, la miezul nopţii şi la trei ceasuri după miezul nopţii. Se arăta în biserici, în chilii mănăstireşti, în bordeiele din pădure peste care apoi se ridicau biserici sau mănăstiri. Sfântul Andrei cel nebun pentru Hristos, cuvioşii atoniţi Cosma şi Matei o contemplau aievea pe Maica Domnului în biserică, înaintea ochilor lor ea urmărea purtarea celor ce se rugau, le împărţea daruri binecuvântate sub forma feluritelor monede, şi ea însăşi se ruga cu lacrimi pentru toată lumea.

De vederea Preasfintei Născătoare de Dumnezeu de multe ori s-a învrednicit Cuviosul nostru Serafim de Sarov în îndelungata sa viaţă ascetică. Din istorisirea vieţii lui aflăm că pe 25 noiembrie 1825, ieşind din zăvorâre, a plecat în pădurea din Sarov la îndepărtata sa chilie pustnicească. Şi, iată, pe malul râului Sarovka, lângă izvorul Teologului, bătrânul a văzut-o pe Maica Domnului şi pe apostolii Petru şi Ioan Teologul care stăteau în spatele ei pe colină. Maica Domnului a lovit în pământ cu sceptrul ei şi îndată a ţâşnit din el, ca o fântână, un izvor de apă limpede. Cuviosul a căzut înaintea Maicii Domnului şi a rugat-o să binecuvânteze apa izvorului, iar Împărăteasa Cerească i-a făgăduit cu blândeţe că-i va împlini cererea. În acelaşi timp, i-a dat sfaturi lămurite cu privire la construirea mănăstirii din Diveevo. Ea a rostit numele a opt surori fecioare din

obştea dinainte a primei egumene Alexandra, a dat o rânduială diferită şi a poruncit să fie primite în noua obşte numai fecioare. Şi a făgăduit că totdeauna va fi ea însăşi egumena acestei mănăstiri, pe care a numit-o „al patrulea lăcaş de pe pământ” (se înţelege - după Iviria, Athos şi Kiev).

În anul 1830, Cuviosul Serafim s-a învrednicit iarăşi de arătarea Maicii Domnului, iar despre aceasta i-a povestit el însuşi preotului de la Diveevo, părintelui Vasile Sadovsk, următoarele: „Astăzi - a spus el - Împărăteasa Cerească l-a cercetat pe sărmanul Serafim şi l-a acoperit cu har nespus, zicându-i: «Iubitul meu! Cere de la mine ce voieşti». Şi eu am cerut ca toţi orfanii din pustia lui Serafim să se mântuiască, iar Maica Domnului i-a făgăduit sărmanului Serafim această bucurie nespusă”.

Ultima dată când Maica Domnului l-a vizitat pe Cuviosul Serafim împreună cu alţi locuitori cereşti, a fost dimineaţa devreme, în ziua Buneivestiri, în anul 1831, precum ne încredinţează monahia Eupraxia de la Diveevo, care a fost martoră a acestei vedenii. În ajunul Buneivestiri, în anul 1831, ea a venit la părintele Serafim, fiind chemată de el. Bătrânul a întâmpinat-o cu bunăvoinţă şi i-a spus: „Ah, bucuria mea! Câtă milă şi har ne pregăteşte Maica Domnului în acest praznic!”, şi a adăugat: „Repetă, măicuţă, de câteva ori la rând: Bucură-te, Mireasă nenuntită! Aliluia!”. Eupraxia a început să plângă, arătându-şi nevrednicia ei, însă Cuviosul, alinând-o, i-a spus: „Chiar dacă eşti nevrednică, eu I-am rugat pe Domnul şi pe Maica Domnului pentru tine”. Zicând aceste cuvinte, a îmbrăcat-o cu mantia lui şi a început să citească acatiste: către Mântuitorul, către Maica Domnului, către Sfântul Nicolae, către Ioan Botezătorul şi canoane: către îngerul păzitor şi către Toţi Sfinţii.

După citirea canonului către Toţi Sfinţii, deodată s-a auzit un zgomot, precum zgomotul făcut de copacii pădurii în bătaia vântului. Apoi a început a răsuna o cântare, uşa s-a deschis singură şi chilia s-a umplut de bună mireasmă şi de o neobişnuită lumină cerească. Bătrânul a căzut în genunchi şi, ridicând mâinile spre cer, a glăsuit: „O,

Preabinecuvântată, Preacurată Fecioară, Stăpână Născătoare de Dumnezeu!”. În acele clipe, înaintea ochilor părintelui Serafim şi ai surorii din Diveevo au început a intra locuitorii cereşti. În frunte veneau doi îngeri şi fiecare dintre ei ţinea în mână, unul în dreapta, celălalt în stânga, câte o ramură cu flori înflorite. În urma lor venea însăşi Împărăteasa Cerească şi după ea două câte două veneau 12 sfinte muceniţe şi cuvioase: Varvara, Ecaterina, Tecla, Marina, Irina, Eupraxia, Pelaghia, Doroteea, Macrina, Iustina, Iuliana şi Anisia. După ele veneau Sfântul Ioan Înaintemergătorul şi Apostolul Ioan Teologul în haine albe strălucitoare. Maica Domnului avea o mantie strălucitoare, sub mantie - un hiton verde, încins cu un brâu înalt, iar peste mantie se vedea un fel de epitrahil. Pe capul ei se afla o coroană minunată, împodobită cu cruci, iar părul Împărătesei Cereşti cădea desfăcut peste umeri. După câte se părea, era mai înaltă decât toate fecioarele, iar sfintele fecioare toate aveau cununi, de asemenea părul desfăcut şi erau îmbrăcate în haine de diferite culori. Chilia cea strâmtă a Cuviosului devenise parcă mai încăpătoare şi lumina care o inunda era o lumină aparte, mai puternică şi mai strălucitoare ca lumina soarelui.

La vederea locuitorilor cereşti, sora de la Diveevo a căzut fără simţire, şi nu a ştiut cât a durat discuţia bătrânului cu ei. Şi-a revenit abia atunci când Maica Domnului l-a întrebat pe Cuvios: „Cine este aceasta, care se află la tine?”, iar părintele Serafim cu adâncă evlavie i-a răspuns: „Este măicuţa aceea pentru care m-am rugat ţie, Stăpână - să fie aici la arătarea ta”. Atunci Preacurata s-a apropiat de Eupraxia şi, luând-o de mâna dreaptă, a grăit: „Ridică-te, fecioară, şi nu te teme de noi. Fecioare ca şi tine au venit aici împreună cu mine”. Eupraxia s-a ridicat şi Maica Domnului i-a spus pentru a doua oară: „Nu te teme. Am venit în vizită”. Şi i-a poruncit monahiei să se apropie de locuitorii cereşti, şi să-i întrebe cum îi cheamă şi care este viaţa lor.

Prinzând curaj, Eupraxia s-a apropiat şi i-a întrebat acestea mai întâi pe îngeri, apoi pe toţi sfinţii. Şi toţi i-au spus numele, viaţa şi nevoinţele lor.

Între timp, Maica Domnului a stat de vorbă cu Cuviosul Serafim şi i-a poruncit să le impună ascultarea surorilor de la Diveevo, spunând că, de vor împlini această ascultare, „vor fi cu mine şi cu tine, dar - de vor pierde înţelepciunea - se vor lipsi de a sta în rândul acestor sfinte fecioare". Apoi Împărăteasa Cerească i-a spus părintelui Serafim: „În curând, iubitul meu, vei fi împreună cu noi", şi l-a binecuvântat, după care şi-au luat rămas-bun de la stareţ şi toţi ceilalţi sfinţi, Înaintemergătorul şi apostolul Ioan Teologul l-au binecuvântat, iară fecioarele şi el şi-au sărutat reciproc mâinile. Surorii de la Diveevo i-au spus: „Vederea aceasta ţi s-a dăruit pentru rugăciunile părinţilor de la Sarov: Serafim, Marcu, Nazarie şi Pahomie" şi apoi, într-o clipită, luminoasa ceată a locuitorilor cereşti a pierit din ochii lor. Această minunată vizită a durat, precum a spus apoi însuşi Cuviosul, patru ceasuri şi, pe lângă aceasta, a adăugat, zicând: „Iată ce bucurie ni s-a dăruit! Există un temei, pentru care să avem credinţă şi nădejde în Domnul".

Asemenea Cuviosului Serafim de Sarov, s-au învrednicit de arătarea Maicii Domnului: Atanasie Atonitul, grecii care au construit Lavra Pecerska din Kiev, Cuviosul Serghie de Radonej şi mulţi, mulţi alţii. De asemenea, s-au învrednicit a o vedea aievea pe Maica Domnului şi unii nevoitori pe care Biserica nu i-a trecut în rândul sfinţilor cum ar fi, de exemplu, schiegumenul Filaret din pustia Glinskaia, monahul Dositei din aceeaşi pustie, schimonahul Iosif de la Optina şi mulţi alţii, pe care este cu neputinţă a-i număra.

Misionarul din munţii Altai, arhimandritul Macarie (Gluharev), a auzit de la străinii care locuiau acolo şi erau botezaţi, că în gubernia Tomsk, cu un an înainte de venirea lui, Preasfânta Fecioară se arătase aievea unor copii din munţii Altai. Arătându-se unui băieţel, i-a proorocit astfel: „Fiule, după un an va veni aici Macarie şi îl vei vedea, iar el te va învăţa să te rogi Acelui Dumnezeu Care a făcut munţii Altai". Băieţelul a întrebat-o cum va arăta el, iar Femeia cea plină de lumină - Maica Domnului - l-a dus la râul Maiuma şi i-a arătat pe suprafaţa apei chipul arhimandritului Macarie. După un an, într-

adevăr, a sosit misionarul pomenit şi în rândul localnicilor nou-botezaţi s-a aflat şi acest băieţel păgân, ce s-a învrednicit a sta de vorbă cu Maica lui Dumnezeu. Iată cât de apropiată este Împărăteasa Cerurilor de neamul omenesc şi îndeosebi de cel creştinesc!

Să ne sârguim şi noi cât mai des cu putinţă să alergăm în rugăciune către Preasfânta Fecioară Maria spre a ne întări şi noi legătura noastră lăuntrică cu Maica Domnului, spre a ne învrednici să fim fiii ei. Mai ales în zilele acestea ale Postului Naşterii Domnului să ne străduim a ne aduce aminte de acestea şi a ne ruga mai cu osârdie Maicii lui Dumnezeu, curăţindu-ne sufletul, prin post şi pocăinţă, de toată întinăciunea şi necurăţia. Căci necurăţia sufletului sunt patimile sufleteşti: răutatea, ura, viclenia, zavistia, clevetirea, osândirea, îmbuibarea, beţia, iubirea de plăceri, vorbele ruşinoase, lenevia, nepăsarea şi celelalte patimi omeneşti. Curăţindu-ne de aceste patimi, vom urma Maicii Domnului în ceea ce priveşte desăvârşirile ei, şi ne vom învrednici astfel de şi mai mare milă şi minuni din partea ei; şi ne vom învrednici a întâmpina cu bucurie duhovnicească şi acest praznic mare şi luminos al Naşterii lui Hristos, pentru care ne pregătim acum. În această bună lucrare, să ne fie exemplu binecredincioşii noştri înaintaşi care şi pe Maica Domnului o iubeau, şi poruncile lui Dumnezeu cu frică şi evlavie le păzeau, posturile cu râvnă şi folos sufletesc ţinând, după care şi praznicele Domnului le întâmpinau cu adevărată şi înaltă bucurie duhovnicească.

Să ne punem toată nădejdea în Împărăteasa Cerurilor şi să ne rugăm ei şi acasă, şi în biserică, cu sinceritate şi căldură, cerând totdeauna ajutorul şi mijlocirea ei, să ne întărească în toate intenţiile şi lucrările noastre bune, să facem ceea ce este bineplăcut Domnului şi să ne învrednicim de sfârşit bun la apusul vieţii noastre vremelnice.

Către cine voi striga, Stăpână, la cine voi alerga întru necazul meu, dacă nu la tine, Împărăteasa Cerurilor! Cine va primi plânsul şi suspinarea mea, dacă nu tu, Cea fără de prihană... Căci robii tăi suntem, să nu ne ruşinăm! Amin.

Anul 1961, săptămâna a 27-a după Cincizecime

Despre smerenia Preasfintei Născătoare de Dumnezeu

Anul 1962

„Că, iată, de acum mă vor ferici toate neamurile. Că mi-a făcut mie mărire Cel Puternic şi sfânt este numele Lui” (Luca 1, 48-49) - a răspuns Preasfânta Născătoare de Dumnezeu la salutarea dreptei Elisabeta, iar îndelungatul şir de veacuri, ce au trecut din clipa în care au fost grăite cuvintele acestea, adeveresc împlinirea lor. Numele Maicii Domnului este cinstit şi preamărit de toţi creştinii. Alegerea ei pentru marea taină a întrupării Fiului lui Dumnezeu, curăţia şi înalta sfinţenie a vieţii ei, punerea în slujba lui Dumnezeu pentru mântuirea oamenilor, mijlocirea la Tronul lui Dumnezeu pentru toată lumea şi şirul neîntrerupt de binefaceri arătate celor ce au nevoie de ajutorul ei - iată razele neasemuitei slave, ce aparţine Maicii Domnului.

Tot ceea ce este legat de slava Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, ca Maică a tuturor creştinilor, trebuie să fie scump pentru inima fiecărui credincios. Iată de ce, având evlavie sinceră către Preasfânta Fecioară, începem şi în anul acesta ciclul învăţăturilor săptămânale din fiecare vineri în cinstea şi spre slava Preacuratei Fecioare Maria.

Toţi scriitorii bisericeşti spun că nimeni dintre pământeni nu a avut asemenea dragoste pentru Dumnezeu, cum a avut Preasfânta Fecioară. Dragostea ei pentru Dumnezeu a fost unită cu smerenia, pentru care s-a şi învrednicit să devină Maica Fiului lui Dumnezeu.

Fiecare dintre vieţuitorii pământeşti trebuie să înveţe smerenia - tocmai smerenie nu a avut protopărintele nostru Adam, care a făcut neascultare şi L-a mâniat pe Dumnezeu; însă nu numai de smerenie are nevoie omul. Cel ce trebuie să se smerească,

adică să-şi înfrângă voia lui cea nesupusă, care nu doreşte ceea ce voieşte Dumnezeu, încă nu cunoaşte tainele iubirii. El este încă în afara lui Dumnezeu, nu umblă întru Dumnezeu. Omul desăvârşit nu cunoaşte smerenia ca pe o silnicie faţă de sine; smerenia lui este iubire. „Iată roaba Domnului. Fie mie după cuvântul tău" (Luca 1, 38) - acesta este glasul omului, care nu are voia sa şi viaţa sa, este expresia bucuriei Celei ce nu ştie nimic în afară de fericirea de a aparţine Domnului, pe Care Îl iubeşte şi Care o iubeşte.

Şi a zis Maria: Măreşte sufletul meu pe Domnul. Şi s-a bucurat duhul meu de Dumnezeu, Mântuitorul meu, că a căutat spre smerenia roabei Sale (Luca 1, 46-48).

Cel ce Îl iubeşte pe Dumnezeu, parcă nu are cuvintele sale. Cuvântul lui e sfânt, este întemeiat pe Cuvântul lui Dumnezeu şi, de aceea, este desăvârşit faţă de cuvântul omenesc. Noi preţuim cuvintele noastre, libertatea noastră, ştiind sigur că pentru fiecare cuvânt vom da răspuns lui Dumnezeu; însă altceva vedem la Preasfânta Fecioară Maria. Ea grăieşte cuvinte sfinte sau tace şi păstrează cuvintele auzite în inima ei. Ea nu a venit în lume să propovăduiască, precum a făcut Fiul ei; iubirea pentru Dumnezeu, în cea mai mare parte a vieţii ei, o face să fie aproape nevăzută.

Tot ce este lumesc trece prin faţa ei, dar ea nu îşi opreşte privirea peste nimic din cele pământeşti. Preasfânta Fecioară Maria grăieşte în viaţă numai ceea ce este strict necesar, chiar mai puţin decât ceea ce este necesar. Cuvintele ei sunt întotdeauna scurte, simple şi atrag atenţia nu asupra ei, ci asupra Fiului ei. La doisprezece ani după Bunavestire, auzim glasul ei blând şi domol, adresându-se Fiului ei când Acesta a rămas în Ierusalim, şi ea împreună cu dreptul Iosif L-au căutat îndelung: „Fiule, de ce ne-ai făcut nouă aşa? Iată, tatăl Tău şi eu Te-am căutat îngrijoraţi" (Luca 2, 48). Însă acest glas domol se stinge îndată la răspunsul dat de Fiul ei: „Nu ştiaţi că în cele ale Tatălui Meu trebuie să fiu?" (Luca 2, 49).

Încă o dată o vedem pe Născătoarea de Dumnezeu, aşteptând smerită lângă uşa casei, unde Domnul propovăduieşte cuvântul Său dumnezeiesc. Dar şi aici, după un

răspuns în aparenţă aspru: „Cine este mama Mea şi cine sunt fraţii Mei? Mama mea şi fraţii Mei sunt aceştia care ascultă cuvântul lui Dumnezeu şi-l îndeplinesc” (Matei 12, 48-50; Luca 8, 21) - ea parcă se face nevăzută, iese din câmpul atenţiei noastre.

Preasfânta Fecioară Îl iubea pe Dumnezeu şi pe oameni, fiindcă a-L iubi pe Dumnezeu înseamnă a-i iubi pe oameni şi a avea milă faţă de ei. Suspinul omenesc ajungea în chip nevăzut la inima ei; şi nu numai suspinul, dar şi cea mai mică plângere omenească o auzea. Acestea le putem vedea din ceea ce s-a povestit despre nunta din Cana Galileii. Tocmai aici vedem cum era inima celei ce L-a născut pe Iisus Hristos, căci ea se descoperă înaintea noastră ca o minune. Dacă citim la suprafaţă, atenţia noastră în acest loc al Evangheliei se concentrează asupra apei, care s-a prefăcut în vin. Dar, de vom chibzui adânc, vom vedea că la această nuntă ies la iveală taina legăturii dintre Născătoarea de Dumnezeu şi Domnul, şi mijlocirea ei viitoare la Tronul Fiului ei, căci începutul milei îi aparţine ei. Ea observă că la ospăţ nu mai este vin: „Nu mai au vin” (Ioan 2, 3), şi prin aceste câteva cuvinte îşi exprimă rugămintea ei. Totuşi, Hristos zăboveşte: „Ce ne priveşte pe mine şi pe tine, femeie? Încă n-a venit ceasul Meu” (Ioan 2, 4). Dar ea stăruie; Preasfânta Fecioară se îngrijeşte de veselia nunţii. Apoi cererea inimii ei îşi găseşte expresia în privirea rugătoare, iar această privire Îl înduplecă pe Fiul ei. Atunci Preacurata, cu bucurie, spune slugilor: „Faceţi orice vă va spune” (Ioan 2, 5). Ea L-a înduplecat pe Fiul ei; şi precum atunci, aşa şi acum, ea vede tot, aude tot şi de toţi îi este milă.

Şi încă o dată, ultima în Evanghelie, o vedem pe Născătoarea de Dumnezeu stând lângă Crucea pe care este răstignit Fiul ei. Domnul, adresându-se lui Ioan, îi spune: „Iată mama ta!” (Ioan 19, 27), însă şi aici îndată uităm de ea, cu frică contemplându-L pe Domnul cel Răstignit pentru păcatele noastre. Iar ea, Cea fără prihană, stă în acest timp lângă Crucea, cu sabia ce nu o dată i-a străpuns sufletul. Nicicum şi niciunde nu îşi exprimă Preasfânta Fecioară simţămintele ei, nu plânge, nici nu se înflăcărează ca

celelalte femei. Sfânta Fecioară a fost atât de simplă, atât de bine a ascuns totul în sine, că nici evangheliştii nu au găsit ce să spună despre ea. Citind Evanghelia, este greu să ne închipuim existenţa ei pământească, este greu să îi aflăm viaţa. Şi în vremea vieţii Fiului ei a stat în umbră, şi după înălţarea Lui la cer a rămas o necunoscută. Totuşi, acum ştim că viaţa Născătoarei de Dumnezeu a fost cea mai bună dintre toate câte au existat pe pământ. După slăvita ei Adormire, Domnul a proslăvit-o şi râuri de minuni izvorăsc din mila Preacuratei Fecioare Maria tuturor celor ce o cheamă în rugăciuni.

Ca o Maică iubitoare, plină de milă, îşi arată Împărăteasa Cerească grija pentru Biserica lui Hristos, pentru toţi credincioşii. Câte exemple găsim în vieţile sfinţilor, în istoria Bisericii, când ea însăşi se arată oamenilor - în vis sau aievea, când ea însăşi le arată calea către mântuire, îi ia în chip văzut sub Acoperământul ei şi le oferă ajutorul ei atotputernic!

Spune un teolog: „Dumnezeu ne iubeşte fără măsură, căci a murit pe Cruce pentru noi, totuşi, în inima Lui există şi dreptate, căci este Dumnezeu. Însă Maica lui Dumnezeu are numai milă”. Inima Fecioarei este atât de duioasă încât, de am uni inimile tuturor mamelor, am avea doar o bucată de gheaţă în comparaţie cu inima Maicii Domnului. Datoria noastră este s-o cinstim şi să alergăm la ea după ajutor, aşa cum făceau înaintaşii noştri. Să ne rugăm înaintea ei astăzi şi noi, şi să strigăm cu cuvintele cântării bisericeşti: nu avem alt ajutor, nu avem altă nădejde, decât numai pe tine, Stăpână! Tu ne ajută nouă, că întru tine nădăjduim şi întru tine ne lăudăm, căci robii tăi suntem, să nu ne ruşinăm! Amin.

Anul 1962

Maica Domnului - zidul şi apărarea tuturor credincioşilor

Iubiţi fraţi şi surori întru Hristos! Adunându-ne în fiecare zi de vineri în biserica Domnului şi săvârşind împreună preamărirea Maicii Domnului, prin aceasta atragem asupra noastră mila Împărătesei Cereşti şi adeverim împlinirea proorociei ei: „Că, iată, de acum mă vor ferici toate neamurile” (Luca 1, 48).

Sfânta Biserică a lui Hristos, ca răspuns la această proorocie, o înalţă pe Maica Domnului prin imnuri de laudă, cântând: „Cine nu te va ferici pe tine, Preasfântă Fecioară? Cine nu va lăuda Naşterea ta cea Preacurată...”, căci din ea a ieşit Izbăvitorul lumii, Soarele Dreptăţii, Hristos, Dumnezeul nostru.

După păcatul neascultării, cei dintâi oameni au pierdut harul, firea lor s-a întunecat, şi vrednicia ei cea plină de lumină s-a stins. Ca urmare, am fost izgoniţi din împărăţia vieţii şi în locul desfătărilor Raiului am primit viaţa vremelnică, iar odată cu ea - moartea şi decăderea neamului nostru. Toţi am început a prefera pământul înaintea cerului şi nu ne-a rămas nici-o nădejde de mântuire, decât numai dacă ni s-ar fi dat ajutor de sus. Omenirea, pierzând legătura harică cu Dumnezeu, vreme de cinci mii de ani a rătăcit într-un întuneric cumplit, aşteptând răsăritul soarelui, ca un călător ce a rătăcit drumul în întunericul nopţii. Cu cât mai mult trecea timpul, cu atât mai adânc se afunda omenirea în căderea morală, acoperită de întunericul acestei nopţi duhovniceşti, întunecându-şi raţiunea şi săvârşind fapte netrebnice, neroade.

Proorocii de demult, înfăţişând starea morală a omenirii din vremea aceea, glăsuiau: „Nu este drept nici unul; nu este cel ce înţelege, nu este cel ce caută pe Dumnezeu. Toţi s-au abătut, împreună, netrebnici s-au făcut. Nu este cine să facă binele, nici măcar unul nu este. Mormânt deschis este gâtlejul lor; viclenii vorbit-au cu limbile

lor; venin de viperă este sub buzele lor; gura lor e plină de blestem şi amărăciune; iuţi sunt picioarele lor să verse sânge; pustiire şi nenorocire sunt în drumurile lor; şi calea păcii ei nu au cunoscut-o; nu este frică de Dumnezeu înaintea ochilor lor" (astfel redă cuvintele proorocilor Sfântul Apostol Pavel, Romani 3, 10-18).

Nimeni nu ştia cum să îndrepte firea omului şi s-o ridice la valoarea dinainte. Nici legea firii, nici legea scrisă, nici îndemnurile trimişilor lui Dumnezeu nu au fost în stare să tămăduiască plaga omenească. Boala neamului omenesc o putea tămădui numai Cel ce l-a făcut pe om şi prin Care toate există - numai Domnul Dumnezeu. Iar pentru aceasta a trebuit ca Dumnezeu să Se întrupeze şi să proslăvească firea noastră cea lipsită de slavă în Adam. Şi, iată, Preaînţeleptul şi Milostivul Dumnezeu îşi alege un vas din firea noastră, îl împodobeşte ca pe o biserică măreaţă şi El Însuşi Se sălăşluieşte întru el spre a împăca cu Tatăl omenirea. Şi tocmai la această mare taină a unirii Cuvântului cu trupul nostru a slujit Preacurata Fecioară Maria, Ceea ce L-a încăput în sine pe Cel Neîncăput şi L-a născut pe Răscumpărătorul lumii, Mântuitorul şi Dumnezeul nostru, Domnul Iisus Hristos. Făcătorul lui Adam a devenit noul Adam, ca să-l mântuiască pe cel vechi.

Preaslăvita Fecioară, aleasă de Dumnezeu să slujească la taina întrupării Fiului lui Dumnezeu, a fost arătată dinainte, încă din Vechiul Testament, şi Sfânta Scriptură îi atribuie multe nume, arătând virtuţile ei şi acea bucurie pe care ea o aduce lumii. Citind cu atenţie Scriptura, putem găsi răspândite peste tot proorocii în care este arătată Preasfânta Născătoare de Dumnezeu; şi, adunându-le laolaltă, putem vedea clar ce slavă a primit de la Dumnezeu Preacurata Fecioară. Sfântul prooroc Isaia, văzând-o dinainte, o numeşte „Grădină", „Fecioară", „Carte" şi, printre altele, „pecetluită". Sfântul prooroc Iezechiel o numeşte „Poartă zăvorâtă", îndreptată spre răsărit, prin care trece numai Dumnezeu. Sfântul prooroc Daniel o numeşte „Munte înalt", Sfântul prooroc Avacum o numeşte „Munte umbrit", iar Sfântul prooroc şi psalmist David o numeşte „Munte Sfânt", în care a binevoit să Se sălăşluiască Dumnezeu. Sfântul prooroc Zaharia o

numeşte „Sfeşnic de aur, împodobit cu şapte candele”. În alte locuri ale Sfintei Scripturi este numită „Scara lui Iacov”, „Toiagul lui Aaron”, „Rădăcina lui Iesei”, „Rug nemistuit”, „Masă Sfântă”, „Jertfelnic”, „Cădelniţă de aur”, „Sfânta Sfintelor”, „Tablele Legii”, „Heruvimul Slavei” şi multe alte nume îi sunt atribuite.

Şi tocmai prin această Sfântă Fecioară a fost adusă în lume bucuria. Această Fecioară a devenit Mijlocitoare între măreţia dumnezeiască şi nimicnicia noastră, fiind începutul luminii şi al milei dumnezeieşti faţă de oameni. Iar după slăvita sa Adormire, înconjurată de slavă cerească, cu cetele sfinţilor îngeri a stat înaintea ucenicilor Domnului ca o atotputernică Ajutătoare şi Rugătoare la Tronul Fiului său şi Dumnezeu, pentru toţi cei ce cu credinţă şi cu dragoste aleargă la ea şi cer ajutorul ei. „Nu avem alt ajutor, nu avem altă nădejde” - strigă către Maica Domnului Biserica lui Hristos în toată vremea, cerând Acoperământul şi ocrotirea ei. Ea a devenit acum liman de nădejde pentru toţi cei ce caută mântuirea.

După cum spune şi Sfântul Dimitrie al Rostovului, când Dreptul Judecător a voit să pedepsească toată lumea prin apele potopului, a lăsat pentru toate felurile de animale un singur mijloc de scăpare - arca lui Noe. Cine nu s-a aflat în ea, a pierit în apele potopului, iar tot cel ce a intrat în aceasta, a scăpat de la pieire. La fel şi acum, Acelaşi Judecător nemitarnic, hotărând după sfârşitul lumii să-i pedepsească pe păcătoşi prin potop de foc, i-a dat întregului neam omenesc un liman de nădejde pentru mântuire - pe Preacurata Fecioară Maria, ce-şi întinde astăzi peste noi Acoperământul milei sale. Oricine aleargă sub Acoperământul ei se poate mântui uşor, iar cel ce nu doreşte să alerge sub acest acoperământ, negreşit se va afunda cu diavolul în iazul cel de foc, care este veşnic.

Pe Preacurata Fecioară, Domnul a dăruit-o Bisericii Sale ca principală apărare a credincioşilor. Toţi împăraţii pământeşti construiesc cetăţi pentru apărarea supuşilor lor în faţa năvălirii celor de alt neam, îngrădindu-le cu ziduri înalte; aşa şi Împăratul Ceresc a

zidit pentru oamenii Săi o cetate mare, ca în această cetate, apărată de un zid puternic, robii Săi să se poată ascunde în faţa năvălirilor demonului rău.

Domnul, Cel ce a întemeiat Pământul, a zidit pe el şi cetatea Bisericii, pe care porţile iadului nu o pot birui, fiindcă cetatea aceasta este întărită pe Piatra cea din capul unghiului, Care este Însuşi Hristos Dumnezeu; şi zidul acestei cetăţi este Preabinecuvântata Fecioară Maria, zid nebiruit de nici-o putere a iadului. Ea este zid pentru creştini, este apărare în faţa tuturor vrăjmaşilor văzuţi şi nevăzuţi. Duhurile întunecate pier în faţa tăriei şi puterii ei, ca fumul de la faţa focului; de asemenea, şi vrăjmaşii cei văzuţi fug din faţa puterii ei, sau se smeresc, sau sunt biruiţi de tot.

În afară de toate acestea, ea este zid şi în faţa mâniei lui Dumnezeu, căci îi apără de ea pe cei ce se roagă ei, opreşte cu rugăciunile ei dreapta mânie a lui Dumnezeu şi o preface în milă. Atât de mari sunt grija şi iubirea Maicii Domnului faţă de neamul omenesc. După mărturia Istoriei Bisericeşti, timp de douăzeci de veacuri de existenţă a Bisericii Creştine, Preabinecuvântata Fecioară Maria a luat parte în chip nemijlocit atât la soarta Bisericii, cât şi la soarta fiecărui credincios. Ea s-a arătat credincioşilor aievea şi în vis, dându-le învăţături duhovniceşti, arătându-le evenimente viitoare, îmbărbătându-i, întărindu-i şi alinându-i.

De exemplu, Cuvioşii Serghie de Radonej şi Atanasie Atonitul au auzit din gura ei preziceri legate de viitorul luminos al mănăstirilor întemeiate de ei.

Cuviosului Serghie, Maica Domnului i-a vestit, zicând: „Rugăciunea ta pentru ucenicii şi mănăstirea ta a fost auzită. Nu te mâhni, pentru că de acum ea va avea de toate din belşug. Eu voi fi neîncetat în mănăstirea ta, păzind-o şi acoperind-o”. Cuviosul Atanasie a primit de la ea următoarea poruncă: „Nu părăsi însingurarea ta, căci eu te voi ajuta şi toate cele de trebuinţă îţi vor fi dăruite din belşug. Lavra ta va fi proslăvită între toate mănăstirile Athosului”.

Unora dintre nevoitori, Maica Domnului le-a arătat locuri pentru nevoinţele

lor. Cuviosului Kiril de la Lacul Alb, i-a spus: „La Lacul Alb îţi este gătit locul mântuirii”; Cuvioasei Maria Egipteanca, Stăpâna i-a poruncit: „Mergi dincolo de Iordan şi acolo îţi vei găsi liniştea”; de asemenea, Cuviosului Petru Atonitul, Preasfânta Fecioară i-a zis: „Tu te vei linişti pe muntele Athos”. Şi mai mult: „Pentru a sluji în libertate lui Dumnezeu, nu există alt loc mai bun decât muntele Athos. Pe acesta eu l-am primit de la Fiul Meu şi Dumnezeu ca moştenire, iar de acum muntele acesta se va numi grădina mea, căci mult iubesc acest loc. Va veni vremea când el se va umple de la un capăt la altul de călugări; şi, dacă ei vor sluji lui Dumnezeu din tot sufletul lor şi vor păzi cu credinţă poruncile Lui, de mari daruri îi voi învrednici în ziua cea mare a Fiului Meu. Încă de aici, de pe pământ, le voi uşura bolile şi ostenelile lor, şi le voi da posibilitatea să aibă cu puţine mijloace îndestulare în viaţă, voi slăbi lupta vrăjmaşului îndreptată împotriva lor, şi voi face să fie numele lor slăvit pe tot pământul”.

Un alt nevoitor atonit, Cuviosul Cosma Zografu, căutându-şi calea mântuirii sale, s-a rugat odată înaintea icoanei Maicii Domnului, zicând: „Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, roagă-te Fiului tău să mă povăţuiască pe calea mântuirii!”, şi îndată a auzit din icoană glasul Maicii Domnului: „Fiule şi Dumnezeul meu, învaţă-l pe acest rob al Tău cum să se mântuiască”. Ca răspuns la rugăciunea Împărătesei Cereşti, a ajuns la urechile Cuviosului glasul Mântuitorului Hristos: „Să se retragă din mănăstire la linişte”.

Maica Domnului are grijă de neamul creştinesc şi-i ajuta pe credincioşi în nevoile lor, chiar şi în cele mai mici - atât de mult îi iubeşte pe creştinii pe care Însuşi Domnul i-a făcut fiii ei. Iubindu-i pe credincioşi, nu îi lasă nici fără ocrotirea şi ajutorul ei binecuvântat, pentru care a arătat şi arată icoanele ei pe pământ binecredinciosului popor, prin care ea însăşi îi alină şi îi tămăduieşte pe toţi cei necăjiţi şi întristaţi ce aleargă la ea cu credinţă. Mai mult de două sute de icoane ale ei, făcătoare de minuni, a trimis pe pământ celor suferinzi, tămăduind toate bolile şi revărsând râurile milei sale.

În rândul marilor sfinţenii, proslăvite pe pământul nostru rusesc, se află şi

icoana făcătoare de minuni a Maicii Domnului de la Poceaev, a cărei pomenire se săvârşeşte pe 23 iulie. Icoana aceasta s-a proslăvit prin multe semne şi minuni; în cărţile mănăstireşti sunt însemnate cazuri ale învierii morţilor, ale izbăvirii de moarte năprasnică, de boli grele, cu neputinţă de vindecat, ale izbăvirii din robie, ale pedepsirii şi mustrării celor rătăciţi şi multe alte minuni.

Această icoană făcătoare de minuni se află la Lavra Poceaev de aproape patru sute de ani; totuşi, muntele Poceaev a fost proslăvit de Maica Domnului cu mult timp înainte, cu şase sute de ani în urmă. Mai demult, în anul 1340, când pe muntele acesta nu existau locuitori, s-au sălăşluit pe el doi călugări care, pentru viaţa lor cuvioasă, s-au învrednicit de arătarea Împărătesei Cereşti. Odată, după pravila de rugăciune, unul dintre ei şi-a dorit să urce pe vârful muntelui şi deodată a văzut o vedere minunată: pe o piatră, într-un stâlp de foc stătea Maica Domnului. Uimit, bătrânul a mers degrabă să-i vestească aceasta împreună-nevoitorului său, şi amândoi au văzut minunea. Vedenia aceasta a văzut-o şi un al treilea ales - păstorul Ioan Bosoi, care îşi păştea în vremea aceea turmele la poalele muntelui. Toţi au văzut acea vedere minunată şi au dat slavă lui Dumnezeu.

Iar pe piatra unde a stat Preasfânta Născătoare de Dumnezeu a rămas urma tălpii ei drepte, plină de apă limpede, proaspătă, ce a devenit mai târziu un izvor de tămăduire a bolilor.

După aproape două sute de ani, a trecut prin locurile acelea, venind de la Constantinopol, mitropolitul Neofit, şi la rugămintea unei femei binecredincioase, pe nume Ana Goiskaia, a poposit pentru o vreme în casa acesteia. Plecând de la ea, în semn de mulţumire pentru ospitalitatea ei, Vlădica i-a lăsat o icoană a Maicii Domnului, pe care o luase cu el din Constantinopol.

După câtva timp s-a observat că din icoană ieşea o lumină neobişnuită, apoi datorită ei s-a tămăduit fratele cel orb al Anei Goiskaia - Filip. Având evlavie faţă de această sfinţenie, Ana a dat icoana călugărilor, ce se aflau pe muntele Poceaev, şi pe

stâncă s-a zidit o biserică în cinstea Adormirii Maicii Domnului, iar în jurul ei s-a zidit o mănăstire, care s-a numit de atunci Poceaev. Tot astfel a început să se numească şi icoana, care a săvârşit mai mult de şase sute de minuni, dintre care vom aminti doar câteva.

Odinioară, un călugăr de la Poceaev, fiind înrobit de tătari, suferea cumplit în robie pentru că se afla departe de mănăstirea sa şi nu putea auzi frumoasele slujbe mănăstireşti. Odată, apropiindu-se praznicul Adormirii Maicii Domnului, s-a rugat ei cu lacrimi să-l izbăvească din robie. Şi, iată, într-o clipită a fost răpit de puterea dumnezeiască şi pus în faţa altarului din biserica Adormirii. Apoi cu inima înduioşată a adus înaintea icoanei Stăpânei Născătoare de Dumnezeu adâncă mulţumire.

Altădată, turcii au năvălit pe pământul din jurul mănăstirii Poceaev şi, apropiindu-se, au asediat mănăstirea. Călugării şi mirenii asediaţi, neavând nădejde în puterile lor, s-au rugat cu lacrimi Maicii Domnului, cerându-i apărare. Cu lacrimi şi înduioşare au strigat înaintea icoanei ei făcătoare de minuni: „Miluieşte-ne, Maica lui Dumnezeu şi ne arată nouă milele Tale cele de demult! Tu eşti Apărătoarea neamului creştinesc; nu îi lăsa să piară pe cei ce-ţi slujesc ţie!”. Apoi, când au cântat condacul Împărătesei celei alese, deasupra bisericii s-a arătat Maica Domnului cu Acoperământul larg desfăcut, acoperindu-le mănăstirea, înconjurată de o lumină puternică, cu mulţime de îngeri, îmbrăcaţi în haine ostăşeşti, cu săbii în mâini. Această vedere i-a determinat pe turci să înteţească atacul şi unii dintre ei au început chiar să arunce săgeţi în Maica Domnului şi în ostaşii cereşti, dar săgeţile s-au întors şi i-au rănit pe ei înşişi. Atunci, în tabăra turcilor s-a produs tulburare şi pe turci i-a cuprins frica, văzând că ostaşii cereşti alergau după ei; aruncând armele, turcii au luat-o la fugă, nepricinuind mănăstirii nici-un rău. Atât de minunat a fost izbăvită mănăstirea prin ocrotirea Maicii Domnului, în anul 1675.

De asemenea, a venit odată la Lavra Poceaev o fetiţă de nouă ani cu bunica ei, care era oarbă din naştere. După ce s-au rugat înaintea icoanei făcătoare de minuni, fetiţa

şi-a spălat ochii cu apă din talpa Maicii Domnului şi îndată a văzut.

Iubiţi fraţi şi surori întru Hristos, toate exemplele acestea adeveresc faptul că Maica Domnului îi iubeşte fără măsură pe cei ce aleargă la ea şi nădăjduiesc în ajutorul ei. Datoria noastră de creştini este s-o cinstim şi s-o slăvim pe Maica Domnului şi totdeauna să-i mulţumim pentru toate milele şi îndurările ei cele mari, arătate nouă şi întregului neam omenesc. Trebuie să-i fim deosebit de recunoscători Maicii Domnului pentru faptul că şi acum suntem păziţi de ea şi ne-am învrednicit de cinstea de a ne ruga în biserica aceea, în care au păşit sfintele tălpi ale Împărătesei Cereşti, şi în care odihnesc moaştele plăcutului lui Dumnezeu, Cuviosul Serghie. Să o cinstim, aşadar, pe Preasfânta Fecioară, şi să alergăm totdeauna la ea în necazurile noastre, şi să-i dăm slavă, cântându-i: Bucură-te, Ocrotitoare plină de osârdie a neamului creştinesc; bucură-te, Bucuria noastră, acoperă-ne pe noi de tot răul cu cinstitul tău Acoperământ. Amin.

Tâlcuirea evangheliei privitoare la Născătoarea de Dumnezeu şi pregătirea pentru Naşterea lui Hristos

„Cine nu te va ferici pe tine, Preasfântă Fecioară? Cine nu va lăuda Naşterea ta cea Preacurată?”. Acest imn de laudă către Maica Domnului deseori îl auzim, dragii mei, în slujba bisericească. Ce zidire plină de bucurie şi alinare pentru suflet dobândim când ne amintim de Maica Domnului! Toată viaţa ei - începând de la naştere până în zilele ei cele din urmă, până la slăvita ei Adormire - este plină de taine şi minuni şi este marcată de semnele alegerii ei deosebite de către Dumnezeu.

Maica Domnului se naşte în chip minunat din părinţi bătrâni şi neroditori, din drepţii Ioachim şi Ana, în urma rugăciunilor lor, săvârşite cu lacrimi către Dumnezeu pentru dăruirea unui prunc. Apoi, îndată ce împlineşte trei ani, este dusă la templul lui Dumnezeu unde, aflându-se în comuniune neîncetată cu Dumnezeu, este crescută într-o atmosferă religioasă spre a fi pregătită, spre a deveni vrednică de a-L zămisli şi a-L naşte pe Dumnezeu Cuvântul. Şi, îndată ce ajunge la vârsta desăvârşită, se descoperă prin ea întregii lumi taina lui Dumnezeu, cea din veac ascunsă. Din înălţimile cereşti coboară în Nazaret la Fecioara Maria, Arhanghelul lui Dumnezeu, Gavriil, şi îi vesteşte zămislirea şi naşterea din ea a Mântuitorului lumii, a Domnului nostru Iisus Hristos.

Însufleţită de această nespusă bucurie cerească, Fecioara se duce în grabă la ruda ei, la dreapta Elisabeta, precum aţi auzit din Evanghelie: „Şi în acele zile, sculându-se Maria, s-a dus în grabă în ţinutul muntos, într-o cetate a seminţiei lui Iuda. Şi a intrat în casa lui Zaharia şi a salutat pe Elisabeta” (Luca 1, 39-40). Sfinţii Părinţi tâlcuiesc, spunând că ţelul vizitei Preasfintei Fecioare la dreapta Elisabeta a fost sfinţirea Înainte-mergătorului, ce se afla încă în pântece, umplerea lui de Duhul Sfânt. „Dar nu greşim -

spun alţi tâlcuitori - dacă presupunem şi alt motiv”. Primind de la Arhanghel vestea cea minunată, Preacurata nu putea să nu împărtăşească cuiva bucuria sa, şi cel mai apropiat de ea în vremea aceea era dreptul Iosif, însă ea, spre a nu-l tulbura, a hotărât să nu-i dezvăluie taina cea dumnezeiască, şi a dorit s-o împărtăşească dreptei Elisabeta, pentru care motiv a şi plecat în ţinutul muntos, în cetatea seminţiei lui Iuda.

Pentru a înfăţişa mai bine poziţia ţinutului muntos, trebuie să avem în vedere faptul că Palestina în zilele vieţii pământeşti a lui Iisus Hristos se împărţea în patru părţi: în nord era Galileea, unde se născuse Preasfânta Fecioară, la sud se afla Iudeea, la mijloc între ele se întindea Samaria, iar la răsărit era Pereea sau, altfel spus, ţinutul de dincolo de Iordan. Iudeea, la rândul ei, era împărţită de la nord la sud de un lanţ muntos, şi era astfel alcătuită din două părţi: una muntoasă şi alta câmpenească. Partea muntoasă era locul unde se afla cetatea seminţiei lui Iuda, despre care Sfinţii Părinţi spun că era oraşul Hebron, un oraş preoţesc vechi, în care locuiau drepţii Zaharia şi Elisabeta.

Când Preasfânta Fecioară a intrat în casa lui Zaharia, ea a salutat-o cu bucurie pe Elisabeta. Salutul acesta la iudei era exprimat prin cuvintele „pace ţie”, însă pe buzele Preasfintei Maici aceste cuvinte au avut o putere deosebită, cu totul neobişnuită.

„Când a auzit Elisabeta salutarea Mariei, pruncul a săltat în pântecele ei şi Elisabeta s-a umplut de Duh Sfânt” (Luca 1, 41). Îndată ce Elisabeta a auzit cuvintele salutării Mariei, pruncul a săltat în pântecele ei. Prin cuvântul „a săltat”, Sfinţii Părinţi înţeleg mişcarea plină de bucurie a pruncului în pântece, datorată lucrării Duhului Sfânt, de Care dreapta Elisabeta s-a umplut în clipa aceea.

Prin lucrarea Sfântului Duh, Elisabeta a recunoscut-o pe Maica lui Dumnezeu în Preacurata Fecioară. „Şi cu glas mare a strigat şi a zis: Binecuvântată eşti tu între femei şi binecuvântat este rodul pântecelui tău. Şi de unde mie aceasta, ca să vină la mine Maica Domnului meu? Căci iată, cum veni la urechile mele glasul salutării tale, pruncul a săltat de bucurie în pântecele meu” (Luca 1, 42-44). Dreapta Elisabeta, din insuflarea Sfântului

Duh, o salută pe Preasfânta Fecioară nu ca pe sărmana fecioară, pe care ea o ştia, ci ca pe adevărata Maică a lui Dumnezeu. Numind-o „binecuvântată între femei”, ea repetă cuvintele Sfântului Arhanghel Gavriil, ceea ce nu a putut să nu o mire pe Fecioara Maria. Iar când a spus: „binecuvântat este rodul pântecelui tău”, mai mult a mirat-o pe Preasfânta Fecioară, pentru că nimeni în afară de ea nu ştia această taină, pe care i-o vestise Arhanghelul.

Bucurându-se, dreapta Elisabeta o întreabă pentru care merite sau fapte bune s-a învrednicit de o asemenea milă, ca să vină la ea Maica Domnului?

„Şi fericită este aceea care a crezut că se vor împlini cele spuse ei de la Domnul” (Luca 1, 45) - o fericeşte ea pe Preasfânta Fecioară, pentru că aceasta a crezut fără îndoială cuvintele Binevestitorului. Înaintea ochilor ei se afla în vremea aceea pedeapsa lui Dumnezeu, care venise pentru necredinţa soţului ei, a dreptului Zaharia. De aceea o fericeşte Elisabeta cu atâta însufleţire pe Fecioară şi spune că negreşit se vor împlini cele spuse ei, că Se va naşte din ea Hristos Mântuitorul şi împărăţia Lui nu va avea sfârşit.

Şi a zis Maria: „Măreşte sufletul meu pe Domnul. Şi s-a bucurat duhul meu de Dumnezeu, Mântuitorul meu, că a căutat spre smerenia roabei Sale. Că, iată, de acum mă vor ferici toate neamurile” (Luca 1, 46-48). În stare de fericire şi bucurie duhovnicească, Preasfânta Fecioară, tot din insuflarea Duhului Sfânt, rosteşte cuvintele prooroceşti, pe care atât de des le auzim. Ea se bucură de Dumnezeu, Mântuitorul său şi al întregii lumi, a Cărui venire în lume se apropie. Cu cât mai aproape este binele şi cu cât mai mare este el, cu atât mai vie este bucuria. Izvorul bunătăţilor cereşti şi pământeşti este în pântecele feciorelnic al Preasfintei; putea ea să nu se bucure cu mare bucurie de Domnul? Unde este Dumnezeu, acolo este adâncul bucuriei şi soarele veseliei străluceşte veşnic.

Dar, bucurându-se de mărirea ei, ea atribuie toată această bunăvoire a Domnului faţă de ea nu virtuţilor ei, ci numai milei lui Dumnezeu. „Că mi-a făcut mie

mărire Cel Puternic” (Luca 1, 49). Prin ce s-a făcut vrednică de această milă? Fiind împodobită cu toate virtuţile, mai cinstită decât Heruvimii, nu spune nimic despre meritele şi virtuţile sale, ci spune numai că Domnul a căutat spre smerenia roabei Sale. Prin „smerenie”, Sfinţii Părinţi înţeleg aici nu virtutea smereniei, pe care oricum nu ar fi arătat-o Preasfânta Fecioară, cea mai smerită dintre toți oamenii, ci starea sau poziţia umilă a omului de rând în societate. Preasfânta Fecioară era într-adevăr cea mai săracă dintre toate fecioarele din Israel şi totodată o necunoscută, dar acum, când Dumnezeu a căutat la ea, la umilinţa ei, a devenit cea mai slăvită dintre toate.

Cuvintele prooroceşti, rostite de ea din insuflarea Duhului Sfânt - „Că, iată, de acum mă vor ferici toate neamurile” - sunt adeverite de întreaga istorie a celor două mii de ani de existenţă a Bisericii Creştine. Cu adevărat, numele Maicii Domnului este învăluit de slavă şi înconjurat de evlavie şi niciunuia dintre sfinţi nu i s-au rânduit în Biserică atâtea sărbători, nici nu i s-au închinat atâtea cântări şi slujbe dumnezeieşti câte i s-au rânduit şi i s-au închinat Preacuratei Fecioare Maria. Vreme de douăzeci de veacuri, din generaţie în generaţie, oamenii credincioşi o cinstesc pe Maica Domnului şi aleargă la ea în nevoile şi necazurile lor, ca la o Atotputernică Apărătoare şi Ajutătoare.

Iată că şi la noi au ajuns aceste cuvinte prooroceşti, şi avem cinstea de a o slăvi pe Ocrotitoarea noastră cerească. Şi cum să nu o fericim şi să nu o cinstim pe Preasfânta Fecioară, care prin naşterea sa a adus în lume cea mai mare bucurie! Ea L-a născut pe Mântuitorul lumii, a Cărui Naştere slăvită o vom prăznui luminos în curând. Steaua Betleemului deja s-a ivit pe cer şi arată întregii lumi calea spre Izvorul vieţii noastre - dumnezeiescul Prunc Hristos, Cel născut pentru mântuirea noastră.

Am intrat deja în pridvorul acestui mare eveniment şi, prin post şi rugăciune, ne gătim pentru întâmpinarea Mântuitorului. Precum protopărinţii şi drepţii Vechiului Testament au aşteptat şi s-au gătit pentru primirea Răscumpărătorului timp de cinci mii de ani şi jumătate, aşa şi Sfânta Biserică a rânduit înaintea praznicului Naşterii lui Hristos

cinci săptămâni şi jumătate de post, ca prin înfrânarea noastră, precum protopărinţii, prin aşteptarea cea chinuitoare, curăţindu-ne sufletul şi trupul, să fim vrednici de întâmpinarea marii zile a Naşterii Mântuitorului.

Chemându-ne la săvârşirea postului, Biserica ne cheamă în zilele lui şi la rugăciune osârduitoare. Spre a ne deştepta acum la rugăciune, să cugetăm, dragii mei, neîncetat, iată la ce: Fiul lui Dumnezeu, Cel Unul-Născut lasă acum cerul şi Se micşorează pe Sine până acolo încât Se naşte într-o peşteră, unde sălăşluiesc vitele şi este aşezat nu în leagăn, ca pruncii obişnuiţi, ci în iesle. Pentru cine Se umileşte atât de mult Domnul, înaintea Căruia tremură Heruvimii şi Serafimii, şi se clatină temeliile pământului? Pentru noi, păcătoşii şi netrebnicii, pentru că Îi suntem dragi şi ne iubeşte cu nespusa Lui dragoste dumnezeiască.

Simţiţi adânc toate acestea şi vă umiliţi şi Îl iubiţi din tot sufletul pe Cel ce vă iubeşte la nesfârşit. Iar pentru ca şi postul să ne fie de folos, să ne amintim învăţătura Bisericii cu privire la săvârşirea lui. Biserica ne îndeamnă să ţinem postul bineplăcut Domnului, căci postul adevărat înseamnă depărtare de rele, înfrânarea limbii, alungarea mâniei, lepădarea poftelor, a vorbăriei deşarte, a minciunii şi a călcării jurământului; lipsa acestora înseamnă post adevărat şi bineplăcut. Postul trupesc nu este necesar tot timpul, însă postul lăuntric este necesar în toată ziua şi în tot ceasul. Postul trupesc începe şi se sfârşeşte, însă postul duhovnicesc este neîntrerupt şi trebuie să se sfârşească doar odată cu viaţa noastră când, dezbrăcându-ne de trupul cel muritor, ne vom îmbrăca în nemurire şi nepătimire.

Aşadar, de voiţi să ţineţi post adevărat, mai întâi de toate înfrânaţi-vă limba de la tot cuvântul cel deşert, cu atât mai mult de la cel urât şi necuviincios. Începeţi postul duhovnicesc cu acest mic mădular trupesc, care este totodată şi marele nostru vrăjmaş. Biruindu-l pe el, vă veţi putea înfrâna tot trupul vostru; în caz contrar, limba vă va târî, ca un cal sălbatic, cu tot cu postul vostru prin hăţişurile minciunii, ale clevetelii, ale

osândirii, ale răutăţii şi ale vicleniei.

Voiţi să ţineţi post adevărat? Lăsaţi - odată cu mâncarea - toată ura, pizma şi cearta şi fiţi în toate şi faţă de toţi blânzi, liniştiţi, smeriţi, binevoitori şi iubitori; acestea le cere însăşi perioada postului. Voiţi să ţineţi post adevărat? Înlăturaţi odată cu bucatele şi toate celelalte patimi şi pofte trupeşti, care aduc mai mare vătămare sufletului, decât aduce îmbuibarea trupului.

Şi, în sfârşit, de voiţi să ţineţi post adevărat, bine-plăcut Domnului, nu uitaţi să vă împodobiţi sufletul cu faptele milei. Ajutaţi după puteri celui sărac, alinaţi pe cel nenorocit, cercetaţi pe cel bolnav. Alegeţi şi împliniţi măcar una dintre aceste virtuţi şi-L veţi întâmpina cu bucurie pe Hristos Mântuitorul, Ce Se naşte, simţind în sufletul vostru aceeaşi bucurie, pe care a simţit-o Preasfânta Fecioară Maria, şi împreună cu ea negreşit veţi glăsui: Măreşte sufletul meu pe Domnul. Şi s-a bucurat duhul meu de Dumnezeu, Mântuitorul meu! Amin.

Despre lăsarea în voia lui Dumnezeu

Anul 1963, săptămâna a 7-a după Cincizecime

Iubiţi fraţi şi surori întru Hristos! Preacurata Fecioară Maria, cât a trăit pe pământ, a fost împodobită cu multe virtuţi creştineşti, prin care a şi aflat milă la Dumnezeu şi pentru care este fericită acum de toate neamurile omeneşti. Printre multele şi minunatele ei virtuţi, a strălucit mai mult ca soarele virtutea supunerii faţă de voia lui Dumnezeu. „Iată roaba Domnului. Fie mie după cuvântul tău” (Luca 1, 38) - i-a răspuns Preasfânta Fecioară Maria Arhanghelului Gavriil, celui ce i-a binevestit zămislirea cea fără sământă şi naşterea din ea prin pogorârea Duhului Sfânt, a Dumnezeu-Omului Iisus, a Fiului lui Dumnezeu. În acest răspuns al Preasfintei Fecioare se vede supunerea totală, necondiţionată faţă de voia lui Dumnezeu, iar exemplul Născătoarei de Dumnezeu trebuie să fie negreşit urmat şi de noi. Să ne supunem şi noi, asemenea ei, voii lui Dumnezeu, în toate faptele noastre şi în toate întâmplările vieţii.

Ce gânduri ne îndeamnă la supunerea totală faţă de voia lui Dumnezeu? Mai întâi de toate, Dumnezeu este atotprezent şi atotînţelept - toate le ştie şi le îndreaptă spre mai bine, iar noi suntem neprevăzători, lipsiţi de chibzuinţă în judecăţile noastre, şi nu numai că nu putem pătrunde în viitor, dar uneori nu pătrundem nici în prezentul care este lângă noi şi se vede clar, şi ne facem planuri în dauna noastră.

Dumnezeu este atotputernic şi nimic nu este pentru El cu neputinţă, iar noi suntem neputincioşi şi pentru noi multe sunt cu neputinţă de înfăptuit din pricina mărginirii firii noastre. Dumnezeu este bun şi ne doreşte tuturor tot binele şi mântuirea, iar noi suntem răi şi răzvrătiţi şi, de aceea, ne dorim cel mai adesea ceea ce este vătămător sufletului şi potrivnic lui Dumnezeu. Aşadar, cum să nu ne lăsăm cu totul în voia Lui?

Chiar dacă prin judecăţile lui Dumnezeu se năruiesc dorinţele şi planurile noastre dragi, cu toate acestea nu trebuie să cârtim, să ne descurajăm. Înţelepciunea lui Dumnezeu ştie pe cine şi pe ce cale să-l ducă spre ţelul menit lui.

De obicei, toţi ne dorim să avem sănătate, să nu suferim pe patul de boală, să ne deosebim prin frumuseţe şi forţă trupească, prin aptitudini sufleteşti, să ocupăm în societate cele mai înalte şi onorabile funcţii şi să ne bucurăm de faimă, să nu trăim în umbră şi, în sfârşit, ne dorim să avem bogăţie, să nu ducem lipsă de nimic şi să nu trăim în sărăcie. Cugetul nostru trupesc ne insuflă să dobândim aceste lucruri lumeşti, iar omul cârteşte faţă de calea sa în cazul neîmplinirii dorinţelor sale, cârteşte faţă de Dumnezeu, îl pizmuieşte pe aproapele său, şi la urma urmelor rezultă răul, păcatul. Dar să judece fiecare în sinea sa, îndrăzneşte cineva dintre noi să spună că el este vrednic de o soartă mai bună decât cea pe care i-a dăruit-o Dumnezeu? „Dar, omule, tu cine eşti care răspunzi împotriva lui Dumnezeu? Oare făptura va zice Celui ce a făcut-o: *De ce m-ai făcut aşa*? Sau nu are olarul putere peste lutul lui, ca din aceeaşi frământătură să facă un vas de cinste, iar altul de necinste?" - spune Sfântul Apostol Pavel (Romani 9, 20-21).

Dreapta judecată a lui Dumnezeu răsplăteşte fiecăruia, dând ceea ce găseşte că este mai corect, mai bun. Cine dintre noi îndrăzneşte să afirme că, fiind fericit, s-ar purta mai bine, mai cinstit, mai cuviincios şi mai cu frică de Dumnezeu? Experienţa de veacuri ne arată contrariul; fericirea totdeauna îl strică, îl înfumurează pe om, iar nefericirea îl trezeşte, îl smereşte. Având neîncetat sănătate şi bunăstare, bogăţie şi onoruri, omul, chiar şi cel cu minunate daruri sufleteşti, poate începe foarte uşor să se înfumureze, să se înalţe sufleteşte şi să devină mândru, distant, iubitor de stăpânire, avar, desfrânat şi chiar apostat. Istoria poporului evreu, a regilor lui, David şi Solomon, şi de asemenea istoria lui Nabucodonosor şi povestirea despre Evloghie, tăietorul în piatră, adeveresc lucrul acesta.

Evloghie, cât a fost tăietor în piatră, muncea toată ziua şi nu mânca nimic până seara, iar seara, întorcându-se acasă, căuta pe cei sărmani şi străini, îi aducea sub

acoperişul său şi îi hrănea. Această rânduială a vieţii o ţinea încă din tinereţe şi a ţinut-o până la bătrâneţe. Odată, Cuviosul avva Daniil din Pustia Sketică, minunându-se de neobişnuita bunătate a lui Evloghie, şi-a zis în sinea sa: „Ce s-ar întâmpla cu acest om dacă ar fi bogat? Cât bine ar face el atunci tuturor!”. Cugetând la aceasta, a început avva să-L roage pe Dumnezeu să-l răsplătească pe Evloghie cu bogăţie. Trei săptămâni a postit bătrânul şi a făcut cu osârdie rugăciuni, şi iată, i s-a arătat în vis un Tânăr deosebit de frumos, care i-a spus: „Mai bine este pentru Evloghie să rămână aşa cum este el acum; totuşi, pentru rugăciunea ta puternică, săvârşită pentru el, îl voi înzestra cu bogăţie, dar numai dacă te vei pune tu chezaş pentru sufletul lui” - şi în scurt timp printr-o minune, Evloghie, într-adevăr, s-a îmbogăţit. Dar ce s-a întâmplat cu el? Bogătaşului a început să i se pară strâmtă căsuţa lui şi înjositoare meseria dinainte; pleacă la Ţarigrad şi îşi cumpără acolo o casă mare şi frumoasă, intră în legătură cu înalţii demnitari şi el însuşi devine, în cele din urmă, demnitar, dintr-un om harnic devine un trândav nepăsător, dintr-un om bun şi primitor de străini devine un îngâmfat şi un om crud la inimă, căci le porunceşte slugilor să-i gonească pe străini, iar pe cerşetorii cei sâcâitori să-i bată chiar. Iată cum au schimbat bogăţia şi onorurile firea lui Evloghie!

Regele evreu Solomon era mai înţelept decât toţi cei ce trăiau pe pământ şi totodată era mai bogat şi mai slăvit decât toţi, însă nici înţelepciunea nu l-a păzit de la căderile şi slăbiciunile care se află în toţi oamenii. Iată de ce mărturiseşte regele David înaintea lui Dumnezeu: „Bine este mie că m-ai smerit; Mai înainte de a fi umilit, am greşit; pentru aceasta cuvântul Tău am păzit” (Psalmii 118, 71; 67). La fel şi despre evrei, Cuvântul lui Dumnezeu vesteşte: „A mâncat Iacov, s-a îngrăşat Israel şi s-a făcut îndărătnic; îngrăşatu-s-a, îngroşatu-s-a şi s-a umplut de grăsime; a părăsit pe Dumnezeu, Cel ce l-a făcut şi a dispreţuit cetatea mântuirii sale” (Deuteronomul 32, 15). Când Domnul îi pedepsea pe evrei prin războaie şi alte nenorociri, ei se întorceau la El, îşi aduceau aminte că El era scăparea lor; iar când trăiau în linişte, belşug şi bunăstare, uitau iarăşi de Dumnezeu şi se depărtau de Ziditorul lor.

Iar în ceea ce îl priveşte pe Nabucodonosor, acesta, fiind împăratul Babilonului, şezând pe tronul împărătesc şi fiind împodobit cu laurii multelor sale biruinţe, s-a îngâmfat şi i s-a năzărit că este asemenea Celui Preaînalt, nevoind să recunoască asupra sa puterea Atotţiitorului. Dar, iată, Domnul îl smereşte până la starea de asemănare cu dobitoacele şi acelaşi Nabucodonosor se trezeşte şi începe a-L slăvi pe Domnul şi a spune în auzul tuturor că Cel Preaînalt are stăpânirea peste împărăţia oamenilor şi o dă cui voieşte... şi nimeni nu poate să-L împiedice la lucrul Lui şi să-I zică: „Ce faci Tu?” (Daniel 4, 22; 32). Vedeţi ce diferenţă este în gândurile, simţămintele şi faptele omului atunci când omului i se schimbă starea? Când este fericit - se înfumurează, uită de Dumnezeu, iar în nenorocire îşi vine în fire, se smereşte şi îşi aminteşte de Creatorul său.

Unui pustnic evlavios, care dorea să afle de ce a voit Pronia lui Dumnezeu să-l răpească prin moarte năprasnică pe singurul fiu al unui creştin milostiv şi primitor de străini, îngerul i-a descoperit că, de ar fi ajuns copilaşul acelui om la vârsta desăvârşită, ar fi devenit tâlhar, l-ar fi făcut de ruşine pe tatăl său şi el însuşi ar fi pierit sufleteşte, iar tatăl său ar fi trebuit să răspundă pentru el la înfricoşata Judecată a lui Dumnezeu. Dar, aşa, a murit nevinovat şi se va învrednici de împărăţia lui Dumnezeu şi nu îl va lipsi de răsplătire pe tatăl său.

Aşa şi noi, dragii mei, trebuie să ţinem minte că, atunci când Dumnezeu Atotştiutorul hotărăşte oamenilor o soartă sau alta, are ca ţel principal felul în care să-l ducă mai uşor pe fiecare dintre noi la mântuirea veşnică. Atotştiutorul Dumnezeu ştie că această cale largă şi lată a bunăstării, a bogăţiei, a îndestulării, a sănătăţii, a slavei şi a desfătărilor duce negreşit la pieire, iar calea cea strâmtă şi îngustă a ostenelilor, a lipsurilor, a necazurilor şi a nenorocirilor, dimpotrivă, duce la mântuire. De aceea El trimite fiecărui om mai multe necazuri decât bucurii, mai multe pierderi decât câştiguri, mai multe osteneli şi lacrimi decât tihnă şi desfătări; tocmai de aceea şi la cei mai fericiţi

oameni din lumea aceasta, oricare ar fi ei, toate bucuriile sunt amestecate cu amărăciunea, toate alinările şi desfătările sunt otrăvite cu tristeţea şi plictiseala; liniştea lor aparentă deseori este năruită de neliniştea lăuntrică.

Aşadar, supunându-ne voii lui Dumnezeu, să ne mulţumim cu acea soartă pe care o primim de la El, zicând: Domnul a dat, Domnul a luat; fie numele Domnului binecuvântat! (Iov 1, 21), crezând cu adevărat că fără voia Lui nici-un fir de păr din capul nostru nu va pieri (Luca 21, 18), şi că toate împrejurările vieţii noastre Tatăl Ceresc le-a îndreptat şi le va îndrepta mereu spre adevărata noastră bunăstare şi mântuire. Să stăm cu duhul liniştit în toate schimbările vieţii, văzând în împrejurările favorabile mila şi darul lui Dumnezeu, iar în cele nefavorabile - mustrarea nevredniciei noastre, curăţirea şi pregătirea noastră pentru mai bine.

Aşadar, iubiţi fraţi şi surori, urmând Preacuratei Fecioare Maria, să primim cu supunere soarta noastră pământească, ţinând minte că Domnul este foarte milostiv către cel ce se supune hotărârilor Proniei Lui fără nici-o condiţie. Preasfânta Fecioară Maria pentru supunerea ei a fost proslăvită şi preamărită mai mult decât Îngerii şi Arhanghelii, astfel că acum nu numai neamul omenesc îi slujeşte şi se închină ei, ci şi cetele Puterilor celor fără de trup o slăvesc cu multă evlavie. Acest lucru îl adevereşte şi evenimentul bisericesc, pomenit astăzi şi legat de minunata arătare şi lucrare a Sfântului Arhanghel Gavriil.

Iată ce se povesteşte despre acest eveniment la Sfântul Munte Athos. La sfârşitul veacului al 10-lea, la Athos, într-o chilie pustnicească, se nevoia împreună cu ucenicul său un ieromonah bătrân. Odată, acesta a plecat la priveghere la o biserică din Kareia şi l-a lăsat pe ucenic în chilie, poruncindu-i ca la vremea rânduită să săvârşească slujba singur. În timpul nopţii a venit la ucenic un monah necunoscut şi a rămas să înnopteze la el. Când a venit vremea dumnezeieştii slujbe, amândoi s-au aşezat la rugăciune şi au început a-L slăvi pe Domnul. În timpul cântării a noua a canonului,

ucenicul bătrânului ieromonah a voit să cânte obişnuita cântare a Sfântului Cosma Maium „Ceea ce eşti mai cinstită decât Heruvimii...”, însă oaspetele deodată a început să cânte o cântare nouă şi necunoscută lui: „Cuvine-se cu adevărat să te fericim, Născătoare de Dumnezeu, cea pururea fericită şi prea nevinovată şi Maica Dumnezeului nostru”, la care a adăugat şi „Ceea ce eşti mai cinstită” până la sfârşit.

Înduioşat şi mişcat de această cântare nouă şi minunată, ucenicul a început a-l ruga pe străin să-i scrie şi lui cuvintele ei, ca şi el s-o poată slăvi astfel pe Născătoarea de Dumnezeu. „Nici noi, nici înaintaşii noştri - a spus el - până acum niciodată nu am auzit o asemenea cântare”. Necunoscutul i-a cerut hârtie şi cerneală, însă în chilie nu exista aşa ceva. Atunci oaspetele a luat o plăcuţă de piatră şi a scris pe ea cu degetul toată cântarea pomenită. Piatra s-a înmuiat ca ceara sub mâna făcătoare de minuni a tainicului necunoscut şi cuvintele rugăciunii s-au imprimat adânc pe plăcuţă. După ce a terminat de scris, oaspetele a spus: „De acum să cântaţi mereu aşa şi voi, şi toţi dreptslăvitorii creştini”, apoi a spus că îl cheamă Gavriil şi dintr-odată, ca un fulger, s-a făcut nevăzut. Plăcuţa cu cântarea imprimată pe ea a fost dusă apoi la Constantinopol, şi de acolo s-a dat de veste tuturor Bisericilor despre minunea întâmplată şi despre introducerea cântării îngereşti în rânduiala slujbelor bisericeşti în cinstea Maicii Domnului. Iar icoana, înaintea căreia Arhanghelul Gavriil (şi, precum crede Biserica, tocmai el a fost) a cântat în chilia călugărului atonit minunata cântare cerească, în loc să se mai numească „Miluitoarea”, a început a se numi „Cuvine-se cu adevărat”.

Iubiţi fraţi şi surori, datoria noastră este să o slăvim şi să o iubim pe Maica Domnului, iar ea, Atotmilostiva, cu dragoste va răspunde la dragostea noastră şi ne va acoperi pe noi de tot răul. Aşadar, să ne rugăm ei totdeauna, şi dimineaţa şi seara; şi astăzi să strigăm la ea şi să-i cântăm: Bucură-te, Bucuria noastră, acoperă-ne pe noi de tot răul cu cinstitul tău Acoperământ! Amin.

Anul 1963, săptămâna a 7-a după Cincizecime

Maica Domnului - Steaua de dimineață, care prevesteşte arătarea Soarelui Dreptății, a Mântuitorului Hristos

Anul 1964, săptămâna a 2-a a Postului Mare

„Cine nu te va ferici pe tine, Preasfântă Fecioară? Cine nu va lăuda Naşterea ta cea Preacurată?”. Cu aceste cântări pline de bucurie, iubiţi fraţi şi surori întru Hristos, toate marginile lumii creştineşti o laudă şi o preamăresc pe Preacurata Fecioară Maria, care s-a învrednicit să Îl încapă în sine pe Cel Neîncăput şi să devină Maica Dumnezeului Celui Preaînalt, iar prin aceasta să ajute la mântuirea noastră.

Când şarpele viclean, ispititorul, a izbutit să îi înşele pe primii oameni şi astfel să năruiască fericirea lor din Rai, când moartea a devenit soarta întregii omeniri, atunci Dumnezeu Atotmilostivul a binevoit să semene o nouă sămânţă a vieţii şi a mântuirii în omenirea care se pierdea. Când l-a osândit pe şarpele ispititor, Domnul a spus: „Duşmănie voi pune între tine şi între femeie, între sămânţa ta şi sămânţa ei; aceasta îţi va zdrobi capul” (Facerea 3, 15). Şi din această clipă înţelepciunea lui Dumnezeu începe să clădească mântuirea neamului omenesc, pregătind-o şi pe Femeia care să-L poată încăpea pe Cel Neîncăput.

Dar, oare, era cu putinţă să găsească aşa de grabnic în omenirea cea molipsită de otrava păcatului, o femeie atât de curată şi neîntinată, încât Cel mai Sfânt decât toţi sfinţii să poată deveni sămânţa ei? Au trecut ani, veacuri, milenii şi Nădejdea neamurilor - Mântuitorul - nu S-a arătat pe pământ. Păcătosul neam omenesc, fiind vinovat înaintea lui Dumnezeu şi negăsind jertfa care să-L înduplece pe Dumnezeu asupra păcatelor sale, căzuse sub povara blestemului lui Dumnezeu, şi răbda tot felul de nenorociri şi suferinţe pentru vina sa. Neamul omenesc, odată ce s-a poticnit, s-a abătut din ce în ce mai mult de

la adevărata cale a lui Dumnezeu, rătăcindu-se şi rămânând în întunericul vieţii păcătoase. Mai mult de cinci mii de ani a durat această noapte duhovnicească, în care a petrecut omenirea, săvârşind toate faptele cele urâte, de ruşine şi întunecându-şi cu desăvârşire raţiunea şi judecata sa.

Iată cum au vorbit despre aceste vremuri proorocii Vechiului Testament: „Nu este drept nici unul; nu este cel ce înţelege, nu este cel ce caută pe Dumnezeu. Toţi s-au abătut, împreună, netrebnici s-au făcut. Nu este cine să facă binele, nici măcar unul nu este. Mormânt deschis este gâtlejul lor; viclenii vorbit-au cu limbile lor; venin de viperă este sub buzele lor; gura lor e plină de blestem şi amărăciune; iuţi sunt picioarele lor să verse sânge; pustiire şi nenorocire sunt în drumurile lor; şi calea păcii ei nu au cunoscut-o; nu este frică de Dumnezeu înaintea ochilor lor ”(Romani 3, 10-18).

Aşadar, în zilele din urmă, când „sămânţa răului” atinsese culmile ei cele mai înalte, când, după cât se părea, nu mai era cu putinţă să se vadă biruinţa binelui asupra răului, Pronia lui Dumnezeu o arată lumii pe Fecioara cea curată, ce se dovedeşte vrednică de a deveni Maica Răscumpărătorului - a Dumnezeu-Omului. Se poate să nu se bucure oamenii la vederea cu ochii credinţei a acestui eveniment aducător de bucurie? Căci a venit sfârşitul suferinţelor omeneşti şi este aproape vremea împăcării oamenilor cu Dumnezeu! Ea s-a arătat ca Steaua de dimineaţă, care străluceşte în întunericul păcatului şi vesteşte lumii că după ea va răsări curând Soarele duhovnicesc - Hristos Mântuitorul, Cel ce prin învăţătura Sa dumnezeiască îi va lumina pe toţi cei ce vor veni la El.

Născând pe Dumnezeu-Cuvântul, Preacurata Fecioară Maria a devenit Maica lui Dumnezeu, însă ea este totodată şi Maica întregului neam omenesc şi îndeosebi a neamului creştinesc, şi mijloceşte pentru noi ca pentru fiii ei. Iar noi trebuie să o cinstim pe ea după vrednicie ca pe Maica lui Dumnezeu şi Maica noastră Cerească; Domnul i-a numit „fraţii săi” pe toţi cei ce cred în El (Matei 12, 50; Luca 8, 21), prin urmare, toţi creştinii prin harul lui Dumnezeu sunt fiii Maicii Domnului. Iar ea, dragii mei, se

îngrijeşte de fiii săi şi se roagă pentru ei, luând parte cu adevărat la soarta fiecărui creştin încă de la naşterea lui până în cele din urmă zile ale vieţii lui. Odată, Sfântul Andrei cel nebun pentru Hristos a fost răpit la cer, unde a văzut mulţimea sfinţilor locuitori cereşti, însă nu a văzut-o pe Maica Domnului. Când a întrebat: „Unde este, dar, Împărăteasa Cerească?" - îngerul i-a răspuns că ea este pe pământ, îi alină pe cei necăjiţi, îi ajută pe cei bolnavi şi pe toţi cei aflaţi în necazuri şi nenorociri.

Maica cea bună a Bunului împărat, Împărăteasa Cerească, a lăsat pe pământ icoanele sale ca semn al iubirii ei faţă de pământeni, prin care arată nenumăratele mile şi revarsă râurile de minuni ale bunătăţii sale tuturor celor ce aleargă cu credinţă şi evlavie la ea.

Astăzi se prăznuieşte pomenirea icoanei Maicii Domnului din Rjev, a cărei istorie este următoarea. În anul 1539, în satul Klocika, judeţul Rjev, gubernia Tver, doi hoţi au plănuit să fure doi cai din satul vecin. După ce i-au furat, au plecat să-i vândă la un târg, ce se afla departe de ei. Cu puţin înainte de a ajunge la târg, hoţii au ascuns caii în pădure şi au plecat mai departe. Şi, iată, mergând prin pădure, au văzut deodată într-un copac o icoană a Maicii Domnului; minunându-se de aceasta, s-au întors acasă şi i-au spus unui consătean ceea ce au văzut.

Pentru cercetarea acelui semn minunat, a fost trimis un călugăr cu numele Ştefan care, ajungând la locul arătat împreună cu o sută de enoriaşi, a văzut într-unul dintre copaci o cruce, şi la o oarecare depărtare de ea - icoana Maicii Domnului, atârnând într-un pin. Îndată ce Ştefan a luat icoana de acolo, s-a auzit un zgomot neobişnuit de puternic şi din icoană a început să strălucească o lumină neobişnuită; în acelaşi timp, datorită ei a primit tămăduire un om dintre cei ce se aflau acolo şi care avea picioarele bolnave. Iar când au început să slujească înaintea icoanei un moleben cu sfinţirea apei, îndată după săvârşirea acestuia, o fetiţă oarbă a început să vadă, şi o mulţime de alte minuni s-au săvârşit atunci datorită icoanei, numai într-o săptămână - douăzeci şi şapte la

număr.

Cât a stat icoana în acel loc, râuri de minuni au izvorât din ea, însă numai o sută cincizeci de tămăduiri primite de la această icoană au fost scrise.

Totuşi, minunile nu au încetat nici după aceea; când icoana a fost dusă la Moscova, a arătat semne minunate şi acolo, tămăduind feluriţi bolnavi şi neputincioşi. În cinstea ei s-a construit în Moscova o biserică, şi s-a hotărât ca în ziua a 11-a a lunii iulie să se săvârşească procesiune religioasă.

Apoi, când s-a făcut o copie a icoanei, originalul a fost trimis înapoi în gubernia Tver.

Şi noi, oare, dragii mei, să nu o cinstim pe Maica Domnului, când ea ne iubeşte atât de mult?! Să o iubim, aşadar, şi să o cinstim, căci îi suntem atât de îndatoraţi! Să alergăm mereu la ea în nevoile noastre şi ea va împlini toate cererile noastre. Bucură-te, Maica Dumnezeului Celui Preaînalt, bucură-te, Ocrotitoare plină de osârdie a neamului creştinesc! Amin.

Anul 1964, săptămâna a 2-a a Postului Mare

Despre urmarea virtuților Maicii Domnului

„Bucură-te, ceea ce eşti plină de har, Domnul este cu tine. Binecuvântată eşti tu între femei” (Luca 1, 28). Cu aceste cuvinte a salutat-o Trimisul Ceresc pe Preasfânta Fecioară, aducându-i vestea cea bună a naşterii din ea a Mântuitorului lumii. Ca răspuns la această salutare îngerească, auzim cuvintele prooroceşti, pe care Preasfânta Fecioară Maria le-a vestit rudei sale, dreapta Elisabeta. Cuvintele acestea nu au fost grăite datorită însufleţirii ei din acel moment, ci datorită umbririi ei de harul Duhului Sfânt. „Că, iată, de acum mă vor ferici toate neamurile” (Luca 1, 48) - iată cuvintele prooroceşti, adeverite de-a lungul a două milenii, căci toate marginile lumii o slăvesc pe Preacurata, ca pe Maica lui Dumnezeu, o preamăresc ca pe Cea mai cinstită decât Heruvimii şi mai slăvită fără de asemănare decât Serafimii, şi o fericesc ca pe Apărătoarea neamului creştinesc.

Noi, cei ce credem în Hristos, trebuie să ne socotim fericiţi şi să ne bucurăm duhovniceşte că avem o aşa de mare comoară duhovnicească, şi trebuie să o păzim cu grijă să nu ne-o răpească vrăjmaşul. Noi trebuie să o iubim pe Maica Domnului, trebuie să o cinstim, să o ascultăm, şi prin toate mijloacele să o preamărim prin faptele noastre bune şi prin exemplele bunei noastre vieţi creştineşti. Cea mai bună laudă a Maicii Domnului din partea noastră este ca noi să ne sârguim a urma viaţa ei cea plăcută lui Dumnezeu şi virtuţile ei. Iar pentru aceasta trebuie să cunoaştem în chip desăvârşit viaţa ei pământească şi virtuţile, cu care ea a fost împodobită şi mulţumită cărora s-a învrednicit de o aşa mare cinste - de a deveni Maica Domnului şi a Mântuitorului nostru Iisus Hristos, ca, luând seama la viaţa ei, să o urmăm şi noi după puteri şi să luăm de la ea lecţii de evlavie creştină, căci avem ce învăţa.

Mai întâi de toate, începând cu naşterea ei, nu se poate să nu observăm că nu a

fost o naştere obişnuită, asemenea naşterii obişnuite din părinţi trupeşti, ci a fost rodul rugăciunilor săvârşite cu lacrimi fierbinţi de nişte părinţi neroditori, căci ei, după multe mâhniri şi rugăciuni, au cerut un prunc şi au făgăduit că-l vor închina lui Dumnezeu, şi ca răspuns la rugăciunea lor Domnul le-a dăruit o Pruncă binecuvântată, ce a fost nu numai alinare pentru ei, dar şi bucurie pentru întreaga lume. Iată câtă putere au rugăciunile părinteşti, care ne învaţă şi pe noi să alergăm mai des la rugăciune - în toată vremea, în toate împrejurările vieţii noastre. Pronia lui Dumnezeu a hotărât dinainte ca fiica drepţilor Ioachim şi Ana, Preasfânta Fecioară Maria, să devină Maica Fiului lui Dumnezeu, Celui întrupat. A hotărât aceasta dinainte şi datorită neasemuitei bunătăţi a lui Dumnezeu şi în virtutea neasemuitei vrednicii şi curăţii a Fecioarei înseşi, aleasă pentru această înaltă slujire.

Se pune întrebarea: Cum, în ce chip şi în ce mediu a putut ea să lucreze şi să păstreze o asemenea curăţie, ce s-a dovedit a fi mai înaltă decât cea a îngerilor şi să dobândească vrednicia ce întrece slava Puterilor Cereşti?

La aceasta vom răspunde: toate acestea ea le-a dobândit, crescând şi petrecând în Templu, unde a stat până la Bunavestire. Templul a fost învăţătorul, păzitorul şi împodobitorul curăţiei şi al fecioriei ei. În Templu a învăţat ea tăcerea, însingurarea şi meditaţia dumnezeiască, iar de aici - şi înalta rugăciune contemplativă. Învăţaţi, aşadar, toţi cei ce sunteţi înclinaţi spre lucrurile lumeşti, din exemplul Preasfintei Fecioare, că nu este cercetat sufletul de harul ceresc şi nu este semănat din belşug în inimă cuvântul lui Dumnezeu în deşertăciunea grijilor acestui veac, în distracţiile cu oameni lumeşti şi în larma discuţiilor deşarte!

Tradiţia bisericească ne povesteşte că în vremea aflării Preasfintei Fecioare în templul din Ierusalim, îngerul Domnului îi aducea hrană. Ce ne spune aceasta? Ne spune că Maica Domnului postea, căci cel ce nu posteşte nu are nevoie de ajutor de sus, ci singur se îngrijeşte de hrana pe care o doreşte, însă celor care, năzuind spre viaţa

duhovnicească, neglijează trebuinţele trupeşti, unor asemenea iubitori de Dumnezeu li se trimite din cer un înger, ca prin înfrânarea peste măsură să nu-şi distrugă firea lor trupească; şi în acest chip postea Preasfânta Fecioară.

Cum a petrecut timpul Preasfânta Fecioară în anii aflării sale la Templu? Despre aceasta, făcând referire tot la tradiţia bisericească, ne povesteşte în amănunt fericitul Ieronim. Dis-de-dimineaţă până la ceasul al treilea (la noi - până la ceasurile nouă), Preacurata se afla în rugăciune, de la ceasul al treilea până la ceasul al nouălea (adică până la ceasurile trei după amiază) se îndeletnicea cu rucodelia şi cu citirea Cuvântului lui Dumnezeu. De la ceasul al zecelea se aşeza iarăşi la rugăciune şi se ruga până când îngerul îi aducea hrana şi o lua din mâinile lui.

Se pune întrebarea: Pentru ce postea aşa Preacurata în fiecare zi? Nu se poate spune că proceda aşa, pregătindu-se în mod conştient pentru înalta slujire - de a deveni Maica Mântuitorului lumii, căci taina aceasta i-a fost ascunsă până la binevestirea Arhanghelului. Totuşi, fie că ea însăşi, datorită năzuinţei spre viaţa duhovnicească, şi-a ales această nevoinţă, fie a avut insuflare de sus, de la înger, să se deprindă cu această virtute, nu a fost întâmplătoare această alegere a ei, ci a venit printr-o deosebită rânduială pentru pregătirea ei faţă de această mare taină, chiar dacă îi era încă necunoscută. Exemplul ei în acest caz pentru noi este cu neputinţă de urmat şi de atins, totuşi, pentru zidirea şi lucrarea noastră după puteri trebuie şi noi să scoatem de aici acea încredinţare că, dacă postul desăvârşit al Preasfintei Fecioare a fost trebuincios şi de folos pentru ea, atunci şi postul nostru pentru noi, chiar dacă nu este desăvârşit, este la fel de trebuincios şi folositor pe calea desăvârşirii moral-creştine.

De asemenea, tradiţia povesteşte că Preasfintei Fecioare Maria îi plăcea să citească Sfânta Scriptură; mai cu seamă, cugetând adânc, citea proorocia lui Isaia despre faptul că „Fecioara va lua în pântece şi va naşte fiu şi vor chema numele lui Emanuel” (Isaia 7, 14). Exemplul acesta şi însăşi Evanghelia ne dau de înţeles că duhul ei se hrănea

cu citirea dumnezeieştilor cuvinte, iar mintea ei era luminată de dumnezeiasca înţelepciune. Şi noi, dragii mei, fiecare în parte, trebuie să ne îngrijim de meditaţia creştină şi să nu ascultăm pe nimeni care ne abate de la citirea Sfintelor Cărţi, zicând: „Nu-ţi trebuie ţie şi nu-ţi este de folos aceasta!”. Luaţi aminte la exemplul Preasfintei Fecioare şi deprindeţi-vă zi de zi cu lectura duhovnicească, ca să crească roadele binecuvântate ale credinţei voastre! Duhul Sfânt, prin proorocul David, spune: „Fericit bărbatul, a cărui voie este în legea Domnului şi care la legea Lui va cugeta ziua şi noaptea. Căci el va fi ca un pom răsădit lângă izvoarele apelor, care rodul său va da la vremea sa - va fi un pom, ce va aduce roade bogate” (Psalmii 1, 1-3). Şi Sfântul Apostol Pavel scrie: „Cuvântul lui Hristos să locuiască întru voi cu bogăţie” (Coloseni 3, 16).

La aceste trei virtuţi ale Maicii Domnului - postul, citirea cuvântului lui Dumnezeu şi rugăciunea - ne vom opri astăzi. Să ne sârguim în viaţa noastră să urmăm ei în privinţa virtuţilor, căci, precum ea s-a învrednicit de slavă neasemuită, aşa şi orice suflet creştin, ce năzuieşte spre virtuţi, chiar dacă nu atinge desăvârşirea Împărătesei Cereşti, totuşi va fi luminat de harul Duhului Sfânt şi îşi va agonisi slavă în viaţa viitoare, de care să ne învrednicească Domnul pentru rugăciunile Preabinecuvântatei Maicii Sale. Bucură-te, Bucuria noastră, acoperă-ne pe noi de tot raul cu cinstitul tău Acoperământ! Amin.

Despre lucrarea binefăcătoare a bisericii lui Dumnezeu asupra sufletului omului

Iubiţi fraţi şi surori, cu nespusă bucurie şi încântare am slăvit-o astăzi pe Apărătoarea neamului creştinesc - pe Preabinecuvântata Fecioară Maria, care s-a învrednicit a fi Maica Domnului nostru Iisus Hristos, Celui întrupat. Preasfânta Fecioară Maria, după cum ştiţi, a fost dată ca Pruncă de trei ani spre a fi crescută în biserica lui Dumnezeu, unde a trăit până când a împlinit vârsta desăvârşită. În biserica lui Dumnezeu, sub îndrumarea cucernicilor preoţi şi a altor drepţi, bărbaţi şi femei, şi de asemenea a îndrumătorilor celor nevăzuţi - a îngerilor lui Dumnezeu şi a Domnului Însuşi - ea a dobândit acele calităţi morale şi duhovniceşti care au făcut-o să devină Maica Fiului lui Dumnezeu, Celui ce a devenit Om.

Creşterea în Biserică a făcut-o să fie atât de înţeleaptă întru Domnul, atât de curată şi sfântă, încât Cel mai Sfânt decât sfinţii nu S-a îngreţoşat de ea, ci a intrat în pântecele ei fecioresc, a luat trup din curatele ei sângiuri şi, după naşterea Sa, a crescut sub sfânta ei povăţuire. Această influenţă binefăcătoare a Bisericii asupra creşterii Preasfintei Fecioare Maria ne duce la convingerea că bisericile Domnului au o foarte mare importanţă educativă pentru fiecare creştin. Dacă noi vom da, într-adevăr, atenţie acestei influenţe, pe care bisericile Domnului o au în formarea intelectului, în dezvoltarea şi alcătuirea inimii şi a voinţei creştinilor, nu vom putea să nu recunoaştem în bisericile Domnului cele mai bune şi mai înalte instituţii de învăţământ. Amin.

După prăznuirea Naşterii Preasfintei Născătoare de Dumnezeu

Iubiţi fraţi şi surori, în aceste zile, Sfânta Biserică - iar odată cu ea şi noi - prăznuim luminos zilele de bucurie de după prăznuirea Naşterii Preasfintei Născătoare de Dumnezeu. Dacă, după cuvântul Mântuitorului Hristos, femeia, după ce a născut copilul, nu-şi mai aduce aminte de durere, pentru bucuria că s-a născut om în lume (Ioan 16, 21) şi dacă, prin urmare, naşterea fiecărui om trebuie să fie însoţită de bucuria mai mare sau mai mică a părinţilor lui, cât de mare a trebuit să fie bucuria părinţilor Preasfintei Fecioare Maria, când această Pruncă aleasă de Dumnezeu le-a fost dăruită în urma rugăciunilor lor îndelungi şi a suspinelor cu lacrimi - dăruită la acea vreme în care ei, din pricina bătrâneţilor lor înaintate, nu mai nădăjduiau deloc să aibă un copil, şi pentru nerodirea lor primeau cele mai grele umiliri şi ponegriri din partea oamenilor? Ziua preacinstitei Naşteri a Fecioarei Născătoare de Dumnezeu trebuie să fie zi de sărbătoare universală, de bucurie generală, aşa cum cântă şi Sfânta Biserică astăzi: „Naşterea ta, de Dumnezeu Născătoare Fecioară, bucurie a vestit la toată lumea".

Naşterea este aducătoare de bucurie pentru acei oameni cărora şi pentru care se naşte un prunc. Dacă el se naşte numai pentru o familie, bucuria este numai pentru acea familie, dar dacă se naşte pentru un popor şi un stat întreg, atunci bucuria cuprinde un popor întreg, un stat întreg. Iar Preasfânta Fecioară s-a născut nu numai pentru părinţii şi rudele sale, şi nu numai pentru un anumit popor, ci pentru toţi oamenii, pentru toată lumea: „Iată, vei zămisli - i-a binevestit îngerul maicii ei, Ana - şi vei naşte pe Preabinecuvântata, întru care se va binecuvânta tot genunchiul pământesc, căci de naşterea ei se va bucura toată lumea şi prin ea se va da mântuire lumii întregi".

Prin ce i-a bucurat atât de mult pe pământenii cei din veac mâhniţi şi întristaţi,

Mieluşeaua cea blândă a lui Dumnezeu - Neîntinata Fecioară Maria?

„Că din tine - cântarea bisericească răspunde la această întrebare - a răsărit Soarele Dreptăţii, Hristos Dumnezeul nostru. Şi, dezlegând blestemul, a dat binecuvântare; şi, stricând moartea, ne-a dăruit nouă viaţă veşnică” (Troparul Naşterii Preasfintei Născătoare de Dumnezeu). Iată pricina bucuriei pentru toată lumea în Naşterea Preasfintei Născătoare de Dumnezeu! Izvorul adevăratei bucurii pentru toate fiinţele raţionale este Unul Domnul Dumnezeu - de aceea şi primii oameni au fost fericiţi atât timp cât s-au aflat în legătură apropiată cu Domnul, Fiinţa cea Atotmulţumită şi Atotfericită. Dar, îndată ce această legătură s-a rupt prin căderea în păcat a protopărinţilor noştri, pământul, cel creat pentru desfătarea omului, a devenit temniţă întunecată pentru el, valea plângerii şi a tânguirii unde, după cum ne încredinţează Sfântul Apostol Pavel, toată făptura împreună suspină şi împreună are dureri până acum (Romani 8, 22).

Ca să pună sfârşit acestor suspine şi dureri şi să-i întoarcă pământului bucuria cea pierdută, trebuia să se apropie iarăşi de om Izvorul bucuriei, să strălucească iarăşi pe pământ Soarele Dreptăţii. De aceea, pentru izbăvirea din necazuri şi nenorociri a omului căzut, prin Sfatul cel mai dinainte de veci al Preasfintei Treimi, s-a hotărât ca Fiul lui Dumnezeu, Cel Unul-Născut, să Se arate în trup omenesc; apoi, în timp, a fost vestit şi nu o dată repetat faptul că Fiul lui Dumnezeu va lua trup omenesc prin naşterea din Fecioară. Iată de ce, după cinci mii de ani de la căderea protopărinţilor noştri, drepţilor Ioachim şi Ana li se naşte în chip minunat unica fiică, Maria, care, fiind născută prin lucrarea deosebită a harului dumnezeiesc, crescută încă din pruncie în sfânta biserică şi dedicată întru totul Domnului, devine atât de curată şi sfântă, încât este pregătită să-L primească în pântecele ei pe Dumnezeu, Cel Preacurat şi Atotsfânt. Ea se învredniceşte cea dintâi dintre toţi oamenii să audă de la Vestitorul Ceresc cuvântul: *Bucură-te*!, căci din ea trebuie să răsară Izvorul bucuriei - Soarele Dreptăţii, Hristos Dumnezeul nostru.

Aşadar, ziua Naşterii Preasfintei Fecioare Maria trebuie să fie îmbucurătoare

pentru toată lumea, fiindcă pentru toată lumea s-a şi născut această Fecioară, ca să devină Maica Împăratului Cerului şi al Pământului, Maica Dătătorului bucuriei celei fără de sfârşit pentru tot neamul omenesc.

Însă Preasfânta Fecioară Maria devine totodată şi Maica tuturor celor pe care Fiul ei nu Se ruşinează să-i numească *fraţii Săi* (Evrei 2, 11). Născându-L pe Domnul Iisus Hristos, pe Unicul Mijlocitor dintre Dumnezeu şi oameni, ea însăşi devine cea dintâi Mijlocitoare pentru ei înaintea Acestui Mijlocitor.

Chiar dacă prin Crucea lui Hristos ne sunt câştigate şi dăruite toate puterile dumnezeieşti şi mijloacele spre a ajunge la Izvorul adevăratei bucurii şi a ne uni pe veci cu El, totuşi, noi, păcătoşii, suntem atât de slabi şi neputincioşi încât de unii singuri nu putem întotdeauna să ne folosim de aceste puteri şi mijloace, dăruite nouă, şi, având un Mijlocitor înaintea lui Dumnezeu, avem nevoie totodată şi de alţi îndrumători şi mijlocitori pentru mântuirea noastră.

Asemenea îndrumători şi mijlocitori pentru noi sunt îngerii şi toţi sfinţii cei plăcuţi lui Dumnezeu, însă cea mai puternică îndrumătoare a noastră în lucrarea mântuirii, cea dintâi Apărătoare a noastră înaintea Domnului, este Preasfânta Fecioară Maria.

Fiind mai cinstită decât Heruvimii şi mai slăvită fără de asemănare decât Serafimii şi având îndrăznire de Maică înaintea Fiului ei şi Dumnezeu, ea este, desigur, mai puternică decât toţi sfinţii cei plăcuţi lui Dumnezeu şi îngerii, şi poate mijloci mai mult decât ei înaintea Celui Preaînalt pentru neamul omenesc.

Căci toţi sfinţii din cer, faţă de noi, cei ce pribegim pe pământ, sunt ca nişte stele neapuse, neacoperite de nori, iar Preasfânta Fecioară Maria este ca luna plină, care ne luminează în noaptea păcatului, pentru ca noi, asemenea israeliţilor, să nu rătăcim drumul către Ţara Făgăduinţei în pustiul pieirii veşnice. Precum luna, luând de la soare mai multă lumină decât stelele, luminează pământul cu mai multă lumină decât ele, aşa şi Maica Domnului, primind de la Soarele Dreptăţii dumnezeiasca lumină mult mai mult

decât toți sfinţii, revarsă din sine mult mai multe râuri de lumină binecuvântată asupra Bisericii, prin puternica ei ocrotire trimiţându-i alinare şi ajutor în toate necazurile şi nenorocirile şi izgonind de la ea întunericul necredinţei ce împresoară popoarele care se înstrăinează de lumina adevărului.

„Duşmănie voi pune între tine şi între femeie, între sămânţa ta şi sămânţa ei; aceasta îţi va zdrobi capul” (Facerea 3, 15).

Să ne umplem, aşadar, de bucurie duhovnicească pentru preaslăvita Naştere a Maicii Domnului, de bucuria care să fie vrednică de ea şi totodată bineplăcută ei - Pricinuitoarei bucuriei noastre. Iar o asemenea bucurie poate fi numai bucuria întru Domnul, cu care îi plăcea să se însufleţească însăşi Preasfânta Fecioară. De aceea să ne bucurăm, desfătându-ne cu psalmi şi cântări duhovniceşti, cu cugetarea la legea Domnului, zidindu-ne prin discuţii mântuitoare de suflet şi prin săvârşirea faptelor de milostenie. Amin.

Căci mult poate rugăciunea Maicii spre îmblânzirea Stăpânului

În numele Tatălui şi al Fiului şi al Sfântului Duh!

„Nu avem alt ajutor, nu avem altă nădejde, decât numai pe tine, Stăpână! Tu ne ajută nouă, că întru tine nădăjduim şi întru tine ne lăudăm, căci robii tăi suntem, să nu ne ruşinăm” - cu aceste cuvinte de rugăciune aleargă totdeauna Biserica la cea care, prin harul lui Dumnezeu, a devenit Ocrotitoarea întregii lumi şi a fiecărui suflet creştin în parte. Şi ce bucurie aduc în inima noastră aceste cuvinte binecuvântate! Mai ales atunci când sufletul nostru este îngreunat de povara păcatelor sau a necazurilor, sau este slăbit de întristare sau deznădejde, inima creştină găseşte în aceste cuvinte îmbărbătare, alinare şi împăcare. Câtă bucurie aduc ele atunci sufletului nostru!

În clipele triste, grele pentru suflet, când sufletul cade sub greutatea vreunei ispite păcătoase, el are nevoie mai ales de milă şi de nădejdea luminoasă într-un ajutor, şi toţi simţim aceasta. Chiar dacă Domnul prin firea Sa este îndelung-răbdator şi mult-milostiv şi nu până în sfârşit se va iuţi (Psalmi 102, 8-9), există, totuşi, din partea noastră, atâtea fapte nesăbuite prin care noi îngrădim intrarea harului dumnezeiesc şi atragem asupra noastră dreapta mânie a lui Dumnezeu. De exemplu - când nu iertăm din toată inima greşelile aproapelui, precum se vede din pilda despre datornicul nerecunoscător, căci Mântuitorul spune drept: „Tot aşa şi Tatăl Meu cel ceresc vă va face vouă, dacă nu veţi ierta - fiecare fratelui său - din inimile voastre” (Matei 18, 35); sau - când inima noastră se înalţă de mândrie, căci, după cuvântul Apostolului: „Dumnezeu celor mândri le stă împotrivă, iar celor smeriţi le dă har” (1 Petru 5, 5); atunci harul lui Dumnezeu pleacă de la noi şi vine peste noi mânia lui Dumnezeu.

Şi tocmai atunci, în clipa părăsirii, când ne apasă mânia Domnului, sufletul

are cel mai mult nevoie de mila Creatorului său. Dar cum putem apleca spre milă mânia Domnului, când nici îndrăznire nu mai avem înaintea Lui, când şi sfinţii, parcă, ne osândesc şi nu mijlocesc pentru noi, iar datoria păcatelor este fără margini şi o viaţă întreagă nu ne ajunge ca să o plătim? Ce să facem atunci şi la cine să alergăm şi de la cine să aşteptăm mântuirea? De la aceea care a devenit Maica noastră după har. Ea este Nădejdea celor deznădăjduiţi, mântuirea păcătoşilor, Maica creştinilor, Preacurata Fecioară Maria, Neprihănita noastră Stăpână. De aceea, chiar dacă vreun păcătos ajunge într-o asemenea stare nefericită, care are de o parte mânia lui Dumnezeu, iar de cealaltă nu are nici-un ajutor în sensul mijlocirii sfinţilor, nici atunci nu este părăsit de Acoperământul şi ocrotirea Preasfintei Fecioare. Chiar dacă ştiţi aceasta, totuşi nu este de prisos să vă mai amintesc o dată spre a vă întări mai mult încrederea în mijlocirea Maicii Domnului.

Am spus că Domnul Se mânie pentru fărădelegile noastre, dar, ca să fie mai clar ce înseamnă expresia „Se mânie”, ca să înţelegem cât de cumplită este mânia lui Dumnezeu, stârnită de păcatul omenesc, vom aminti acele exemple din Sfânta Scriptură în care Dumnezeu S-a arătat ca Dumnezeu al răzbunării.

Mai întâi a greşit Luceafărul cel purtător de lumină, şi Domnul, mâniindu-Se, l-a doborât din cer, ca pe un fulger, a deschis adâncul focului nestins şi al întunericului celui dinafară, şi l-a închis acolo pe veci împreună cu ceilalţi îngeri căzuţi.

Apoi a greşit Adam, şi Domnul, mâniindu-Se, l-a izgonit din Rai şi l-a osândit să lucreze pământul, plin de spini şi pălămidă, şi cu sudoarea feţii să-şi ude pâinea în toată viaţa sa. Apoi au greşit oamenii din vremea lui Noe, şi Domnul, mâniindu-Se, a trimis peste ei potop de apă, ploaie timp de patruzeci de zile, şi i-a înecat. Au greşit locuitorii Sodomei şi ai Gomorei şi ai altor cetăţi, şi Domnul, mâniindu-Se, a plouat peste ei foc din ceruri, şi i-a pârjolit. Au greşit evreii, şi Domnul, mâniindu-Se, i-a lăsat să cadă, biruiţi, prădaţi şi înrobiţi, în mâinile vrăjmaşilor - fie ale caldeilor, fie ale asirienilor; şi chiar şi

astăzi sunt ponegriţi de oameni.

A greşit proorocul şi psalmistul David şi, deşi era prietenul lui Dumnezeu, totuşi, Domnul, mâniindu-Se, nu l-a iertat fără ca mai întâi să-i dea cea mai grea pedeapsă - moartea fiilor şi ciuma care i-a nimicit aproape tot regatul. Şi multe alte exemple ale dreptei mânii a lui Dumnezeu vedem în acele timpuri străvechi.

Greşim şi noi, creştinii, şi Domnul Se mânie şi ne pedepseşte şi pe noi precum i-a pedepsit pe cei din vechime. Bolile, moartea prematură, foametea, războaiele - toate aceste sunt bicele lui Dumnezeu, cu care El ne pedepseşte din afară, sunt pedepse văzute. Dar ne lovesc şi pedepse lăuntrice, care ating sufletul nostru, când Domnul Se depărtează şi ia de la noi harul Său dumnezeiesc, din care pricină au loc întunecarea raţiunii, slăbirea voinţei faţă de tot binele, neştiinţa şi nepăsarea faţă de adevărurile credinţei şi, în general, de tot ce este sfânt, stăruinţa în rău şi, în sfârşit, lipsa pocăinţei. Şi acestea sunt semnele mâniei lui Dumnezeu - orbirea ochilor inimii, stăruinţa în rău şi nedreptatea.

Sfinţii Părinţi spun că păcatul este cel mai mare rău şi că Dumnezeu, Care este Bunătatea supremă, nimic nu urăşte mai mult decât păcatul, şi Dreapta Lui Judecată nimic nu pedepseşte mai tare decât păcatul, această încălcare neruşinată a poruncilor dumnezeieşti. De aici vedem cât de mare trebuie să fie mânia lui Dumnezeu asupra omului care petrece în păcat. Ea este atât de mare, încât chiar şi dreptul Iov se teme de ea mai mult decât de chinurile cele de dedesubt. „O, de m-ai ascunde în împărăţia morţilor, ca să mă ţii acolo până când va trece mânia Ta, şi de mi-ai soroci o vreme, când iarăşi să-ţi aduci aminte de mine!” (Iov 14, 13) - glăsuieşte el.

Şi Sfântul Ioan Gură de Aur se teme de mânia Domnului mai mult decât de întunericul pedepselor: „Nu este atât de cumplit să-ţi închipui nici chiar o mie de gheene - spune acest Sfânt - pe cât de cumplit este a vedea faţa lui Dumnezeu, întorcându-se de la noi şi ochiul Lui cel blând, nesuferind a căuta spre noi”. Când Dumnezeu Se mânie tare pe păcătos, poate cineva să mijlocească înaintea Lui, să-I potolească mânia şi să o întoarcă la

blândeţe şi la milă?

În pustiu, evreii au săvârşit cea mai mare fărădelege, pe care o poate săvârşi omul înaintea lui Dumnezeu: au căzut în idolatrie, şi-au făcut un viţel de aur şi s-au închinat lui ca lui Dumnezeu, şi s-au lepădat de adevăratul Dumnezeu, Cel ce îi izbăvise din robia egipteană. Domnul Se mânie tare şi voieşte să-i piardă, să-i şteargă de pe faţa pământului, dar Moise mijloceşte pentru ei şi cere: „Să nu se aprindă, Doamne, mânia Ta asupra poporului Tău, pe care l-ai scos din ţara Egiptului cu putere mare şi cu braţul Tău cel înalt... Întoarce-Ţi iuţimea mâniei Tale, milostiveşte-Te şi nu căuta la răutatea poporului Tău. Adu-ţi aminte de Avraam, de Isaac şi de Iacov, robii Tăi, cărora Te-ai jurat Tu pe Tine însuţi, zicând: *Voi înmulţi foarte tare neamul vostru, ca stelele cerului; şi tot pământul acesta, de care v-am vorbit, îl voi da urmaşilor voştri şi-l vor stăpâni în veci*!. Atunci a abătut Domnul pieirea ce zisese s-o aducă asupra poporului Său” (Ieşirea 32, 11-14). Vedeţi? Rugăciunea lui Moise L-a înduplecat pe Dumnezeu şi Domnul a abătut pedeapsa Sa.

Însă Moise nu era înaintea lui Dumnezeu decât un simplu rob, aşa cum nici Avraam, Isaac şi Iacov nu au fost decât nişte robi. Dar Preasfânta Fecioară Maria, cine este înaintea lui Dumnezeu? Este Maica cea iubită, aleasă dintre toate făpturile. Sfântul Ioan Damaschin spune că există o deosebire fără margini între robii lui Dumnezeu şi Maica lui Dumnezeu; şi, dacă mijlocirea robului Moise a întors iuţimea mâniei lui Dumnezeu şi nu a lăsat-o să-i piardă pe evreii cei închinători la idoli, mijlocirea Preasfintei Fecioare Maria cu atât mai mult va întoarce această mânie dumnezeiască şi nu o va lăsa să cadă peste creştinii cei păcătoşi. Dumnezeu, fiind rugat de toţi sfinţii, uneori îi ascultă, dar alteori nici nu ia aminte la rugăciunea lor; El este Domnul, iar ei sunt robi; ei cer milă, iar a o da sau nu - stă în voia Lui cea liberă. Aduceţi-vă aminte: apostolul Pavel s-a rugat lui Dumnezeu de trei ori şi nu a fost auzit, dar, când se roagă Preasfânta Fecioară, Domnul totdeauna o aude, căci El este Fiul ei, iar ea este Maica Lui, iar dacă

Fiul împlineşte cererile Maicii, aceasta nu este milă, ci datorie firească. Când Batşeba, mama regelui Solomon, a intrat în palatul regal, regele, precum spune dumnezeiasca Scriptură, s-a ridicat de pe tronul său, s-a închinat ei, a adus un alt tron, şi ea s-a aşezat la dreapta lui. Iar, când ea a spus că are să-i ceară o milă, el i-a răspuns: „Cere, mama mea!” (3 Regi 2, 20). Regele Solomon ştia că, deşi era rege, trebuia totuşi să o cinstească pe mama sa, ca regină.

Preasfânta Fecioară, după mutarea ei de la pământ la cer, a intrat în cămara dumnezeiască a slavei cu mare cinste, fiind pusă mai presus de toate cinurile Îngerilor şi ale Arhanghelilor şi de toţi sfinţii. Ea a fost aşezată la dreapta tronului lui Dumnezeu, precum vestise dinainte Duhul Sfânt: „Stătut-a Împărăteasa de-a dreapta Ta, îmbrăcată în haină aurită şi prea înfrumuseţată” (Psalmi 44, 11). Şi Domnul împlineşte cererile ei, zicând: „Cere, Maica Mea, cere ceea ce voieşti şi Eu voi împlini dorinţa ta şi să ştie lumea Cine este Fiul tău şi cine este Maica Mea şi să te slăvească astfel toate neamurile. Cere tămăduire pentru cel bolnav, cere ajutor pentru cel sărman şi necăjit, cere ca vreun loc sau vreun oraş, în care cu evlavie este cinstit numele tău, să fie păzite de foamete, de molimă, de război; cere şi Eu voi împlini rugămintea ta. Fie ca slava Mea să se găsească în proslăvirea Maicii Mele”.

Înaintaşii noştri aveau credinţă tare şi adâncă în mijlocirea cerească a Maicii Domnului şi deseori alergau la ea în nevoile, necazurile şi mâhnirile lor cu rugăciune fierbinte şi osârdnică. Iar Maica Domnului nu lăsa credinţa lor deşartă, ci le dădea ajutor grabnic atât dreptslăvitorului popor rus, în general, cât şi fiecărui credincios - după credinţa lui. Se povesteşte că o mamă, o femeie binecredincioasă, temătoare de Dumnezeu, l-a condus pe fiul ei, care era ofiţer la marină şi trebuia să plece într-o cursă lungă şi primejdioasă. Înainte de plecarea fiului ei în cursa cea lungă, ea a mers la biserică şi a cerut să se slujească un moleben pentru sănătatea şi bunăstarea lui înaintea unei vechi icoane făcătoare de minuni a Maicii Domnului. După sfârşitul molebenului mama

ofiţerului s-a aşezat în genunchi înaintea icoanei, şi cu lacrimi a grăit: „Împărăteasă Cerească, ţie ţi-l încredinţez pe fiul meu şi în tine îmi pun toată nădejdea mea, tu să mi-l aduci înapoi şi de pe fundul mării!”.

Şi, într-adevăr, în timpul călătoriei nava a fost surprinsă de o furtună cumplită şi supusă cu totul distrugerii, căci turnul de comandă a fost înghiţit de valuri. Printre ceilalţi a fost aruncat de valuri peste bord şi fiul acestei mame temătoare de Dumnezeu. Aşteptându-şi moartea, el şi-a amintit dintr-odată pelerinajul făcut cu mama lui la icoana făcătoare de minuni, şi cu credinţă a chemat-o în ajutor pe Preasfânta Fecioară, strigând cu nădejde la ea: „Împărăteasă Cerească, mama mea s-a rugat înaintea ta pentru mine: izbăveşte-mă pentru rugăciunea ei”. Şi îndată un val l-a lovit atât de tare, încât a rămas fără cunoştinţă şi fără simţire, iar când şi-a venit în fire, s-a văzut pe malul mării şi i-a mulţumit Mijlocitoarei pentru izbăvirea sa. Mare a fost minunea Născătoarei de Dumnezeu care, pentru credinţa şi rugăciunea mamei, l-a izbăvit în clipa pieirii pe fiul ei! Această povestire este o confirmare în plus a puterii ce o are rugăciunea mamei, a faptului că rugăciunea mamei poate izbăvi, chiar şi de pe fundul mării. De aceea, iubiţi fraţi şi surori, de la mic la mare să o cinstiţi pe Preacurata Fecioară Maria, să aveţi evlavie înaintea numelui Împărătesei Cereşti şi în toate nevoile voastre, trupeşti şi sufleteşti, să o chemaţi pe ea, Ocrotitoarea vieţii noastre.

Nici-unul dintre animalele aflate în arca lui Noe nu a pierit; tot la fel nu va pieri nici-unul dintre creştinii ce vor alerga sub ocrotirea Sfintei Fecioare, care este Chivotul sfinţirii. Chiar şi de te va ameninţa toată mânia lui Dumnezeu, dacă ea va mijloci pentru tine, o va apleca spre milă şi blândeţe, căci mult poate rugăciunea Maicii spre îmblânzirea Stăpânului. De aceea glăsuieşte Sfânta noastră Biserică: „Nimeni dintre cei ce aleargă la Tine nu iese ruşinat, Născătoare de Dumnezeu Fecioară; ci, cerând dar bun, primeşte dăruirea către cererea cea de folos”.

Să o cinstim, aşadar, dragii mei, după Domnul, cel mai mult pe Preasfânta

Născătoare de Dumnezeu. Numele Domnului nostru Iisus Hristos şi numele Preacuratei Lui Maici să fie scrise în inimile noastre şi niciodată să nu plece de pe buzele noastre. Numele Mântuitorului şi numele Preabinecuvântatei noastre Stăpâne să fie începutul şi sfârşitul rugăciunilor noastre de dimineaţă şi de seară. Cu aceste nume să intrăm în biserică şi să ieşim din ea, să începem şi să sfârşim orice lucru, ca să ne învrednicim în ceasul suflării celei din urmă să-L avem de o parte pe Domnul Iisus Hristos, iar de cealaltă - pe Preacurata Fecioară Maria, şi să fim totodată proslăviţi în Împărăţia Cerurilor. Amin.

Despre Arhimandritul Chiril Pavlov

Arhimandritul Chiril Pavlov s-a născut la data de 8 septembrie 1919 și mai multe detalii se găsesc aici APASĂ AICI.

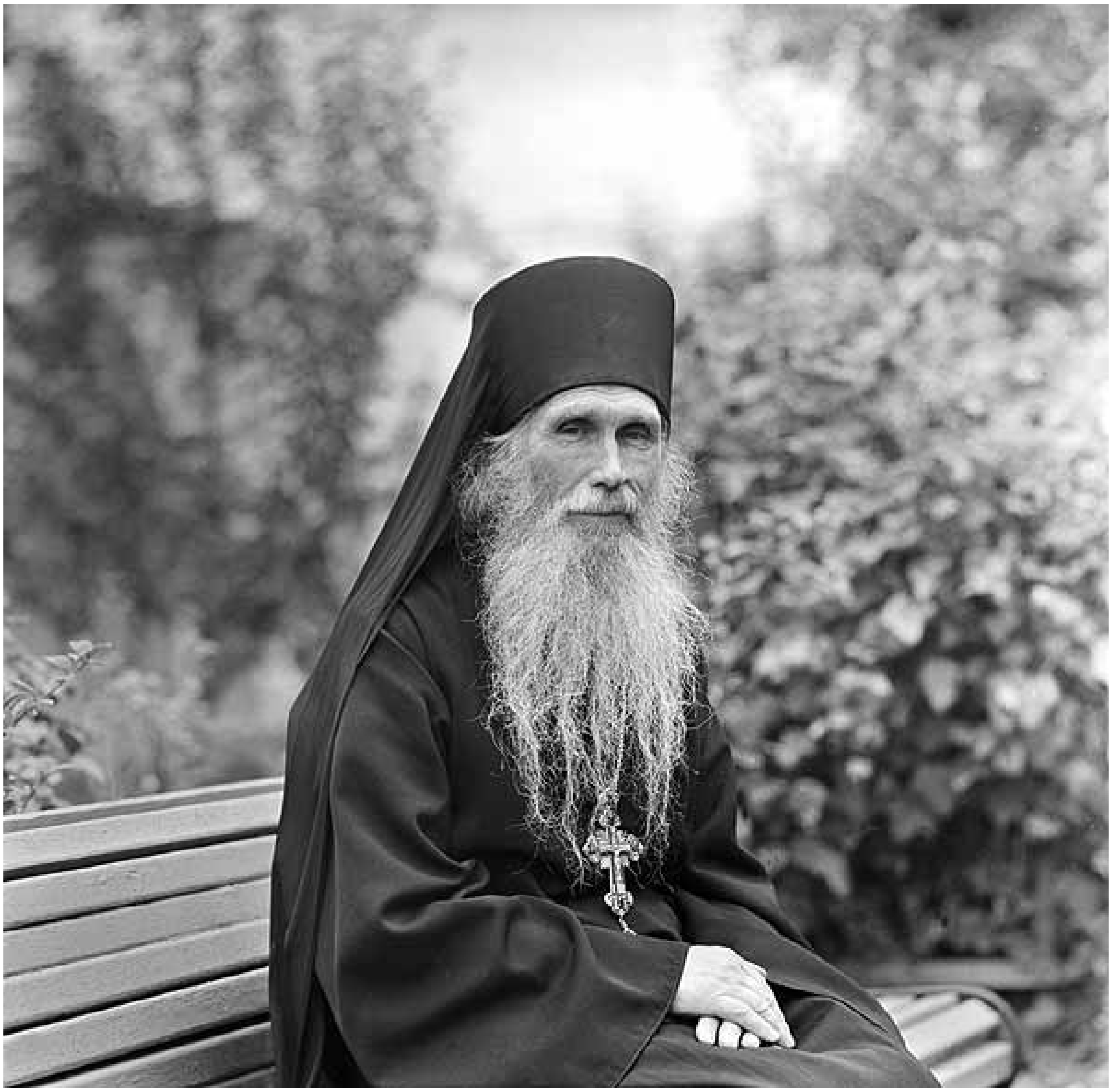

Фото: В.Корнюшин | Expo.Pravoslavie.Ru

